

НАМ – 139 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

* * *

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

**Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість,
нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення.
Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість.
Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми,
які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.**

Видається з 1 січня 1994 року

№ 562

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 1-31 СІЧНЯ 2019 РОКУ**

Київ-2019

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-грудень 2018 року

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-грудень 2018 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 159350,5 млн кВтг, що на 3935,9 млн кВтг, або на 2,5% більше, ніж за 12 місяців 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 47792,0 млн кВтг, що на 2831,8 млн кВтг, або на 6,3% більше, ніж за 12 місяців 2017 року. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 11016,2 млн кВтг, що на 134,8 млн кВтг, або на 1,2% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 84398,1 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 1178,1 млн кВтг, або на 1,4%. Гідроелектростанціями та гідроакумулюючими електростанціями за 12 місяців 2018 року вироблено 12008,4 млн кВтг, що на 1441,2 млн кВтг, або на 13,6% більше, ніж за 12 місяців 2017 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 12 місяців 2018 року від загального по ОЕС склав 36,9%, виробіток електроенергії АЕС склав 53,0%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 7,5%. За 12 місяців 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 35,9%, 55,1% і 6,8%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 12 місяців 2018 року склало 1503,4 млн кВтг, що на 2,0% менше, ніж за 12 місяців 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 12 місяців 2018 року склало 2632,4 млн кВтг, що на 736,1 млн кВтг, або на 38,8% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 12 місяців 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 22802,5 тис. Гкал, що на 830,1 тис. Гкал, або на 3,8% більше минулорічного показника за 12 місяців.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	12 місяців 2017 року		12 місяців 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	155414,6	100,0	159350,5	100,0	3935,9	2,5
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	55841,6	35,9	58808,2	36,9	2966,6	5,3
ТЕС ГК - всього	44960,2	28,9	47792,0	30,0	2831,8	6,3
ТЕЦ та когенераційні установки	10881,4	7,0	11016,2	6,9	134,8	1,2
ГЕС та ГАЕС, з них:	10567,2	6,8	12008,4	7,5	1441,2	13,6
ГЕС	8982,3	5,8	10429,4	6,5	1447,1	16,1
ГАЕС	1584,9	1,0	1579,0	1,0	-5,9	-0,4
АЕС	85576,2	55,1	84398,1	53,0	-1178,1	-1,4
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1896,3	1,2	2632,4	1,7	736,1	38,8
<i>Блок-ст анціями т а інш. джерелами</i>	1533,3	1,0	1503,4	0,9	-29,9	-2,0

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-грудня 2018 року склав **25648,7 тис. тонн**, що на 694,1 тис. тонн більше, ніж за 12 місяців 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – **20517,3 тис. тонн**, що на 657,3 тис. тонн більше, ніж за 12 місяців минулого року. Витрати вугілля склали **26220,0 тис. тонн**. Запас вугілля станом на 01.01.2019 р. – **1474,7 тис. тонн**.

Запаси вугілля на **01.01.2019 р.** на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили **1474,7 тис.тонн**, що на 571,3 тис.тонн менше, ніж у минулому році (2046,0 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів **5080 тис.тонн**.

Топкового мазуту за 12 місяців 2018 року спожито **137,6 тис. тонн**, що на 362,2 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.01.2019 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав **40,9 тис. тонн**.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 12 місяців 2018 р. становило **4108,2 млн куб.м**, що на 420,3 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили **208,9 млн куб.м**, що на 22,6 млн куб. м більше, ніж за 12 місяців 2017 р.

Станом на 01.01.2019 в українських підземних сховищах газу знаходилося **13,9 млрд куб. м** природного газу, що на 5,4% менше запасу газу порівняно з 01.01.2018 р. Відбір газу за 12 місяців склав **10,62 млрд куб. м**.

За 12 місяців 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало **153214,5 млн кВтг**, що на 3488,6 млн кВтг, або на 2,3% більше, ніж за 12 місяців 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склав **122143,6 млн кВтг**, що на 3216,6 млн кВтг, або на 2,7% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 12 місяців 2018 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	153214,5	3488,6	2,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	122143,6	3216,6	2,7	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	52023,1	1071,1	2,1	42,8	42,6
у тому числі:					
Паливна	3543,2	-73,3	-2,0	3,0	2,9
Металургійна	29558,8	504,7	1,7	24,4	24,2
Хімічна та нафтохімічна	3115,4	228,6	7,9	2,4	2,6
Машинобудівна	4084,5	105,1	2,6	3,3	3,3
Будів.матеріалів	2231,2	-35,2	-1,6	1,9	1,8
Харчова та переробна	4536,3	129,2	2,9	3,7	3,7
Інша	4953,9	212,0	4,5	4,0	4,1
2.Сільгоспспоживачі	3867,8	225,7	6,2	3,1	3,2
3.Транспорт	6955,0	-89,0	-1,3	5,9	5,7
4.Будівництво	964,4	72,6	8,1	0,7	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	15506,4	490,2	3,3	12,6	12,7
6.Інші непромисл. споживачі	6880,1	518,9	8,2	5,3	5,6
7.Населення	35946,8	926,9	2,6	29,4	29,4

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 1,7%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 7,9%), машинобудівною промисловістю (на 2,6%), будівництвом (на 8,1%) та іншими непромисловими споживачами (на 8,2%).

Видобуток вугілля. За 12 місяців 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **33,29 млн тонн** вугілля, що на 286,9 тис. тонн (або на 0,9%) більше порівняно із січнем-груднем 2017 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **27,48 млн тонн**, він збільшився на 1277,9 тис. тонн (або на 4,9%), коксівного – склав **5,8 млн тонн**, що менше на 991,0 тис. тонн (або на 14,6%).

Упродовж січня-грудня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **4,14 млн тонн**, що на 700,0 тис. тонн (або на 14,5%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 327,9 тис. тонн (або на 8,4%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 372,1 тис. тонн (або на 39,9%), а видобуток відповідно склав **3,57 та 0,56 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **2,15 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **20,9 млрд куб. м** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 2,07 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 20,8 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 12 місяців 2018 року **1,894 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2017 р. – 1,847 млн тонн) і **16,5 млрд куб. м** газу (у 2017 р. – 16,3 млрд куб. м).

Інші підприємства за 12 місяців 2018 року видобули **0,256 тис. т** нафти з газовим конденсатом (у 2017 році – **0,220 тис. т**) і **4,4 млрд куб. м** газу (у 2017 році – 4,5 млрд куб. м).

Поставка та переробка нафти. У січні-грудні 2018 р. на Дрогобицький нафтопереробний завод (НПЗ) та на Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено 830,7 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-грудні 2018 р. склав 454,0 тис. тонн, що на 8,0% менше обсягу переробки за 12 місяців 2017 р.

У січні-листопаді 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-грудні 2018 р. було завантажено на 45,4% (у 2017 році на 49,4%).

Транспортування нафти. У січні-грудні 2018р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 р. на 598,0 тис. тонн (або на 3,7%) і склав **15436,0 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) протранспортовано **13334,8 тис. тонн**, що на 4,3% (або на 602,4 тис. т) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., а для потреб України – **2101,0 тис. тонн**, що на 0,2% (або на 4,4 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-грудень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 86,4%, а на нафтопереробні підприємства України – 13,6%.

Аналіз сплати за спожити електроенергію за січень-грудень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-грудень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **185,5 млрд грн**, оплата становила **180,4 млрд грн**, або **97,2%**.

Вище середнього показника (**97,2%**) розрахунки за відпущену споживачам за 12 місяців 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (97,7%), Волинській (97,7%), Дніпропетровській (на 99,9%), Житомирській (на 99,4%), Закарпатській (на 97,4%), Івано-Франківській (на 98,6%), Київській (на 99,4%), Кіровоградській (на 96,7%), Миколаївській (на 99,2%), Одеській (на 100,1%), Полтавській (на 100,4%), Рівненській (на 99,0%), Херсонській (на 100,6%), Хмельницькій (на 99,0%), Чернівецькій (на 99,9%), Чернігівській (на 99,1%) областях.

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-грудні 2018 році енергію проведені у Донецькій (89,4%), Запорізькій (на 95,9%), Луганській (на 79,9%), Львівській (на 93,4%), Сумській (на 96,8%), Тернопільській (на 95,4%), Харківській (на 94,7%), Черкаській (на 95,9%) областях, м. Київ (на 96,9%), АР Крим (на 0,0%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-грудень 2018 р., за фактичними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **168,61 млрд грн**, а сплачено за неї **165,04 млрд грн** або **97,9%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 12 енергопостачальних компаній за регульованим тарифом.

У повному обсязі і вище середнього показника (**97,9%**) розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 12 місяців 2018 року Дніпровські електромережі (на 100,3%), Донецькі електромережі (на 119,2%), Житомиробленерго (на 99,2%), Запоріжжяобленерго (на 103,2%), А.Е.С. Київські електромережі (на 98,8%), Полтаваобленерго (на 101,7%), Прикарпаттяобленерго (на 98,4%), Хмельницькобленерго (на 103,1%), Чернівціобленерго (на 99,0%), Атомсервіс (на 96,5%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 102,2%), Луганське енергетичне об'єднання (на 122,2%), Укрзалізниця (на 98,6%),

Нижче середнього показника (**97,9%**) по розрахунках з оптовим ринком енергопостачальних компаній розрахувалися за куповану електроенергію: Вінницяобленерго (на 96,7%), Волиньобленерго (на 96,5%), Закарпаттяобленерго (на 97,3%), А.Е.С. Київобленерго (на 97,7%), Кіровоградобленерго (на 94,4%), Львівобленерго (на 96,7%), Миколаївобленерго (на 96,4%), Одесаобленерго (на 94,6%), Сумиобленерго (на 97,3%), Рівнеобленерго (на 95,2%), Тернопільобленерго (на 93,2%), Харківобленерго (на 95,8%), Херсонобленерго (на 97,2%), Черкасиобленерго (на 92,6%), Чернігівобленерго (на 97,2%), Регіональні електричні мережі (на 41,2%), ПЕМ-Енерговугілля (на 25,9%), Енергія-Новий Розділ (на 88,6%), Енергія-Новояворівськ (на 96,7%), Атомсервіс (на 96,5%).

Розрахунки споживачів електроенергії з енергопостачальними компаніями

За січень-грудень 2018 р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **186,08 млрд грн**, а сплачено за неї **181,13 млрд грн** або **97,3%**.

Повністю або вище середнього рівня розрахувалися за електричну енергію споживачі 18 енергопостачальних компаній: ПАТ «Вінницяобленерго» (98,9%),

ПрАТ «Волиньобленерго» (99,7%), АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» (99,4%), АТ «ДТЕК Донецькі електромережі» (104,2%); АТ «Житомиробленерго» (99,7%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (96,6%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (98,4%), ПрАТ «Київобленерго» (99,2%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (99,0%), ПрАТ «Львівобленерго» (97,4%), АТ «Миколаївобленерго» (99,7%), АТ «Одесаобленерго» (100,1%), ПАТ «Полтаваобленерго» (100,3%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (99,1%), ВАТ «Тернопільобленерго» (98,2%), АТ «Херсонобленерго» (100,0%), АТ «Хмельницькобленерго» (99,4%), АТ «Чернівціобленерго» (99,6%), ПАТ «Чернігівобленерго» (98,6%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (100,3%).

Нижче середнього рівня (**97,2%**) розраховались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ПАТ «Запоріжжяобленерго» (96,1%), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (96,7%), ПАТ «Сумиобленерго» (97,1%), АК «Харківобленерго» (95,9%), ПАТ «Черкасиобленерго» (95,0%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (97,2%), ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (23,9%), ДП «Регіональні електричні мережі» (38,0%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-грудень 2018 р. Всього сплачено склало **199,4** млрд грн при товарній продукції **201,70** млрд грн, або **98,9%**.

За фактичними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 100,4% (52915,4 млн грн), «Центренерго» – 98,3% (16978,0 млн грн), «Дніпроенерго» – 99,0% (19673,7 млн грн), «Донбасенерго» – 98,4% (7243,2 млн грн), «Західенерго» – 99,3% (30016,9 млн грн), «Східенерго» – 98,3% (16927,8 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 85,2% (2045,9 млн грн), Київтеплоенерго КП – 91,3% (2097,6 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 96,1% (3307,4 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 96,6% (9226,9 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 294,6 тис. грн, інші електростанції – 98,1% (32286,5 млн грн), у тому числі: теплоелектроцентралі – 99,5% (15887,2 млн грн), виробники альтернативної е/е – 96,8% (16279,6 млн грн), Укргазвидобування – 99,4% (93440,0 тис. грн), НЕК «Укренерго» - 103,6% (6708,2 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 199,42** млрд грн при товарній продукції **201,70** млрд грн або **98,9%**.

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-грудень 2018 року склали **129,8** млрд куб.м (за відповідний період 2017 року – 135,6 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **97,4** млрд куб.м природного газу (за відповідний період 2017 року – 107,5 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **32,3** млрд куб.м природного газу (за відповідний період 2017 року – 32,2 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **10,626** млрд куб.м (за відповідний період 2017 року – 6,438 млрд куб.м).

За січень-грудень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **86,776** млрд куб.м (за відповідний період 2017 року – 93,457 млрд куб.м).

Імпорт газу за 12 місяців 2018 року склав **10,6** млрд куб. м.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами електроенергетичної галузі ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **21774,1 млн грн** капітальних вкладень за січень-грудень 2018 року, що на 76,3% (**9442,7 млн грн**) більше аналогічного показника 2017 року.

Профінансовано всього **18925,3 млн грн**, у тому числі власні кошти підприємств – 13347,1 млн грн, інші джерела фінансування – 5578,2 млн грн.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень-грудень 2018 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **15511,6 млн грн**.

У вугільній галузі освоєно **61,2 млн грн** капітальних вкладень, що на 17,5 млн грн менше порівняно з аналогічним показником 2017 року, а саме освоєно:

- за рахунок бюджетних коштів 50,1 млн грн;
- власних коштів підприємств 11,1 млн грн.

Фактично у січні-грудні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **300,5 млн гривень**, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 91,0 млн грн,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 17,2 млн грн,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 192,3 млн грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за грудень 2018 р.

Атомні електростанції. У грудні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **8081,4 млн кВтг**, що на 355,5 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у 2018р. становив **78,3%**, що на 3,4% більше показника 2017р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-грудні 2018 року становила 53,0%. До Енергоринку за 12 місяців 2018 р. відпущено 84398,2 млн кВтг електроенергії, що на 1178,0 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 року зафіксовано 21 порушення у роботі енергоблоків АЕС (на РАЕС-3, ХАЕС-7, ЮУАЕС-4 та ЗАЕС-7). У відповідному періоді 2017 року – 16 порушень (на РАЕС-5, на ЗАЕС-6, на ЮУАЕС-3, на ХАЕС-2). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У грудні 2018 р. відбулося 2 поставки свіжого ядерного палива від АТ «ТВЕЛ», вивезень відпрацьованого ядерного палива не відбувалося. З початку 2018 р. відбулося 18 поставок свіжого ядерного палива: 6 від компанії «Вестінгауз» і 12 від АТ «ТВЕЛ», 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;
- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

З початку 2018 року станом на 08.01.2019 виконано:

14 планово-попереджувальних ремонтів, з них 5 капітальних – ЗАЕС №5, 6; ХАЕС №1, 2; РАЕС №4, 9.

9 середніх ремонтів – ЗАЕС №2, 4, 1; РАЕС №1, 2, 3; ЮУАЕС №2, 3, 1.

2 планових поточних ремонтів – ХАЕС №2 (з 02.09.2018 до 20.11.2018).

Станом на 08.01.2019 виконуються:

3 середні ремонти – ЗАЕС № 3 (з 04.10.2018 до 25.01.2019), ЗАЕС № 6 (з 11.11.2018 до 19.01.2019), ХАЕС № 1 (з 25.11.2018 джо 06.08.2019) і 1 капітальний ремонт – РАЕС № 1 (з 29.12.2018 до 01.03.2019).

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС становить 55,76 коп. за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 12.12.2018 р. № 1904.

Товарна продукція. У грудні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 5164,78 млн грн, що на 1061,43 млн грн більше, ніж у грудні 2017 р. З початку 2018 року вартість товарної продукції дорівнює 52682,06 млн грн, що на 6642,02 млн грн більше ніж у 2017 року.

З початку 2018 року оплата з Енергоринку дорівнювала 52915,45 млн грн, що на 7457,80 млн грн більше минулого року.

У грудні 2018 р. з Енергоринку оплачено 5433,46 млн грн, що на 976,14 млн грн більше ніж у грудні 2017 р. Відсоток оплати у грудні 2018 р. склав 105,2%, у грудні 2017 р. – 108,63%. З початку 2018 р. – 100,44%, з початку 2017 р. – 98,74%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 08.01.2019 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У грудні 2018 року вироблено **199,8 тонн уранового оксидного концентрату на суму 616,3 млн грн**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 128,8 тонн більше. З початку 2018 року вироблено 1179,5 тонн УОК на суму 3589,0 млн грн, що порівняно з відповідним періодом минулого року на 343,4 тонн більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 08.01.19 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» вироблено **71,9 тонн основної продукції (іонообмінні смоли) на суму 28,93 млн грн**, що на 311,5 тонн менше, ніж з початку 2017 року.

Станом на 08.01.2019 відсутня заборгованість із виплати заробітної плати.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міністерства енергетики від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На **теплових електростанціях енергогенеруючих компаній** відремонтувати всіма видами ремонтів 61 (15924 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 38 (10570 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 13 (2910 МВт) енергоблоків.

На **теплових електроцентралях** виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 14 (2447 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У **теплових мережах** виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 17.01.2019 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній відремонтовано 55 (14 357 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом – 36 (10063 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом – 9 (2134 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом – 10 (2160 МВт) енергоблоків.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.03.2019 енергоблок № 3 Трипільської ТЕС.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 9 (1670 МВт) енергоблоків, 14 (2447 т/год) парових котлів, 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 27 (1433,3 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 11 (612,3 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 08.01.2019 на **атомних електростанціях** виконано:

14 планово-попереджувальних ремонтів, із них:

- 5 капітальних ремонтів – ЗАЕС №5, 6, ХАЕС №1, 2 та РАЕС №4;
- 9 середніх ремонтів – РАЕС №1, 2, 3, ЗАЕС №2, 4 та ЮУАЕС №1, 2, 3;
- 9 позапланових поточних ремонтів енергоблоків ХАЕС №2, 1 (2) і ЗАЕС №2, 6 та ЮУАЕС №2, 3; РАЕС №1;
- 2 планових поточних ремонтів – ЗАЕС №2 та ХАЕС №2.

Станом на 08.01.2019 виконуються:

- 3 середні ремонти - ЗАЕС № 3, 6 та ХАЕС № 1;
- 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн, амортизації – 691,8 млн грн, кредитних коштів – 1238,4 млн грн, доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн**.

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн**.

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 12 місяців 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 1,7% та складає 23,1%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 150 МВт – 44,3 % (у 2017 році – 33,8 %). По блокам потужністю 200 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 37,3 % (у 2017 році – 35,0 %), по блокам потужністю 250 МВт – 30,4 % (у минулому році – 29,7 %), по блокам потужністю 100 МВт – 25,1 % (у минулому році – 29,7 %), по блокам потужністю 300 МВт – 20,1 % (у 2017 році – 19,6%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 1,3 %, по ПАТ «Центренерго» на 3,6 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 14,4 %. А зменшився по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 2,0 %, по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 0,9 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 12 місяців 2018 року складають **404,7 г/кВтг**, що на **2,8 г/кВтг** більше ніж за відповідний період 2017 року (401,9 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за дванадцять місяців 2018 р. **391,1 г/кВтг**, що більше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **2,4 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

На січень-грудень 2018 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить (01.01.2019):

- електроенергетика – 11645 грн (збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 25,6% або 2376 грн);
- атомно-промисловий комплекс – 18405 грн (більше на 33,4% або 4605 грн);
- нафтогазовий комплекс – 9905 грн (більше на 44,1% або 3033 грн до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);
- вугільна галузь – 9898 грн (більше на 24,3% грн для державних вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.01.2019 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **171,0 млн грн** і збільшилась з початку року на **20,5 млн грн (або на 13,6%)**, у тому числі:

- електроенергетична галузь – збільшилась на 9 849,7 тис. грн (на 60,8%);
- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 1515,4 тис. грн (на 115,4%);

- атомна промисловість – на 1202,4 тис. грн (на 95,2%);
- вугільна галузь – збільшилась на 8795,3 тис. грн (на 6,8%);
- нафтогазовий комплекс – збільшилась на 305,2 тис. грн (на 10,0%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-грудень 2018 року загальні технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **17,0 млрд кВтг** або **11,82 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,2 млрд кВтг**, або на **0,11 в.п.** (16,8 млрд кВтг або 11,77 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 12 місяців 2018 рік становила **19,1 млрд кВтг** або **13,3%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,2 млрд кВтг** або на **1,6%** у порівнянні з минулим роком (18,9 млрд кВтг або 13,2% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат за 12 місяців 2018 року по Міненерговугілля склала – 2,1 млрд кВтг або -1,5% від загального відпуску електроенергії в мережу (-2,0 млрд кВтг або -1,5% у минулому році). За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 12 місяців 2018 року заощаджено **185,9 млн кВтг** електроенергії (**200,7 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-грудень 2018 року на **експорт передано 6165,7 млн кВтг електроенергії**, що на 1000,1 млн кВтг або на 19,4% більше, ніж за 12 місяців 2017р. За оперативними даними, 4264,0 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За 12 місяців 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **86,8 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2017 р. – 93,45 млрд куб. м).

Станом на 01.01.2019 року в українських підземних сховищах знаходилось **13,9 млрд куб. м** природного газу, що на 0,98 млрд куб. м або на 5,4% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 12 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **15436,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 598,0 тис. т (або на 3,7 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **13334,7 тис. т**, що на 602,4 тис. т (або на 4,3%) менше порівняно із аналогічним показником 2017р., а для потреб України – більше на 4,4 тис. т (або на 0,2%) і склало **2101,0 тис. тонн**.

За січень-грудень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 86,4%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 13,6%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ДО ВІДОМА ПАРТНЕРІВ НТСЕУ!

Інформаційні повідомлення від органів законодавчої та виконавчої влади і ЗМІ за період з 1 по 15 січня 2019 р. частково були включені у спецвипуск

ТОП – 7 ПУБЛІКАЦІЙ ВИДАННЯ НТСЕУ «ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 562

- ♦ **Державна підтримка науковій творчості нації – настанови Академіка Володимира Вернадського**
- ♦ **Світові та регіональні тенденції розвитку енергетики. Співпраця, інвестиційні програми, наукові проекти.**
- ♦ **Старт в Україні Європейської моделі конкурентного ринку електроенергії. Послуги постачальника електроенергії «остання надія» – умови, результати, проблеми**
- ♦ **Інтеграція України в ENTSO-E: вимоги, проблеми, необхідні заходи**
- ♦ **Проєвропейські та антиєвропейські позиції партнерів України навколо спорудження Nord Stream-2**
- ♦ **Перспективи диверсифікаційної політики щодо ядерного палива для АЕС України**
- ♦ **Цікаві новини і цифри**

З публікаціями на ці теми можна ознайомитися на [сайті НТСЕУ](#) у спецвипуску ТОП-7 видання «ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 562

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 1 до 31 січня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”,
“КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”,
“Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”,
а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа,
ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег,
UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Информационное агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 04.01.2019

Достижения Украинской энергетической биржи в 2018 году

В 2018 году рост ТБ "УЭБ" состоялся по всем параметрам.

Для Украинской энергетической биржи 2018 год был очень результативным. ТБ "УЭБ" активно развивала торговлю нефтепродуктами, сжиженным газом, углем, а особенно - природным газом. Также для участников электронных торговых сессий был усовершенствован как функционал электронной торговой системы, так и в целом - процедура проведения торгов.

В прошлом году Украинская энергетическая биржа значительно расширила круг участников электронной торговой системы BETS, которых сейчас насчитывается 654. Активно росло число участников по секции "Природный газ": на конец 2018 было аккредитовано 185 компаний, что на 65 больше, чем по состоянию на декабрь 2017 года. Среди них украинские добывающие компании и международные трейдеры, например СП "Полтавская газонефтяная компания", Socar, MET Украина, АОТ Энерджи и другие.

В прошлом году было реализовано энергоресурсов на сумму около 15 млрд грн, включая куплю-продажу 33,93 млн тонн различных энергоресурсов (угля, нефтепродуктов, сжиженного газа, нефти, метанола и другого сырья) и 158,55 млн куб. м. природного газа.

Также 2018 был очень плодотворным для биржи в контексте участия в проекте ProZorro.Продажи. Летом на площадке sale.ueex.com.ua была введена реализация объектов малой приватизации, и является чрезвычайно важным шагом в вопросе эффективной продажи государственного и коммунального имущества. **В начале декабря именно через площадку биржи опубликовала первые лоты по продаже разрешений на пользование недрами Государственная служба геологии и недр Украины.** Заявки на участие в аукционах по приобретению разрешений на пользование недрами Украины уже можно подавать.

Генеральный директор Украинской энергетической биржи **Александр Коваленко** прокомментировал основные достижения следующим образом: "Начиная с 2016 года каждый следующий год был успешнее предыдущего. Мы постоянно совершенствуем процесс торгов, налаживаем сотрудничество с ведущими европейскими и мировыми биржами чтобы предоставлять действительно качественные услуги на украинском рынке..."

Мы постоянно работаем над воплощением лучших европейских практик

в биржевой торговле. Наша цель - действительно эффективный, ликвидный и конкурентоспособный рынок, на котором формируются справедливые цены энергоресурсов, а за счет роста количества украинских компаний среди участников и прозрачного ценообразования обеспечивается энергонезависимость нашей страны".

<https://news.liga.net/all/pr/dostijeniya-ukrainskoj-energeticheskoy-birji-v-2018-godu>

РБК-Украина, 10.01.2019

РФ ежегодно вывозит 2,8 млн тонн угля с оккупированного Донбасса

РФ использует уголь для поддержания режима оккупации.

Министр по вопросам временно оккупированных территорий и внутренне перемещенных лиц (МинВОТ) **Вадим Черныш** заявил, что Россия ежегодно вывозит 2,8 млн тонн угля с оккупированных территорий Донбасса.

В. Черныш отметил, что к 2014 году Украина добывала около 20 млн тонн угля в Донецкой и Луганской областях. "И теперь мы можем сказать, что Российская Федерация, не имея собственных ресурсов - и из-за санкций, и из-за необходимости осуществлять большие затраты на военно-промышленный комплекс, и из-за ряда проблем в Сирии - логистических и финансовых, - пытается найти способ, как финансировать себя и временно оккупированные территории", - пояснил он.

Он отметил, что РФ использует украинский уголь и украинский газ на шельфе Черного моря для поддержания режима оккупации.

"С части оккупированного Донбасса РФ ежегодно незаконно вывозит 2,8 млн тонн антрацитового угля, его стоимость в пересчете составляет 288 млн долларов. Это наглый грабеж украинских территорий и украинского населения, поскольку недра - это собственность народа Украины", - отметил Черныш.

<https://www.rbc.ua/rus/news/rf-ezhegodno-vyvozit-2-8-mln-tonn-uglya-okkupirovannogo-1547140845.html>

Інформація на цю тему – 24 канал, 10.01.2019 «Скільки вугілля щороку вивозить Росія з окупованого Донбасу».

УКРІНФОРМ, 10.01.2019

НАК «Нафтогаз України» закуповує послуги юридичних радників за переговорною процедурою для супроводження судових процесів проти Російської Федерації у 2019 році

Інтереси Нафтогазу у позові проти РФ щодо відшкодування збитків, завданих незаконною експропріацією активів групи в АР Крим, представляє міжнародна юридична компанія Covington&Burling LLP. Очікувана вартість закупівлі послуг Covington&Burling LLP на 2019 рік становить 5,9 млн дол. США.

У жовтні 2016 року 7 компаній групи Нафтогаз ініціювали арбітражне провадження проти Російської Федерації щодо відшкодувати збитків, завданих незаконною експропріацією РФ активів групи в Криму. Це арбітражне провадження було ініційоване компаніями групи на підставі угоди між КМУ та урядом РФ про заохочення та взаємний захист інвестицій. Збитки групи Нафтогаз внаслідок окупації Криму та подальшої експропріації активів на даний час оцінюються експертами у суму більше 5 млрд дол. США.

У зв'язку з окупацією Криму Росією українськими компаніями вже подано 7 позовів з питань захисту інвестицій проти РФ. Свої позови подали: ПАТ

«Укрнафта», АТ «Ощадбанк», Ігор Коломойський та ТОВ «Аеропорт «Бельбек», Приватбанк, ТОВ «Лугзор», компанія Стабіль, ТОВ «Еверест».

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2617261-interesi-naftogazu-u-pozovi-proti-rf-predstavlae-kompania-covingtonburling-llp.html>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 15.01.2019

«Північний потік-2» збільшить вплив РФ

Наталія Писанська

Проект «Північний потік-2» не відповідає інтересам Євросоюзу в галузі безпеки. Таку думку висловив посол США у Німеччині **Річард Гренелл** у листі на адресу німецьких компаній, котрі беруть участь у його реалізації.

Глава американської дипломатичної місії також порадив бізнес-структурам ФРН прискіпливіше розглянути ситуацію, оскільки вони ризикують потрапити під фінансові обмеження з боку Америки.

Гренелл стверджує, що проти спорудження нової гілки транзиту заперечують «члени ЄС Східної Європи та чимало урядів Західної Європи, Канада». Він також попередив про можливе збільшення небезпеки російського впливу з допомогою трубопроводів «Північний потік-2» і «Турецький потік».

Деякі експерти вважають, що нинішня позиція США стосовно спорудження трубопроводу — своєрідна нова точка відліку у відносинах з ФРН. Задля власного виходу на європейський та німецький, зокрема, ринок газу Вашингтон намагається змусити Берлін поступитися, знищивши конкуренцію політичним тиском — уже не лише на ЄС і окремі країни, а й на окремі компанії.

На цьому тлі захисту власних економічних інтересів дедалі «розмитішими» стають голоси тих, хто закликає враховувати також інтереси України як країни-транзитера, що має власну потужну ГТС, котрої цілком достатньо для доправлення вуглеводнів у Європу. І практично зникає з ужитку висловлена канцлером **Ангелою Меркель** заява про політичне спрямування «Північного потоку-2»...

<http://www.golos.com.ua/article/312410>

Додаткова інформація на цю тему – Тиждень.ua, 09.01.19 «ЕнергоРубікон. Що нового дасть наступний рік українській енергетиці», Михайло Гончар, президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ». Росія завершить будівництво «Турецького потоку», намагаючись одночасно форсувати будівництво «Північного потоку-2» за німецької підтримки, усіляко обходячи американські санкції, у взаємодії зі своїми європейськими партнерами, васалами, лобістами, агентами й просто корисними ідіотами в Україні, Європі та США. Але «вирубити Україну по транзиту» в 2019-му, як і наступного 2020-го, Газпрому не вдасться.

РФ може спробувати використати факти нестачань газу з боку Нафтогазу теплогенеруючим компаніям у різних містах країни кінця минулого року, щоб обґрунтувати своє перекриття транзиту через Україну. Мовляв, у них там суцільний безлад, відключають газ один одному, крадуть його один в одного. Тому Росії, мовляв, не залишається нічого іншого, як «подбати про європейців», не допустивши призначеного для них крадіжок газу на «території безладу», запропонувати форсувати добудову «Північного потоку-2» та швидко погодити другу нитку «Турецького потоку» на суходолі.

США й далі докладатимуть зусиль із блокування російського домінування на енергоринках Європи. Американський СПГ у зростаючих обсягах надходитиме в

країни ЄС, щоб 2025 року становище зазнало тектонічних змін: США постачатимуть до Європи газу не менше, ніж Норвегія. Домінуванню РФ буде покладено край.

Україна й далі вестиме переговори в тристоронньому форматі щодо збереження транзиту газу через ГТС під акомпанемент: російських обіцянок зробити це в обсязі 10-15 млрд м³ на рік (приблизно 1/14-1/10 потужностей ГТС по транзиту), європейських софт-побажань до РФ обов'язково зберегти транзит через Україну, усіляких придумок-відмовок із Брюсселя для Києва, чому ЄС не може бути гарантом зі свого боку. Словом, у запалі передвиборчих, виборчих та післявиборчих страстей, коли в Києві усім буде не до газу, **нас може чекати спільний російсько-європейський кидок – такий собі газовий варіант Будапештського меморандуму.**

Базова для вітчизняної енергетики атомна генерація дала нам можливість пройти зимові піки 2014-2018 років практично з мінімальними проблемами. Упродовж останніх понад чверть століття вона була донором для тепловиків. Тепер настав час для її розвитку й оновлення. Енергоатом має всі підстави стати потужним і самостійним гравцем на ринку електроенергії. Варто нагадати, що майже 60% української електроенергії виробляється на АЕС.

<https://tyzhden.ua/Economics/225228>

Додаткова інформація на цю тему – «Голос України», 17.01.2019 «Північний потік-2»: хто кого?», Наталія Писанська. Лист посла США в ФРН Річарда Гренелла німецьким компаніям, котрі разом із «Газпромом» беруть участь у реалізації нового транзитного маршруту «Північний потік-2», оприлюднений в останньому випуску видання Bild am Sonntag, спричинив широкий резонанс у бізнесових і політичних колах, а також у ЗМІ.

Він стверджує, що гілку «Північний потік-2» від російського узбережжя по дну Балтійського моря до німецького Грайфсвальда розробляли «лише з метою створення альтернативного маршруту транспортування російського газу в Європу поза Україною. При цьому Росія може знову вирішити використовувати енергію як зброю проти Європи».

На застереження критично відреагували і представники бізнесу, і МЗС ФРН, яке порадило німецьким компаніям не відповідати на листи та закиди посла США.

Тож боротьба за «Північний потік-2» і проти нього набирає дедалі більшої гостроти, а перетягування цього газового «каната» спричиняє неабияке напруження по обидва боки Атлантики.

ДО РЕЧІ. Цього тижня стало відомо, що «Газпром» зірвав технічні тристоронні переговори між РФ, Україною та ЄС стосовно транзиту газу, які мали розпочатися вже 21 січня. Міністр закордонних справ Павло Клімкін назвав дії «Газпрому» спробою залякати Європу і нав'язати «поняття замість правил». «Наполягати, що з «Газпромом» треба домовлятися, наївно, або навіть надто цинічно, - написав він у Твіттері. - Вихід — поширювати на його проекти («Північний потік-2») усі норми ЄС, чого Україна вимагає вже давно».

<http://www.golos.com.ua/article/312508>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 19.01.2019

Додаткові теплові потужності зросли на 1,3 МВт

У 2019 році планують повністю переобладнати чотири блоки на трьох теплових електростанціях країни: на Трипільській ТЕС — першого і третього, на Дніпроенерго — десятого і на Криворізькій — першого. Загалом упродовж трьох

останніх років завдяки переобладнанню блоків на ТЕС Україна отримала додатково потужності на вугіллі газової групи майже на 1,3 мВт, а з огляду на виконання плану з переобладнання блоків 2019-го отримає додаткові потужності, які можна порівняти з роботою одного атомного блока.

Інформацію оприлюднив міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик** під час «Години запитань до уряду».

Міністр зауважив, що з 2016 року Україна зменшила споживання антрацитової групи вугілля з 10,5 до 3 мільйонів тонн. Отже, якщо 2016-го Центренерго споживало 2,2 мільйона тонн антрациту, то 2017-го ця цифра становила 0,8 мільйона тонн, 2018-го — 0,4 мільйона, а у прогнозованому балансі підприємства на 2019 рік взагалі не передбачено споживання антрациту.

«Вартість вугілля з 2016-го по 2018-2019 роки зросла фактично на 133% і становить близько 2,8 тисячі гривень за тонну. Аналогічна ситуація з газом, вартість якого за цей період зросла на 89%», — констатував Ігор Насалик.

Найболючішим питанням урядовець вважає розвиток вугільної галузі, яка досі не отримує належного фінансування. «А без належного фінансування, оновлення засобів виробництва й повної модернізації ця галузь просто не матиме перспектив, — наголосив міністр. — Міністерство розробило всю необхідну документацію, яка пройшла узгодження за всіма лавами й шахтами. Необхідне фінансування становить 2 мільярди гривень. Якщо воно буде, вугільна промисловість не потребуватиме дотацій і видобуток вугілля зросте майже на 60%».

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/dodatkovyi-teplovi-potuzhnosti-zrosli-na-13-mvt/>

Комментарии, Факты и комментарии, Realist, 22.01.2019

Роттердам+ позволил снизить нагрузку на бюджет, - Корольчук

По словам энергоексперта **Юрия Корольчука**, в министерстве энергетики констатируют снижение объемов дотаций на угольную отрасль в 2016-2018 годах.

«Министр энергетики **Игорь Насалик** говорит лишь о 2 млрд грн - именно столько нужно отрасли. Вместе с дотациями на отрасль сумма может составить всего лишь 4,5 млрд грн или чуть больше 150 млн долл. Ну, не 2 млрд долл. как это было с дотациями в 2013 году, а потому 150 млн долл. не является уже такой существенной нагрузкой на бюджет. Поэтому нельзя отрицать, что методика расчета стоимости угля дает возможность шахтам сокращать получения дотаций из бюджета».

С другой стороны, формула сдерживает рост тарифов, ведь учитывается не текущая цена угля, а средняя за последние 12 месяцев.

«Методика имеет период расчета не ежемесячно, а годовой. И цена угля в формулу закладывалась на 2018 г. на уровне 83 долл., а в 2019 г. уголь будет считаться по цене 99 долл. за тонну. При этом цена угля на мировых рынках уже давно более 110 долл и периодически происходит рыночные скачки цен. То есть, как ни крути, но меньшая цена на уголь дает соответственно и меньшую стоимость электроэнергии для потребителей. Если бы цена на уголь была рыночной, то и стоимость электроэнергии росла бы ускоренными темпами.

И для населения, и для промышленности тарифы или вообще не росли, или росли постепенно также и потому, что методика «Роттердам» формирует среднюю цену на уголь», - подчеркнул он.

<https://comments.ua/politics/648390-rotterdam-pozvolil-snizit-nagruzku.html>

Додаткова інформація на цю тему – Украинские новости, 22.01.2019 «Цена

на энергоресурсы должна быть понятной, - инвестаналитик». "На данный момент со стороны международных организаций формула не вызывает сильного смущения. Она вызывает сильное смущение внутри страны, особенно со стороны то, что называется, политиков левого лагеря, которые излишне социально ориентированы. Посчитать цену добычи на одной шахте можно по одной цене, добычу угля на другой шахте по другой цене. И тоже надо понимать, что в эту цену входит и входит ли в эту себестоимость полные затраты на модернизацию шахт. То есть, это всегда индивидуально. Чтобы сделать какую-то единую, понятную цену, пока лучше модели не придумали, чем "Роттердам+", - заявил руководитель аналитического отдела инвесткомпании Eavex Capital **Дмитрий Чурин**, комментируя принципы ценообразования на энергоресурсы в Украине.

По словам эксперта, Украина по требованию международных партнеров перешла на новую модель взаимоотношений в газовой сфере, когда были установлены единые цены для промышленности и населения.

"Речь идет не только о прямом требовании МВФ. Речь идет о здравом смысле, когда один товар не может иметь две разные цены. Именно это создавало много коррупционных схем при предыдущей модели ценообразования на газ, когда четко контролировать, куда идет газ, на потребности населения или это идет на юрилица отдельные, то есть, это создавало очень много проблем в учете. Потому что учитывать газ по одной цене для одних потребностей, по другой цене для других потребностей – это технически сложно. Это создает именно коррупционные риски. Здравый смысл подсказывает, что цена на какой-то понятный товар должна быть понятная".

<https://ukranews.com/news/608984-cena-na-energoresursy-dolzhna-byt-ponyatnoi-investanalitik>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 23.01.2019

Ціну на блакитне паливо для промисловості дещо знижено

Маргарита Соколовська

НАК «Нафтогаз України» з 1 лютого знижує мінімальні ціни на природний газ для промислових споживачів на 3,3 відсотка порівняно з січнем — до 10,46 тисячі гривень за тисячу кубів. Про це повідомляє прес-служба компанії.

Зокрема, зазначається, що цінові пропозиції «Нафтогазу» диференційовані залежно від обсягів закупівлі та умов оплати. Якщо покупець не має заборгованості перед «Нафтогазом» або купуватиме щонайменше 50 тисяч кубометрів газу на місяць, то для нього встановлюється мінімальна ціна.

Питання тарифів на блакитне паливо довгий час було предметом гострих переговорів між Києвом та МВФ. У фонді закликали зробити цей ринок прозорим і зрівняти ціни для населення й промисловості. Уряд, незважаючи на значні соціальні ризики такого кроку, був змушений погодитися.

<http://www.golos.com.ua/article/312686>

Газета.ua, Український Бізнес Ресурс, Украинские новости, 23.01.2019

Затрати на добычу угля на госшахтах выше, чем Роттердам+, – Голикова

Цена угля, рассчитанная по формуле Роттердам+, является граничной ценой продажи для производителей электроэнергии. Эта цена сегодня по некоторым параметрам ниже, чем реальные затраты на добычу угля в ряде государственных шахт. Об этом в комментарии заявила **Светлана Голикова**, директор компании "ТрансЭнергоКонсалтинг".

"Сейчас национальный регулятор НКРЕКП регулирует оптовую цену на электроэнергию до июля текущего года. И в этой оптовой цене есть определенные ограничения, которые в народе называют формулой "Роттердам плюс". Это стоимость угля, который покупается на мировых рынках и плюс его доставка в Украину. Фактически эта цена, так называемый "Роттердам плюс", сегодня по некоторым параметрам ниже даже, чем реальные затраты на добычу угля в ряде шахт Донецкой и Луганской области".

При этом цена на уголь государственных шахт устанавливается отдельно министерством энергетики и угольной промышленности. **"То есть, пока нельзя сказать, что у нас есть реально рыночное ценообразование в области энергетических углей, поскольку есть, с одной стороны, Регулятор, с другой стороны, Министерство, с третьей стороны, сами частные компании, которые уголь добывают. То есть, рынок этот еще достаточно зарегулирован"**, - отметила она.

Светлана Голикова также подчеркнула, что как раз целью реформы энергорынка является снижение вмешательства государства в формирование, оставляя за собой контроль только за деятельностью природных монополий.

Министр энергетики и угольной промышленности **Игорь Насалик** в ноябре 2018 предложил поднять предельную цену угля для государственных угледобывающих предприятий до 2800 грн/т. **По словам министра, средняя расчетная цена импортируемого угля составляет более 3 тыс. грн/т. Игорь Насалик отметил, что повышение базовой цены улучшит состояние государственных шахт и топливно-энергетического комплекса.**

Комментарии, ГолосУа, телеканал 112, 24.01.2019

ДТЭК вложился в энергонезависимость Украины

Украина постепенно увеличивает добычу углеводородов. Наиболее оптимистичные результаты демонстрирует энергохолдинг ДТЭК.

По мнению экспертов, энергетическую независимость стране обеспечит только увеличение собственной добычи энергоресурсов.

«Чем меньше мы закупаем импортного ресурса энергетического - газа, угля, ядерного топлива, нефтепродуктов, тем меньше мы отдаем денег в Россию, Европейский Союз, Польшу и др. Это главная задача энергетической независимости. И плюс к этому наращивание собственной добычи ресурса», - отметил соучредитель Института энергетических стратегий **Юрий Корольчук**.

По данным эксперта, Украина ежегодно тратит миллиарды долларов на закупку импортных энергоресурсов.

«Если ты сегодня это покупаешь за рубежом, значит, ты должен больше добывать газа, угля у себя внутри страны. Например, по оперативным итогам 2018 года, мы потратили на импорт нефтепродуктов 5 млрд долларов в прошлом году. В позапрошлом – 3 млрд потратили, то есть 2 млрд долларов плюс. Угля мы закупили на 3 млрд долларов. На ядерное топливо цена не меняется, там 600 млн долларов стабильно», - отметил он.

В то же время, Украина постепенно увеличивает добычу углеводородов. Наиболее оптимистичные результаты демонстрирует энергохолдинг ДТЭК.

«По углю, например, мы уже компенсируем ту часть, которую потеряли на неконтролируемой территории. Наибольшим здесь игроком на рынке является компания ДТЭК, и они добывают фактически 24 миллиона тонн

угля», - подчеркнул Юрий Корольчук.

Украина планирует до 2020 года выйти на самообеспечение газом, это планируется сделать за счет сокращения потребления топлива и увеличение собственной газодобычи. Ключевая роль в достижении указанной цели отведена государственной компании «Укргаздобыча». Компания приняла амбициозную программу «20/20», которая предусматривает доведение уровня газодобычи к 2020 году до 20 млрд куб. м.

Додаткова інформація на цю тему – Українські Новини, 16.01.2019 «У 2018 ТЕС ДТЕК відпустили в ОЕС України 32,1 млрд кВт-год електроенергії». Протягом 12 місяців 2018 року теплоелектростанції ДТЕК виробили і відпустили в Об'єднану енергосистему України (ОЕС) 32,1 млрд кВт-год електроенергії, що на 2% менше, ніж в 2017 році, повідомляє енергохолдинг ДТЕК.

"У 2018 році теплоелектростанції компанії виробили і відпустили в об'єднану енергосистему України 27,8 млрд кВт-год електроенергії з українського вугілля марки Г, що на 2%, або 664 млн кВт-год більше, ніж у 2017 році. При цьому виробництво електроенергії з імпортного антрациту скоротили на 1,3 млрд кВт-год, або на 23% до 4,3 млрд кВт-год. **Використовувати менше імпортного вугілля для потреб української енергетики і, відповідно, збільшити попит на вітчизняне вугілля компанії вдалося завдяки модернізації своїх ТЕС",** - сказано в повідомленні.

Співвідношення газового вугілля до імпортного минулого року становило 86,5% до 13,5%.

"Ми стали використовувати менше імпортного вугілля завдяки програмі з переведення блоків наших ТЕС на вугілля марки Г, яку ми розпочали в 2017 році. Вже готові 3 блоки Придніпровської ТЕС, ще один блок цієї станції - на фінішній прямій. Також цього року ми плануємо переобладнати на вітчизняне паливо як мінімум один блок Криворізької ТЕС. Чим менше імпортного вугілля ми використовуємо для виробництва електроенергії, тим швидше наша країна стане енергонезалежною", - розповів директор з генерації електроенергії ДТЕК Енерго Сергій Куріленко.

Информационное агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 28.01.2019

Украинские компании готовятся к экспорту газа в ЕС - СМИ

Украинские газовые компании готовятся протестировать экспорт газа в Центральную Европу после того, как НКРЭКУ вдвое снизила тарифы на вход/выход в газотранспортную систему. Об этом пишет агентство ICIS со ссылкой на источники, близкие к дискуссиям. По данным источников, **несколько компаний рассматривают возможность экспорта в Венгрию и Словакию. "Таким образом они собираются проверить готовность Укртрансгаза и таможен к новым видам операций",** - говорится в сообщении.

Укртрансгаз также ведет переговоры с польским Gaz-System, чтобы разрешить транзитные потоки через пункт Германовичи. Если сетевой оператор Польши согласится создать новую точку присоединения, украинские компании смогут получить возможность для экспорта газа в Румынию, отмечает агентство.

Еще одним интересом Укртрансгаза является услуга краткосрочной доставки для европейских компаний, которые хотят закачивать газ в украинские хранилища, пользуясь более дешевыми тарифами.

"Этот шаг поможет Украине диверсифицировать региональную роль

транзитера газу, будучи не тільки основним транспортним маршрутом для російського газу в Європу і імпортером об'ємів з європейських країн, а й самостійним експортером", - заключає агентство.

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/ukrainskie-gazovye-kompanii-gotovyatsya-k-eksportu-v-es---smi>

«ДЕНЬ», 28.01.2019

«Важливо, щоб суспільство було готове до чесної розмови...»

Фрагменти з інтерв'ю Ганни Гопко, голови Комітету

Верховної Ради України в закордонних справах

Іван Капсамун

— Українські та російські представники за участю європейців ведуть газові переговори щодо підписання нового контракту, адже термін чинного добігає кінця цього року. Тим часом будівництво «Північного потоку-2», який просуває Росія і якому сприяє Німеччина, не припиняється. Які важелі в цьому питанні має Україна, щоб захистити свої інтереси?

— Нові газові контракти мають відповідати національним інтересам, зокрема збереженню ролі країни-транзитера, транспортера. Україна за більш ніж 50 років довела свою надійність як транзитера газу. Звісно, стоїть завдання реформувати «Нафтогаз», рухатися до підписання з європейським оператором контракту, що дозволить поставляти газ до Європи зі східного кордону України. Найближчим часом ми хочемо заслухати на засіданні комітету представників уряду і «Нафтогазу», щоб зрозуміти, який у нас план А, план Б...

Ключова позиція України — ми не віримо жодним гарантіям, хай би хто їх озвучував — росіяни, німці чи ще хтось. Після Будапештського меморандуму єдиною гарантією для нас є недопущення «Північного потоку-2», тому що це не просто удар по Україні, а експорт корупції в ЄС, монопольне становище «Газпрому» і домінуюча позиція РФ в Європі. Кремль робитиме все, щоб руйнувати єдність Євросоюзу.

Наразі данці, від яких залежить дозвіл на будівництво частини трубопроводу «Північний потік-2», тримають тверду позицію. Якщо будувати в обхід Данії, то це дорожче і займе більше часу. Остаточного слова ще не сказали американці, які поки лише посилають сигнали. Ми очікуємо нових американських «джевелінів» — це санкції стосовно компаній, які будують ПП2...

У будь-якому разі, до 2021 року РФ не зможе постачати необхідні обсяги газу до Європи без України, навіть якщо запрацює «Турецький потік». Отже, Україна на сьогодні в переговорах має перевагу і повинна твердо стояти на своїх позиціях...

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety-intervyu/vazhlyvo-shchob-suspilstvo-bulo-gotove-do-chesnoyi-rozmovy>

Обозреватель, Украинские новости, ГлавКом, 29.01.2019

Тариф Енергоатома не пов'язаний з формулою Роттердам+ – енергоексперт

Тариф на електроенергію, вироблену атомними станціями, не пов'язаний з формулою Роттердам+. Про це заявив **Василь Котко**, голова Громадської ради Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), президент ВГО "Енергетична асоціація України", коментуючи подачу Енергоатомом заяви до Антимонопольного комітету з вимогою відмінити формулу Роттердам+.

Експерт зазначив, що відміна методики або будь-яке її коригування входить до повноважень НКРЕКП, а не АМКУ. "Таких повноважень у Антимонопольного комітету немає. Це абсолютно точно". Крім того, відміна прив'язки ціни вугілля до міжнародних індексів не впливає на пряму на тариф Енергоатому, який встановлюється Регулятором окремо.

"Я абсолютний прихильник, особливо коли мова йде про дефіцитні в Україні ресурси, їх вартість повинна формуватися на основі цін на світових ринках. Тут інших підходів бути не може, якщо ми будемо ринкову економіку. **Якщо починати тут щось підправляти в цих законах, це закони взагалі, економічний закон, то до добра це не доведе. Він формується таким чином, що на дефіцитному ринку імпорт формує ціну і внутрішнього ринку. А будь-які спроби ці закони підправляти у так званому "ручному режимі" до успіху нас не привели, ми 25 років тут багато таких поправок і новацій робили"**.

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 30.01.2019
**Німецькі аудитори підтвердили відповідність
 української ГТС міжнародним стандартам**

"Укртрансгаз" успішно пройшов наглядний аудит систем управління якістю, екологічного управління, управління безпекою праці та енергетичного менеджменту відповідно до вимог міжнародних стандартів. До такого висновку прийшли представники міжнародного сертифікаційного органу TÜV SÜD (Німеччина) в Україні після проведення аудиту на об'єктах компанії в січні 2019 року. "За результатами аудиту значних невідповідностей у функціонуванні систем управління "Укртрансгазу" не виявили. Аудитори визначили 4 незначних невідповідності і надали 17 рекомендацій щодо поліпшення інтегрованої системи управління", - йдеться в повідомленні.

Аудитори підтвердили, що "Укртрансгаз" - надійний партнер і здійснює безпечно та енергозберігаючу експлуатацію газотранспортної системи України.

У німецької компанії за оцінкою TÜV SÜD Management Service GmbH є акредитація DAkkS - національного органу з акредитації Федеративної Республіки Німеччина, сертифікати якого визнаються у більш ніж 80 країнах світу.

<https://dt.ua/ECONOMICS/nimecki-auditori-pidtvverdili-vidpovidnist-ukrayinskoyi-gts-mizhnarodnim-standartam-301123.html>

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Укррудпром, Fin.org.ua, 02.01.2019

С январа українці будуть платити за електричество одночасно двом різним компаніям

С початку цього року в Україні стартує перший етап реформи ринку електроенергії. С 1 январа послуги споживачам будуть надавати дві окремі компанії – оператор розподільчих систем і постачальник.

Перша буде займатися виключно розподілом електричної енергії та експлуатацією електричних мереж. Друга ж буде постачати електроенергію споживачам, а також відповідати за нарахування платежів та розрахунки. Відповідно, у клієнтів будуть 2 договори.

В Киеве, например, услуги по распределению будет предоставлять компания «ДТЭК Киевские электросети», а поставлять электроэнергию, в том числе, – компания «Киевские энергетические услуги», сообщает пресс-служба ДТЭК. Отмечается, что к оператору системы распределения (ОСР) нужно будет обращаться по вопросам качества электроснабжения, нового подключения или замены счетчика. Компания также будет отвечать за эксплуатацию и ремонты линий передач, подключение и отключение потребителей, а также поможет с установкой приборов учета электроэнергии.

К поставщику универсальной услуги следует обращаться по вопросам начислений и расчетов стоимости, условий оплаты, корректности расчетов за электроэнергию. Также он предоставляет клиентам дополнительные услуги, например, по энергоэффективности.

Согласно сообщению, **бытовым потребителям, чтобы продолжить потреблять электроэнергию как обычно, необходимо присоединиться к публичному договору на поставку электроэнергии поставщиком универсальных услуг, а также отдельно – к договору о предоставлении услуг по распределению электроэнергии. Государство предусмотрело упрощенную процедуру присоединения:** все что, необходимо сделать, – это продолжить пользоваться услугами и своевременно оплачивать счета. Клиенту необходимо сделать это в феврале 2019 года, в момент оплаты услуг за январь. **Достаточно просто оплатить счет и/или продолжить потреблять электроэнергию – это будет считаться согласием с условиями публичного договора и автоматически присоединит клиента к услугам двух компаний – распределительной компании и поставщика электроэнергии.**

Стоимость услуг для бытовых потребителей не изменится, а поменяется только внешний вид счета, и то только после 1 февраля 2019 года: потребители получат один общий платежный документ с новыми реквизитами. Там будут две отдельные строки: за услуги распределения и за услуги поставки электроэнергии.

Внедрение нового рынка электроэнергии также позволит населению выбирать разных поставщиков электроэнергии. Для запуска новой модели рынка в середине марта 2018 году НКРЭКУ приняла пакет вторичного законодательства. Согласно принятым документам, **первые торги электроэнергией в пяти новообразованных сегментах рынка должны стартовать с 1 июля 2019 года.**

http://ukrrudprom.com/news/S_yanvarya_ukraintsi_budut_platit_za_elektrichestvo_odnovremenno.html

Додаткова інформація на цю тему – ГолосУа, 02.01.2019 «В Украине подорожает электричество – эксперт». «В рамках реформы рынка, которые осуществляются по европейским стандартам, отдельно должен быть счет бытового потребителя за электрическую энергию, отдельно за ее поставки. Из-за этого может вырасти общий размер счета. Насколько вырастет тариф - сказать сложно, так как нужно будет рассматривать каждый отдельный случай. Сам тариф на электроэнергию не изменится. Все будет зависеть от составляющей, которая отвечает за транспортировку электроэнергии. Разделят облэнерго и будут присылать людям две платежки. Тариф вырастет, но не в разы», - сказал директор Института энергетических исследований Дмитрий Марунич.

По словам эксперта, не все облэнерго смогут оперативно перевести потребителей на новую систему оплаты электроэнергии.

<https://golos.ua/i/656861>

Урядовий портал, 04.01.2019

Держенергоефективності продовжить удосконалювати законодавство у "чистій" енергетиці відповідно до норм ЄС за підтримки проекту Twinning

Стимулювання розвитку відновлюваної енергетики та приведення українського законодавства до норм ЄС у цій сфері – пріоритет нового проекту Twinning, що буде започатковано у Держенергоефективності.

У рамках Проекту передбачається тісне партнерство Держенергоефективності із профільними відомствами Австрії та Італії, зокрема:

- Державним регулятором ринку електроенергії та газу в Австрії «E-Control»;
- Австрійським енергетичним агентством;
- Австрійським агентством з питань навколишнього середовища;
- Федеральним міністерством з питань сталого розвитку та туризму Австрії;
- Дослідницьким центром EURAC.

Разом із європейськими колегами передбачається робота у трьох ключових напрямках:

1. Імплементация статей 28-ї Директиви ЄС щодо відновлюваної енергетики до законодавства України.

2. Сприяння реалізації Національного плану дій з відновлюваної енергетики до 2020 р. та Енергетичної стратегії України до 2035 р. у частині «зеленої» енергетики.

3. Підвищення обізнаності суспільства щодо переваг «чистої» енергетики, особливостей розвитку цієї сфери, наявних програм підтримки, потенційних проектів тощо.

«Залучення кращого досвіду ЄС у зазначених питаннях буде вкрай корисним, особливо враховуючи той факт, що нещодавно Рада ЄС затвердила нову амбітну ціль для країн-членів – щонайменше 32% «чистої» енергії до 2030 року», - прокоментував Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук**. **«Сподіваюсь на продуктивну та результативну співпрацю у рамках Проекту Twinning, що розпочнеться у березні ц.р. та триватиме рік»**, - зауважив **Сергій Савчук**.

Укринформ, ГлавКом, 05.01.2019

ДТЕК має намір купити 68,3% "Одесаобленерго" і 94% "Київобленерго"

"Група ДТЕК планує сконцентрувати 68,2949% акцій АТ "Одесаобленерго" та 93,9978% ПрАТ "Київобленерго". Дані компанії є операторами системи розподілу в Одеській та Київській областях і не здійснюють діяльність з постачання електроенергії. Діяльність операторів системи розподілу є природною монополією і повністю регулюється НКРЕКУ", - повідомляється на сайті ДТЕК.

Зазначається, що 3 січня 2019 року ТОВ "ДТЕК Нафтогаз" (Україна) та NGR B.V. (Нідерланди) уклали договори купівлі-продажу акцій даних компаній. Договори укладено з умовою відкладення до отримання необхідних дозволів державних органів, включаючи від Антимонопольного комітету.

Додаткова інформація на цю тему – РБК-Україна, Facebook, 14.01.2019 «Герус звинувачує ДТЕК Ахметова у продовженні монополізації енергоринку». Як зазначає голова Асоціації споживачів енергетики та комунальних послуг **Андрій Герус**, на початку січня ДТЕК оголосив про купівлю у російської групи VS Energy "Київобленерго" та "Одесаобленерго". За даними експерта, ціна покупки складає 250 млн дол: 180 млн дол за 94% акцій "Київобленерго" та 70 млн дол за 68% "Одесаобленерго".

Герус підкреслив, що у 2013 році VS Energy купили акції "Київобленерго" за 90 млн доларів, а сьогодні їх продають за 180 млн дол. "Отже, заробили на цих угодах дохідність понад 100% (у доларах) за 6 років. Як бачимо, це для європейського бізнесу Україна є проблемним ринком, а російські бізнесмени тут гарно заробляють", - пише він.

Щодо "Одесаобленерго" 70 млн дол за 68% Герус теж вважає великою сумою, враховуючи, що у березні Фонд державного майна виставляв державний пакет 25% акцій цього обленерго на продаж по ціні 5 млн доларів (тобто 68% = 15 млн дол).

Ця покупка має "плюси" і для Ахметова, впевнений Герус. Із покупкою обленерго вони отримують політичний вплив у Одеській та Київській областях. Також отримують "додаткову монополізацію ринку постачання електроенергії (збір грошей із споживачів).

Інформація на цю тему – Наші гроші, 14.01.2019 «50 відсотків Ахметова в обленерго», Юрій Ніколов. Деловая столица, 21.01.2019 "Покупка ДТЭК "Киевоблэнерго" и "Одессаоблэнерго" выгодно потребителю, - эксперт".

Електронні вісті, УРА-Информ, 07.01.2019

НКРЭКУ утвердил стандарты качества услуг по электроснабжению и компенсации потребителям за их несоблюдение

Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) ввела гарантированные стандарты качества услуг по электроснабжению и компенсации потребителям за их несоблюдение, сообщила глава НКРЭКУ **Оксана Кривенко** в Facebook.

Порядок предоставления компенсации вступил в силу 24 ноября 2018 года, отметила она.

Потребитель получает компенсацию в случае несоблюдения оператором системы распределения или электропоставщика установленных гарантированным стандартом сроков оказания услуг и выполнения работ, а именно по: выдачи технических условий на присоединение; восстановление электроснабжения; проверки счетчика; ответы на письменные обращения; качества электроэнергии.

Додаткова інформація на цю тему – Національна радіокомпанія України, 09.01.2019 «Українські стандарти якості з електропостачання такі ж ефективні, як Будапештський меморандум – експертка». За неякісне електропостачання будуть знижувати платіжки. Цю обіцянку учора опублікувала у своєму Фейсбуку голова НКРЕКП **Оксана Кривенко**. Але **Марія Яковлева**, членкиня колегії Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, пояснила в ефірі "РанокПРО", чому ці ідеї буде важко втілити в життя.

Марія Яковлева переконана: **"75 днів для отримання компенсації"** – це просто красиві слова, які насправді буде дуже важко втілити в реальність.

"Усі наші "стандарти якості" – це як Будапештський меморандум. Він саме так гарантував нам захист, але коли нам потрібні були реальні дії, ми захисту не отримали. Так само з гарантуванням якості. Нам треба буде побігати, щоб довести, що це не проблема виробника, якщо у вас згорів телевізор або кавоварка. Треба буде провести рік-два, щоб довести (що послуга була неякісною – ред.), а потім побігати ще рік-два для відшкодування", – підсумувала М. Яковлева.

<http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=83957>

Интерфакс-Украина, UA Energy, Энергореформа, 11.01.2019 «НКРЭКУ

урегулює механізм виплати компенсації потребителям е/е при планових перебоєх в енергоснабженні більше чем на 48 часоєв». НКРЭКУ установит, что даже при запланованих перерывах в електрообеспечении свыше 48 часов операторами системы распределения должна выплачиваться компенсация потребителям.

На засіданні регулятора прийнято рішення внести відповідуючі змієня в постановлення № 375 "Об утверждении Порядка обеспечения стандартов качества энергоснабжения и предоставления компенсаций потребителям при их невыполнении" (вступило в дієвість 21 октября 2018 года).

Как отмечается в обосновании к документу, вопросы компенсаций регулирует Порядок обеспечения стандартов качества предоставления услуг по энергоснабжению (утвержденный постановлением НКРЭКУ от 18 октября 2016 года и действовавший до 24 октября 2018 года). В связи с введением нового розничного рынка э/э и разделением облэнерго на две компании – оператора сетей и поставщика – механізм виплати компенсацій оказался неурегулированным, поскольку оператор сетей не выставляет потребителям счета.

В связи с этим НКРЭКУ вносит пункт в постановление №375, которым предусматривается компенсация оператором системы распределения при невыполнении гарантированных стандартов качества энергоснабжения.

РБК-Украина, УКРИНФОРМ, Обозреватель, 24.01.2019 **«Регулятор пояснив, що робити для отримання компенсації за неякісну е/е».** У разі неєвплати компенсації у встановлені строки споживач має право звернутися до компанії із заявою. Про це повідомила голова НКРЕКП Оксани Кривенко у Facebook.

"По-друге, якщо компанія необгрунтовано відмовляє у наданні компенсації або не реаєує на звернення, споживач має звернутись до НКРЕКП та наших територіальних органів", - написала Кривенко.

НКРЕКП у разі підтвердження фактів неєвплати компенсацій за результатами перевірок компаній (у тому числі за скаргами споживачів):

- зобов'язує компанію надати компенсацію у подвійному розмірі;
- накладає на компанію штраф.

Зазначається, що компенсація не надається у разі:

- доведених компанією форс-мажорних обставин;
- доведених дій споживача або інших осіб, що призвели до аварійної перерви в електропостачанні або недотримання показників якості електричної енергії;
- у разі запланованих з попередженням перерв у електропостачанні;
- відмови споживача у письмовому вигляді від отримання компенсації.

Голова НКРЕКП Оксана Кривенко повідомила, що для побутових споживачів компенсація становитиме від 100 до 200 грн.

Українські Новини, 08.01.2019

"Укренерго" підписало з "Біленерго" додаткові угоди до договорів про надання аварійної взаємодопомоги в режимі паралельної роботи ОЕС України й Білорусі

Національна енергетична компанія "Укренерго" підписала з державним виробничим об'єднанням електроенергетики "Біленерго" (ДВО "Біленерго", Білорусь) додаткові угоди до діючих договорів про надання аварійної взаємодопомоги в режимі паралельної роботи об'єднаних енергетичних систем (ОЕС) України і Білорусі, йдеться в повідомленні на сайті "Укренерго".

"Згідно з умовами договорів, аварійна допомога надається в разі загрози аварійних ситуацій, які можуть призвести до зменшення обсягів споживання або тимчасового припинення електропостачання споживачам", - йдеться в повідомленні.

Також наголошується, що додаткові угоди визначають продовження терміну дії договорів на календарний 2019 рік, а також обсяги поставки і її ціну в січні 2019 року. Крім того, в повідомленні вказується, що ці договори було підписано відповідно до постанови Національної комісії держрегулювання енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП) від 20 листопада 2018 року №1476, що передбачає щомісячне укладання додаткових угод для визначення ціни, за якою поставляється аварійна електроенергія.

У липні 2017 року Президент **Петро Порошенко** заявив, що Україна готова поставляти електроенергію до Білорусі.

Експорт української електроенергії до Білорусі було припинено в 2014 році через дефіцит в ОЕС України через бойові дії на сході України.

Укрінформ, Энергореформа, 08.01.2019

Молдові вигідно купувати електроенергію в Україні - експерти

Біржові ціни на румунську електроенергію майже на 30% вищі, ніж в інших країнах регіону. «Ціна на електроенергію в Румунії становить трохи більше 83 євро за мегават-годину, в той час, коли в інших країнах регіону цей показник коливається від 62 євро за мегават-годину в Чехії до 63,7 євро в Словаччині», - йдеться у повідомленні. І наголошується, що різниця між найнижчою ціною в Чехії і найвищою в Румунії становить іноді майже 36%.

Молдавські економічні експерти наголошують у зв'язку з цим, що найвигіднішою для споживачів Молдови є ціна на електроенергію, отримувану з України - близько 50 євро за мегават-годину.

Энергореформа, Терминал, 09.01.2019

Документи для получения лицензий НКРЭКУ можно подать через Единый госпортал административных услуг

Документы для получения лицензий Нацкомиссии, осуществляющей госрегулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) можно подать на ее странице на Едином госпортале административных услуг.

Как сообщается на сайте НКРЭКУ, на соответствующей странице портала доступна вся необходимая для получения лицензии информация.

Помимо этого, в электронном виде можно подавать информацию об изменении данных лицензиатов.

UAenergy.org, 10.01.2019

Високі тарифи вважають проявом корупції - соціопитування

Дві третини українців вважають, що високі тарифи на енергоносії та комунальні послуги - наслідок корупції, і хочуть мати більше інформації про тарифоутворення.

79% українців вважають, що проявом корупції у сфері енергетики є завищені ціни на бензин, газ, тарифи на опалення. **Про це свідчать результати дослідження громадської думки, проведеного в рамках проекту USAID "Прозора енергетика".**

Як свідчать результати опитування, 65% респондентів, які цікавляться інформацією про енергопостачання, роблять це задля розуміння як формуються тарифи, 52% хочуть дізнатися як економити на оплаті рахунків, а 51% - хочуть бути впевненими у справедливості тарифів.

У свою чергу, 76% українців вважають важливим мати доступ до більш детальної інформації про те, з чого складаються ціни на газ, електроенергію та тепло.

Дослідження для проекту USAID «Прозора енергетика» проведено GfK Ukraine з 9 червня до 5 липня 2018 р. в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 3856 респондентів віком від 18 років. Максимально можлива похибка вибірки складає 1,6%. Також проведено 13 глибинних інтерв'ю з представниками експертного і бізнес середовища.

Проект USAID «Прозора енергетика» стартував у листопаді 2016 року. Він спрямований на боротьбу з корупцією та поліпшення фінансової прозорості в енергетичному секторі України. Цього планується досягнути шляхом розкриття, аналізу та оприлюднення інформації з енергетичного сектору, яка або приховується, або доступ громадськості до якої є обмеженим.

Випуск цього матеріалу став можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Думки, викладені в цьому матеріалі, є виключною відповідальністю DiXi Group і за жодних обставин не можуть розглядатися як такі, що відображають позицію USAID чи Уряду США.

Українські Новини, 11.01.2019

НКРЕКП знизил тарифи на електроенергію для ОСББ до рівня цін для населення

Національна комісія регулювання енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП) знизил тарифи на електричну енергію для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) до рівня цін для населення, рішення було прийнято на засіданні комісії 11 січня.

Раніше тарифи для ОСББ становили 232 коп/кВт-год, рішенням комісії вони були знижені до 168 коп/кВт-год.

Європейський банк реконструкції і розвитку запустив пілотний проект надання компенсації ОСББ в рамках програми IQ energy, яка спрямована на модернізацію і утеплення житла.

З початку 2018 за станом на 19 квітня було створено 1 919 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Українські Новини, 14.01.2019

Lalive запропонувала найнижчу ціну 49,9 млн гривень в тендері "Укренерго" на закупівлю юрсопроводу для подачі позову проти Росії щодо експропріації активів у Криму

Юридична компанія Lalive (Швейцарія) запропонувала найнижчу ціну 49,9 млн гривень в тендері Національної енергетичної компанії "Укренерго" на закупівлю юридичного супроводу для подачі позову проти Росії щодо компенсації інвестиційних втрат внаслідок експропріації активів у Криму.

Про це свідчать дані в системі державних закупівель ProZorro.

Очікувана вартість тендеру становила 84 млн гривень.

Предметом закупівлі є послуги з юридичного консультування та юридичного представництва, послуги з юридичного супроводу дій, пов'язаних з підготовкою і поданням письмового повідомлення про арбітраж, позовної заяви з вимогами до уряду Росії про відшкодування інвестиційних втрат у зв'язку з експропріацією активів "Укренерго" на тимчасово окупованій території Криму відповідно до Угоди про заохочення і взаємний захист інвестицій і представлення інтересів "Укренерго" впродовж всього періоду розгляду цієї справи.

В квітні 2018 року Національна енергетична компанія "Укренерго" почала інвестиційний спір з Росією з приводу втрачених активів НЕК в Криму.

Українські новини, Коментарии, 15.01.2019

Ночной тариф на электроэнергию для юрлиц отменили

Национальная комиссия госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) отменила ночной тариф на поставку электроэнергии для юридических лиц с 1 января 2019 года, говорится в сообщении НКРЭКУ.

Отмечается, что с 1 января 2019 года для небытовых потребителей теряют силу тарифы, дифференцированные по времени. "Отмена постановления НКРЭКУ "О тарифах, дифференцированных по периодам времени" для юрлиц позволит обеспечить уменьшение перекрестного субсидирования между различными категориями потребителей на 3,5 млрд гривен", - говорится в сообщении. При этом дифференцированные тарифы на электроэнергию для населения продолжают действовать.

Цену на электроэнергию для ОСМД снизили до уровня тарифов для населения.

Додаткова інформація на цю тему – Бизнес.Цензор.Нет, УКРИНФОРМ, 25.01.2019 **«Дифференцированные тарифы на электроэнергию для населения будут действовать».** Глава Нацкомиссии регулирования сферы энергетики и коммунальных услуг **Оксана Кривенко** написала в Facebook, что дифференцированные тарифы на электроэнергию для населения продолжают действовать.

"Первое и самое главное: для бытовых потребителей дифференцированные тарифы на электроэнергию по периодам времени остались неизменными. Так что каждый бытовой потребитель вправе использовать такие тарифы при наличии зонного счетчика", - сообщила Кривенко. И добавила, что применение таких дифференцированных тарифов для бытовых потребителей – является вопросом договоренностей между потребителем и поставщиком.

"То есть, бытовой потребитель может использовать дифференцированные тарифы при условии налаживания договоренностей с поставщиком и установки соответствующей системы учета электроэнергии", - пояснила Кривенко.

"Именно поставщик формирует коммерческое предложение и конечную стоимость электроэнергии. На сегодня цены на оптовом рынке электрической энергии формируются почасово. Вместе с тем именно бытовых потребителей должен обращать внимание на коммерческое предложение поставщика и проводить необходимые переговорные процедуры. В этом и есть суть рынка", - написала Кривенко.

ЛигаБизнесИнформ, UA Energy, Зеркало недели, 15.01.2019

Филиал Энергорынка запускает торги на новых сегментах рынка

Филиал ГП Энергорынок - Оператор рынка – 15 января начнет тестовые операции по купле-продаже электроэнергии на рынке "на сутки вперед" и "внутрисуточном рынке", сообщает пресс-служба Энергорынка.

Операции будут проходить на новом программном комплексе оператора рынка XMtrade®/PXS, разработанного компанией SFERA,a.s.

В 2018 году Энергорынок начал подготовку к запуску двух выделенных из него структур - **Оператора рынка и Гарантированного покупателя.**

Запуск новой модели оптового рынка электроэнергии запланирован на июль 2019 года, согласно закону "О рынке электроэнергии", принятом в июле 2017 года.

Закон предусматривает внедрение новой модели рынка, включающей ряд сегментов: рынок двухсторонних договоров, рынок “на сутки вперед”, внутрисуточный рынок, балансирующий рынок и рынок вспомогательных услуг. При реализации закона предусматривается двухлетний переходный период.

Документ внедряет нормы Третьего энергетического пакета ЕС, в том числе в вопросе разделения компаний по направлениям распределения и передачи электроэнергии.

ГП Энергорынок выполняет функции оператора Оптового рынка электроэнергии Украины.

Укрудпром, Fin.org.ua, UA Energy, 15.01.2019

Совет оптового рынка электроэнергии разрабатывает механизм урегулирования проблемы заключения договоров

Совет оптового рынка электроэнергии (ОРЭ) разрабатывает механизм урегулирования проблемы заключения договоров на поставку и передачу электроэнергии, которую потребляют предприятия и их субабоненты, присоединенные напрямую к электросетям НЭК “Укрэнерго” и энергогенерирующих компаний (минуя распределительные сети). Обсуждение вариантов такого механизма началось 14 января на внеочередном заседании Совета ОРЭ.

Проблема возникла в связи с введением новых правил розничного рынка э/э с начала 2019 года и необходимостью перезаключения договоров с новосозданными юрлицами — поставщиками и операторами системы распределения э/э. Договора на поставку э/э по регулируемому тарифу, которые ранее заключались с облэнерго, прекратили действовать.

В результате в настоящее время сложилась ситуация, при которой около 30 предприятий, запитанных от сетей “Укрэнерго”, не смогли заключить договора на поставку и передачу э/э. Похожая ситуация у потребителей, присоединенных напрямую к энергогенерирующим компаниям, к примеру у АО “Черкасский “Азот”, частично подключенного к Черкасской ТЭЦ и АО “Днепросталь”, запитанного от шин Приднепровской ТЭС.

В результате, отсутствует корректный коммерческий учет этих объемов потребления. При этом все объемы э/э, потребленные предприятиями, не имеющими поставщика, “ложатся” на убытки ОСР, заявила руководитель рабочей группы Совета ОРЭ, советник директора “ДТЭК Днепровские сети” **Ирина Протопопова.**

“Укрэнерго” в свою очередь не заключает договора на передачу из-за отсутствия у него необходимых технических данных.

Член Нацкомиссии, осуществляющей госрегулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) **Елена Антонова** отметила, что ситуацию необходимо урегулировать, минимизируя дополнительные расходы потребителя.

Как сообщалось, потребитель, не заключивший договор на поставку э/э, автоматически переводится на работу с поставщиком “последней надежды” (ПОН),

чьи услуги в среднем на 14-16% дороже, чем у поставщиков универсальных услуг и на 25-30% дороже других посредников.

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, 15.01.2019 «Новий ринок електроенергії: свобода, вибір, ефективність», Микита Вишневецький. Новий ринок передбачає відокремлення діяльності з розподілу та постачання електроенергії. Це означає, що обленерго тепер не зможуть розподіляти електроенергію та постачати її споживачам. Постачання виділяють в окремий бізнес. Це відповідає європейським стандартам та створює умови для конкуренції.

Реформа оптового сегменту – найскладніша. Її поділять на три частини: ринок двосторонніх договорів, ринок "на добу наперед" та внутрішньодобовий ринок. Буде створено два майданчики: балансуєчий ринок та ринок допоміжних послуг. На них системний оператор зможе купувати потужності для балансування енергосистеми. Споживачі зможуть змінювати постачальника.

Під час перехідного періоду генеруючі компанії шукатимуть насамперед великих споживачів, щоб укласти з ними двосторонні угоди. Великі промислові і транспортні підприємства мають значне та прогнозоване споживання.

Важливий етап переходу від регульованого до конкурентного ринку – тестування цих ринкових майданчиків. Учасники ринку повинні заздалегідь підготуватися.

На першому етапі тестового режиму функціонування ринку допоміжних послуг та балансуєчого ринку нам важливо дати можливість їх учасникам відпрацювати всі процеси, виявити слабкі місця, знайти та усунути недоліки. Зараз ми збираємо відгуки та звіти щодо тестування системи і продовжуємо навчання.

Энергореформа, 16.01.2019 «Совет ОРЭ утвердил механизм урегулирования договорных отношений между «Укрэнерго» и запитанных от него потребителей э/э». Совет оптового рынка электроэнергии (ОРЭ) на внеочередном заседании 15 января принял решение об урегулировании проблемы заключения договоров на поставку и передачу электроэнергии, которую потребляют предприятия, присоединенные к электросетям оператора системы передачи НЭК "Укрэнерго", а также генерирующих компаний (минуя распределительные сети).

Согласно решению Совета ОРЭ, операторы системы распределения (ОСР) обязаны предоставить НЭК "Укрэнерго" копии технических дополнений к договорам на поставку э/э по регулируемому тарифу, которые действовали до начала 2019 года с потребителями, запитанными от магистральных ЛЭП. Это даст возможность "Укрэнерго" заключить с такими потребителями договора на передачу э/э с 2019 г.

ОСР также обязаны заключить договора с такими потребителями на совместное использование технологических сетей, а с их субабонентами – договора на передачу э/э. Потребители э/э, присоединенные к сетям генерирующих компаний, обязаны заключить договора с ОСР о предоставлении услуг по распределению и договора о совместном использовании сетей, говорится в решении Совета ОРЭ.

Урегулирование вопроса позволит ГП "Энергорынок" свести баланс купли-продажи электроэнергии на основании достоверных данных и корректно определить стоимость купленной и проданной э/э.

Економічна правда, EIR Center, 16.01.2019

«Центренерго» виставлять на конкурс за колишньою стартовою ціною

Повторний конкурс з приватизації енергогенерувальної компанії ПАТ "Центренерго" буде проведено на колишніх умовах і за колишньою ціною. Таке

рішення Кабінет Міністрів ухвалив на засіданні, затвердивши перелік об'єктів великої приватизації.

Оперативність прийняття рішення уряду обумовлена необхідністю оголошення конкурсу до закінчення терміну оцінки "Центренерго" (до 31 березня 2019 року). Як повідомлялося, торги з продажу державного пакета акцій ПАТ "Центренерго", призначені на 13 грудня 2018 року, не відбулися.

Претенденти - ТОВ "Укрдонінвест" і виробниче унітарне підприємство "Нафтобітумний завод" (Білорусь) - не були допущені до участі, оскільки подана ними документація не відповідала вимогам законодавства.

ФДМ виставляв на продаж 78,289% акцій ПАТ "Центренерго" за стартовою ціною 5 млрд 984,992 млн грн. Конкурс мав відбутися за наявності, мінімум, двох учасників, один з яких - іноземний.

Після оголошення конкурсу спочатку про намір брати участь у ньому заявили шість компаній, з яких документи з фінансовою гарантією подали ТОВ "Укрдонінвест" (Київ), бенефіціаром якого виступає бізнесмен Віталій Карпачов, і білоруське унітарне підприємство "Нафтобітумний завод", що належить найбільшому приватному білоруському нафтотрейдеру "Інтерсервіс".

ПАТ "Центренерго" за підсумками 2017 року збільшило чистий прибуток у 4,9 рази - до 1 млрд 891,063 млн грн. Виторг виріс на 2,1% - до 10,919 млрд грн, сукупна вартість активів - на 17,4%, до 10,074 млрд грн.

"Центренерго" експлуатує 23 блоки (18 - пилувугільні, 5 - газомазутові) на Вуглегірській, Зміївській та Трипільській ТЕС сумарною встановленою потужністю 7690 МВт.

EIR Center, 16.01.2019

Гройсман назвав умови енергетичної незалежності України

Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман** назвав чотири основні умови, виконання яких необхідне для забезпечення енергетичної незалежності України. Про це він сказав на засіданні уряду. За словами прем'єра, **першим напрямком для досягнення цієї мети має стати збільшення видобутку власного газу.** Гройсман зазначив, що уряд зробив достатньо для дерегуляції в цій галузі, тому він очікує позитивний результат найближчим часом.

Друга умова, за словами прем'єра, полягає у забезпеченні заходів з енергоефективності. «Цього року буде впроваджуватися єдиний системний механізм державного Фонду енергоефективності, який зробить так, щоб українці отримали фінансовий ресурс для заходів з енергоефективності», — сказав Гройсман.

Крім цього, прем'єр заявив, що для енергетичної незалежності країни **необхідно інтегрувати національну газотранспортну систему в європейський ринок газу і захистити населення від ринкових цін на газ, для чого буде й надалі застосовуватися механізм субсидій.**

«Ми — газотранспортна держава, і дуже важливо, щоб ми були повністю інтегровані в європейський газовий ринок, використовуючи потужності національної газотранспортної системи», — сказав він.

Четвертою умовою для енергетичної незалежності Гройсман назвав «захист населення від ринкових цін на енергоресурси».

«Це питання в системі субсидій, і всі українці знають, що з 1 січня ми почали процес монетизації субсидій, який дасть можливість українцям отримати в грошовій

формі засоби за субсидії, а кошти, які будуть зекономлені від цих субсидій, людина може залишити собі на власні потреби», — сказав він.

DePo.ua, Деловая столица, Украинские новости, 16.01.2019

ДТЕК поліпшить енергопостачання в Київській і Одеській областях – експерт

На думку експерта Інституту енергетичних стратегій **Юрія Корольчука**, придбання енергохолдингом ДТЕК компаній "Київобленерго" і "Одесаобленерго" дозволить істотно поліпшити роботу електромереж у відповідних областях.

"Показники ефективності вимірюють у двох найбільш важливих для споживачів електроенергії категоріях - це втрати електроенергії в мережах і операційні витрати в перерахунку на одного споживача. **В Україні середній показник втрат електроенергії в мережах становить 9,9%, тоді як в ЄС - 4,5%.** Дані НКРЕКУ і Міненерго свідчать, що в 2017 році **втрати електроенергії в мережах "Одесаобленерго" становили 13,7%, "Київобленерго" - 17%.** У той же час, в "ДТЕК Київські електромережі" показник втрат у два рази менше (7%), в "ДТЕК Дніпровські електромережі" - в три рази менше (4,6%). При цьому в "Енергетичній стратегії України" на період до 2035 року встановлені мінімальні цільові показники втрат електроенергії на рівні 7,5%. Тобто, колишні структурні одиниці VS Energy "Одесаобленерго" і "Київобленерго" відстають від плану, а ДТЕК в двох компаніях вже реалізований план 2035 року", - пише Корольчук.

Аналіз операційних витрат обленерго в перерахунку на одного споживача показує, що і тут підприємства ДТЕК виглядають ефективніше.

"У "ДТЕК Донецькі електромережі" цей показник становить 487 грн, в "ДТЕК Київські електромережі" - 653 грн, в "ДТЕК Дніпровські електромережі" - 849 грн. В "Одесаобленерго" і "Київобленерго" - обсяги витрат в 2-3 рази більше - відповідно 1857 грн і 1257 грн", - підкреслює він.

На думку експерта, порівняння ефективності роботи розподільчих компаній ДТЕК і обленерго, які купуються, дозволяє сподіватися на поліпшення електропостачання в Київській та Одеській областях.

"Відштовхуючись від цих даних можна припустити, що, швидше за все, "Одесаобленерго" і "Київобленерго" очікує етап системних змін як технічних, так і фінансових. У цьому контексті споживач може розраховувати на те, що зношені мережі будуть модернізовані, а це призведе до скорочення відключень електроенергії і стабілізації напруги в мережах. На сьогодні саме ці два питання є головними проблемами для споживачів як сільських, так і міських територій", - прогнозує Корольчук.

Интерфакс-Украина, 17.01.2019

Украине следует тщательнее подойти к вопросу качества ПО по обеспечению будущих торгов э/э с учетом перебоев в энергосистеме ENTSO-E – "Укрэнерго"

Европейская сеть системных операторов передачи электроэнергии (ENTSO-E) расследует причины падения частоты в объединенной энергосистеме Континентальной Европы, зафиксированное 10 января около 21:00. Об этом сообщила ENTSO-E 16 января. Падение частоты было достаточным для того, чтобы вызвать обеспокоенность оператора системы передачи, однако никоим образом не поставило под угрозу безопасность поставок, отмечается в сообщении.

"Синхронная область объединенной энергосистемы Украины значительно

меньше, чем ENTSO-E и последствия ошибок и нестыковок программного обеспечения могут быть значительно более серьезными, чем просто остановка торговли", - подчеркнул главный эксперт по технологическим системам, руководитель группы администрирования коммерческого учета НЭК "Укрэнерго" **Александр Карпенко** на своей странице в Facebook.

Как сообщалось, **Кабинет министров Украины в конце декабря 2018 года утвердил план мероприятий по синхронизации объединенной энергосистемы (ОЭС) Украины с Европейской сетью системных операторов передачи электроэнергии (ENTSO-E).**

План мероприятий предусматривает создание совместного блока регулирования ОЭС Украины и энергосистемы Молдовы, работу по обеспечению готовности тепловых электростанций к работе в ENTSO-E, организацию каналов связи для технологического управления ОЭС Украины, строительство воздушных линий и подстанций, переход на изолированную работу с энергосистемами стран, не входящих в ENTSO-E (РФ, Беларусь), привлечение международной технической помощи.

В рамках плана до 2021 года должны быть построены ЛЭП 330 кВ "Билецкая-Кураховская ТЭС", 330 кВ "Купянск-Кременская", ПС 330 кВ "Слобожанская" с заходами. Кроме того, до 2022 года планируется возобновить эксплуатацию ЛЭП 750 кВ "Южно-Украинская АЭС-Исаакча", 220 кВ "Львов-Стрый".

Конечный срок выполнения Украиной мероприятий каталога требований для присоединения ОЭС страны к энергосистеме континентальной Европы наступает в июле 2022 года.

Antikor, 18.01.2019

"Киевоблэнерго" прекращает свое существование

С 1 февраля 2019 года ЧАО "Киевоблэнерго" прекращает свое существование, а граждан будет обслуживать ООО "Киевская областная энергоснабжающая компания". Об этом сообщила пресс-служба "Киевоблэнерго".

В Украине продолжается первый этап реформы рынка электрической энергии - на основании Закона Украины "О рынке электрической энергии" функции по распределению и поставке электроэнергии отдельно и уже с начала 2019 энергоуслуги потребителям предоставляют различные компании: оператор системы распределения - ЧАО "Киевоблэнерго" и компании-электропоставщиков.

В каждом регионе государство выбирает одного поставщика электроэнергии бытовым и малым бытовым потребителям, который называется Поставщиком универсальной услуги. **В Киевской области это ООО "Киевская областная энергоснабжающая компания".**

Оператор системы распределения - ЧАО "Киевоблэнерго" и Поставщик - ООО "Киевская областная энергоснабжающая компания" (КОЭК) - это две независимые компании с различными лицензиями и счетами.

В января 2019 года все потребители Киевской области получают счета еще от "Киевоблэнерго", поскольку будут платить за услуги, полученные в декабре 2018 года. А уже в феврале впервые жителям области поступят счета от КОЭК.

В дальнейшем потребителям будет поступать один счет за электроэнергию, в котором появятся два отдельные строки: стоимость услуг по распределению и снабжению. **Поэтому стоит быть внимательными, рассчитываясь через интернет-банкинг: в феврале необходимо будет указать новые реквизиты**

получателя – ООО "КОЭК" и личный счет, которые будут указаны в февральских платежах.

Если же абонент совершит переплату за электроэнергию - эти средства в дальнейшем будут перечислены на новый лицевой счет в ООО "Киевская областная энергоснабжающая компания".

Урядовий портал, 18.01.2019

Міненерговугілля забезпечує збалансування енергосистеми в інтересах споживачів

Ігор Насалик під час години запитань до Уряду зупинився на чутливій темі тарифів на електричну енергію. «Міністерство спільно з енергетиками провело надзвичайно велику роботу, яка стосується і оптимізації ринку ОЕС України, технічних, наукових завдань, і нам вдалося, скоріше всього всупереч економічним показникам... практично не змінити вартість основного індикатора оптової ринкової ціни».

Міністр порівняв ціни на електроенергію в різних країнах. Ціна на електроенергію для споживачів України є найнижчою серед європейських країн та країн пострадянського простору. Промисловість і населення сплачують в рази менше, ніж в інших країнах.

«Це чудові умови для входження капіталу до нашої країни», - підкреслив Ігор Насалик, зазначивши, що вартість електричної енергії у різних виробництвах складає від 20 до 60 відсотків.

Додаткова інформація на цю тему – 112.ua, Аргументы и факты в Украине, 18.01.2019 «В Україні ціна на електричну енергію нижча, ніж за кордоном – Насалик». В Україні ціна на електроенергію складає 1,06 грн для населення і для промисловості, а у Європі населення платить за вдвічі більшими тарифами, ніж підприємці. Про це заявив міністр енергетики **Ігор Насалик**, виступаючи перед народними депутатами ВРУ 18 січня.

ЛЕВЫЙ БЕРЕГ, 21.01.2019

Нидерландская компания DTEK B.V. стала владельцем 72,93% акций "ДТЭК Киевские электросети"

Нидерландская компания DTEK B.V. сконцентрировала 72,93% акций компании "ДТЭК Киевские электросети", сообщает пресс-служба компании.

Ранее DTEK B.V. не владела акциями компании.

ООО "ДТЭК Энерго" (Киев), ранее владевшая 18,3% акций "ДТЭК Киевские электросети" и компания DTEK GRIDS B.V. (Нидерланды), владевшая 54,09% акций, вышли из состава акционеров компании "ДТЭК Киевские электросети".

Напомним, ЧАО "ДТЭК Киевские электросети" начало обслуживать потребителей электроэнергии Киева вместо энергокомпании "Киевэнерго" в марте прошлого года. Компания входит в состав "ДТЭК Сети" - операционного холдинга в структуре ДТЭК, который развивает бизнес по распределению электроэнергии и эксплуатации электросетей в Киеве, Днепропетровской и Донецкой областях.

РБК-Украина, ГлавКом, УКРИНФОРМ, УНИАН, Бизнес.Цензор.Нет, 21.01.2019

«Київтеплоенерго» отримало ліцензію на постачання електроенергії
Комунальне підприємство виходить на ринок постачання електроенергії.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики

і комунальних послуг (НКРЕКП) видала комунальному підприємству "Київтеплоенерго" ліцензію на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу. Як зазначили в прес-службі, ліцензія дає змогу підприємству стати повноправним членом ринку електроенергії і напряду постачати електричну енергію споживачам.

"Наразі послуга з постачання електричної енергії споживачам перебуває у процесі розробки. Про початок постачання електроенергії КП "Київтеплоенерго" та початок укладання відповідних договорів із підприємствами споживачів буде повідомлено додатково", - наголошується в повідомленні.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 22.01.2019

ОСББ – основа реформ з енергоефективності

Любов Дмитренко

Нині мешканці майже 33 тисяч багатоквартирних будинків в Україні, які вступили в ОСББ, почали впроваджувати енергоефективність. І паралельно — інноваційні рішення з імплементації закону про ЖКП. Про це на засіданні національної ради ОСББ наголосив віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ **Геннадій Зубко**.

«Управління — це насамперед облік. Триває встановлення лічильників теплової енергії. З профільними міністерствами, комунальними підприємствами й муніципалітетами опрацьовуємо питання впровадження обліку водопостачання. Це дасть змогу зменшити як тепловтрати всередині будинків, так і навантаження на комунальні підприємства», — зазначив урядовець.

З наступного року в ОСББ з'явиться можливість співпрацювати з Фондом енергоефективності за напрямом модернізації та зменшення споживання енергії. «Почнемо енергетичну сертифікацію. Будинки, які її пройдуть, отримають чіткі рекомендації з упровадження енергоефективних заходів. Уже підготовлено перших енергоаудиторів і видано перші енергетичні сертифікати будинків», — розповів Геннадій Зубко.

Процедури Фонду енергоефективності тестуватимуть на обраних перших 10 ОСББ з різних областей, які різняться кількістю співвласників, субсидіантів і площею. Буде отримано вдосконалені процедури — від енергоаудиту до безпосередньо впровадження енергоефективних заходів, повідомляє служба віце-прем'єр-міністра.

Після запровадження монетизації субсидій ОСББ вже не залежатиме від субсидіантів. Кошти від держави надходитимуть на рахунок конкретного домогосподарства, яке самостійно сплачуватиме за кожну надану житлово-комунальну послугу.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/osbb-osnova-reform-z-energoefektivnosti/>

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 22.01.2019

У Давосі назвали драйвер номер один в попиті на енергію

На Всесвітньому економічному форумі у швейцарському Давосі кажуть, що перехід до зеленого майбутнього енергетики йде повним ходом, але продовжують обговорювати те, з яким урахуванням глибоких технологічних, соціальних і політичних зрушень повинен адаптуватися енергетичний сектор. Очікується, що до 2050 року близько половини всієї світової енергії буде генеруватися енергією вітру і сонця.

Учасники панелі "Стратегічний погляд на енергетику" кажуть, що гряде

майбутнє енергетики з низьким вмістом вуглецю, але людство повинно рухатися ще швидше. Член ради директорів Міжнародного енергетичного агентства **Фатіх Біроль** назвав 2018 рік "роком електрифікації". Він вважає, що попит на електроенергію зростає швидше, ніж багато хто думає. За його словами, драйвер номер один в попиті на енергію може здивувати багатьох людей — це кондиціонери. Кондиціонери поширені в Індії, Китаї і країнах АСЕАН.

За словами міністра енергетики Китаю **Чжана Цзяньхуа**, до кінця 2018 року у всіх в країні є електрика — це величезне досягнення для другої за величиною економіки світу. Він додав, що у Китаю є нова низьковуглецева зелена стратегія.

Міністр зазначив, що чиста енергія стане основним енергетичним сектором Китаю до 2035 року.

Нагадаємо, що близько трьох тисяч учасників з бізнесу, урядів, громадянського суспільства, мистецтва, культури і засобів масової інформації зібралися у швейцарському гірському місті Давос для участі в 47-му Всесвітньому економічному форумі, який присвячений деяким з найбільш гострих глобальних проблем.

[https://dt.ua/ECONOMICS/u-davosi-nazvali-drayver-nomer-odin-v-popiti-na-energiju-300263 .html](https://dt.ua/ECONOMICS/u-davosi-nazvali-drayver-nomer-odin-v-popiti-na-energiju-300263.html)

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 22.01.2019

Держава впевнено дивиться в наступний рік

Оксана Малолеткова

Україна входить у новий 2019-й з ухваленим бюджетом і вчасно затвердженою програмою дій уряду, свідчить, що можна абсолютно впевнено дивитися в новий рік і продовжувати необхідні зміни. На цьому в парламенті під час останньої в 2018-му Години запитань до уряду наголосив Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман**. «Уряд робитиме все для забезпечення економічного зростання й фінансової стабільності, а також поліпшення державного управління у країні. І надалі змінюватимемо системи медицини й освіти, щоб зробити їх якіснішими. Інвестуватимемо в інфраструктуру, зміцнюватимемо нашу безпеку та оборону. Займатимемося тими реальними справами, які зроблять країну сильнішою. І всього цього можна досягти лише спільно з Верховною Радою», — констатував В. Гройсман.

Прем'єр підкреслив, що споживачі мають платити за газ виключно за лічильником **по 8,55 гривні за кубометр** і що борги, які нараховують газзбути, не вплинуть на отримання субсидій.

Міністр соціальної політики **Андрій Рева** додав, що уряд знизить норми споживання газу для субсидіантів, щоб спонукати їх заощаджувати на комунальних послугах. «У 2016 році було зайво нараховано субсидій на 16 мільярдів гривень, торік — 8 мільярдів, цього року — 5. Це свідчить, що норми споживання завищені. Тому для створення стимулів щодо енергозбереження нормативи буде узгоджено з реальним споживанням», — переконує міністр.

Володимир Гройсман пообіцяв переглянути заробітні плати менеджменту Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» у березні 2019 року.

Нагадаємо: наглядова рада НАК «Нафтогаз України» ухвалила рішення про виплату співробітникам компанії премій на суму 46,3 мільйона доларів у зв'язку з перемогою у Стокгольмському арбітражному суді щодо транзитного контракту, за рішенням якого «Газпром» має виплатити українській компанії 4,6 мільярда доларів. Прем'єр заявляв, що не підтримує мільйонних премій у нинішній час, і

звернувся до наглядової ради компанії з пропозицією переглянути рішення про виплату співробітникам премій. Крім того, Кабмін заборонив виплату бонусів і винагород у державних компаніях.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/derzhava-vpevnenno-divitsya-v-nastupnij-rik/>

Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, Энергореформа, 23.01.2019

«Укрэнерго» начало испытания энергоблоков для синхронизации с энергосистемой Европы

НЭК "Укрэнерго" начало цикл испытаний энергоблоков ТЭС, ТЭЦ и ГЭС по регулированию частоты и возбуждения для исследования возможности синхронной работы энергосистем Украины и Молдовы с энергосистемой континентальной Европы ENTSO-E", - сообщает компания. Компания 8 июня 2017 г. подписала "Соглашение об условиях будущего объединения энергосистем Украины и Молдовы с энергосистемой континентальной Европы", которое вступило в силу 7 июля 2017 г.

Присоединение ОЭС Украины к сети ENTSO-E предусмотрено в рамках единого блока регулирования с энергосистемой Молдовы. Тестирование блоков ТЭС, ТЭЦ и ГЭС предусмотрены дорожной картой соглашения.

Испытания проводятся при консалтинговой поддержке и финансируются USAID, а в качестве консультанта выступает Энергетическая ассоциация США (USEA).

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 23.01.2019

Київ не хоче газових «договорняків» із Газпромом

Вікторія Власенко

У Брюсселі відбулися тристоронні газові переговори між ЄС, Україною та Росією. Як відомо, дія чинного контракту між НАК «Нафтогаз України» і Газпромом завершується 31 грудня 2019 року, тому на тристоронніх переговорах Брюссель, Київ і Москва шукають компроміс щодо контракту з 1 січня 2020 року.

Європейську сторону на переговорах представляв Єврокомісар з питань енергетичного ринку **Марош Шефчович**, українську — міністр закордонних справ **Павло Клімкін**, голова правління НАК «Нафтогаз України» **Андрій Кобольєв**, виконавчий директор компанії **Юрій Вітренко**, російську — міністр енергетики **Олександр Новак** та голова правління Газпрому **Олексій Міллер**.

Єврокомісар виклав загальні принципи майбутнього контракту. На його думку, він має бути «повністю сумісним з нормами ЄС», строк його дії має становити не менш як десять років, а обсяги поставок мають бути «комерційно життєздатними».

За словами Мароша Шефчовича, Єврокомісія передусім прагне отримати узгоджений набір енергетичних правил ЄС, які застосовуватимуть до морських трубопроводів так само, як це відбувається у випадку з наземними трубопроводами.

Павло Клімкін, своєю чергою, розповів журналістам, що російський Газпром готовий продовжити газові контракти після 2019 року навіть без проведення експертних консультацій.

Він наголосив, що Україна хоче перейти від «договорняків» до «реальних контрактів, заснованих на європейських правилах». Проте, за словами Павла Клімкіна, російська сторона не бере до уваги те, що «в Україні тепер діють інші правила, які віддзеркалюють європейське законодавство».

«ЄС намагається розтлумачити Росії, яка не хоче слухати, що правила

змінилися. Але логіка пана Міллера — це просто продовжити нині чинні контракти», — пояснив глава МЗС.

Андрій Коболев вважає, що пропозиція пана Шефчовича щодо майбутнього контракту — «це певна точка відліку, яку ми точно розглядатимемо». «Ми вперше про неї почули і, сподіваюсь, у найближчі два місяці в нас буде достатньо часу для її обговорення. Це пропозиція щодо майбутніх обсягів і строків контракту після 2019 року. Деталі пропозиції поки що коментувати не хочу», — зазначив він.

Наступна зустріч щодо нового газового контракту на рівні міністрів відбудеться в травні, до того часу робота триватиме на рівні експертів.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/kiyiv-ne-hoche-gazovih-dogovorniyakiv-iz-gazpromom/>

Інформація на цю тему – «ДЕНЬ», 22.01.2019 «Ганго» в Брюсселі», Алла Дубровик-Рохова. «Голос України», 23.01.2019 «Газовий контракт – надовго і за європейськими правилами».

ДП НЕК «Укренерго», 23.01.2019

За рахунок Дніпровських ГЕС Укренерго збільшило резерв активної потужності для автоматичного балансування енергосистеми до 792 МВт

ДП «НЕК «Укренерго» з ПрАТ «Укргідроенерго» провели випробування роботи останньої ГЕС Дніпровського каскаду — Канівської — під керуванням центрального регулятора системи автоматичного вторинного регулювання частоти та потужності ОЕС України (САРЧП). Нагадаємо, раніше Укренерго підключило до САРЧП Київську, Кременчуцьку, Середньодніпровську, Дніпровську ГЕС-1 та Каховську гідроелектростанції.

Участь Канівської ГЕС у вторинному автоматичному регулюванні дозволить залучити додатково 192 МВт резерву активної потужності.

Підключення гідроелектростанцій до САРЧП підвищує надійність роботи енергосистеми, забезпечує її гнучкість, дозволяє в автоматичному режимі швидко компенсувати втрату певних генеруючих потужностей та негативних наслідків — погіршення роботи енергообладнання як генерації, так і споживачів через відхилення частоти струму.

«Наявність в ОЕС України необхідних обсягів резервів регулювання частоти та активної потужності — одна з ключових вимог європейських нормативних документів, зокрема Continental Europe Operation Handbook, яких Україна має дотримуватись відповідно до угоди про інтеграцію з ENTSO-E. Ми активно працюємо у цьому напрямі. Наразі працюємо над можливістю підключення до САРЧП Дністрівської ГАЕС, а також ТЕС та ТЕЦ, які виконали відповідну реконструкцію обладнання. Це дозволить забезпечити 1000 МВт діапазону регулювання в автоматичному режимі», — зазначив заступник директора з оперативного керування – головний диспетчер Укренерго Віталій Зайченко.

<https://ua.energy/osnovni-podiyi/za-rahunok-dniprovskyh-ges-ukrenergo-zbilshylo-rezerv-aktyvnoyi-potuzhnosti-dlya-avtomatichnogo-balansuvannya-energosityemy-do-792-mv/>

Терминал, 23.01.2019

Энергорынок все еще не может наладить систему ежедневных расчетов с участниками ОРЭ

Госпредприятие «Энергорынок» сообщает о том, что данных для работы системы ежедневных расчетов с участниками оптового рынка электроэнергии (ОРЭ)

по-прежнему недостаточно.

С 1 января 2019 года оператор коммерческого учета ОРЭ не предоставляет участникам рынка данные ежедневных расчетов за э/э из-за отсутствия полной информации о ежедневном отпуске э/э потребителям со стороны операторов сетей (как магистральных, так и распределительных). Ситуация обусловлена техническим сбоем программного обеспечения и отсутствием договоров на передачу у некоторых потребителей э/э.

По состоянию на 20 января информация об отпуске э/э отсутствовала по некоторым распределительным компаниям западного региона (ПАО «Укрзалізниця», ГП «Региональные электросети», ЧП «Гарант Енерго М») и НЭК «Укрэнерго».

НЭК «Укрэнерго» во вторник со своей стороны вновь обратилось к запитанным от него потребителям с просьбой заключить с ней договор на передачу э/э. Соответствующее обращение компания разместила на своем интернет-сайте, опубликовав весь список потребителей, включая и тех, кто уже такие соглашения подписал.

Данные от операторов должны быть предоставлены в соответствии с постановлением Нацкомиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг от 28 декабря №2108 (Методические рекомендации относительно урегулирования отношений оператора системы передачи, операторов систем распределения, основных потребителей, электросети которых присоединены к системе передачи или к электросетям производителей, и их субпотребителей).

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 24.01.2019

Продам чималеньке в добрі руки
2019-й має стати переломним роком
у справі приватизації великих підприємств країни

Олег Громов

Кабінет Міністрів затвердив план великої приватизації на 2019 рік — продажу чималих державних підприємств та установ. Згідно з цим документом, до переліку об'єктів включили ПАТ «Центренерго», ВАТ «Тернопільобленерго», ПАТ «Запоріжжяобленерго», АТ «Харківобленерго», АТ «Миколаївобленерго», АТ «Хмельницькобленерго».

2019-й має стати роком великого продажу ще не приватизованих обленерго. З одного боку, це надважливо для економіки України загалом і для кожного пересічного громадянина зокрема: успішний інвестор, придбавши енергетичне підприємство, зробить його процвітаючим та прибутковим. З іншого боку, як зазначає **старший науковий співробітник Інституту економіки та прогнозування НАН України, кандидат економічних наук Євген Бублик**, сьогодні приватизація обленерго має певні застереги: «Є інформація, що обленерго здебільшого прибуткові, а їхня приватизація не несе економічної вигоди державі. Існує ризик, що у результаті приватизації обленерго іноземним інвестором його кінцевим власником стане російська влада». На думку фахівця, одним із принципів приватизації є руйнування монополій, разом із тим, результатом продажу обленерго може стати формування національної олігополії, певні ознаки чого вже є.

Тобто певні ризики, і до того ж чималі, все-таки є, і вони можуть бути з російським душком. Проте **експерт Міжнародного центру перспективних досліджень Єгор Киян** зазначив, що приватизація обленерго на даному етапі означатиме гарантію контролю цього ринку. «Ми повинні дивитися не на прибутковість

компаній, а на монополізацію ринку. Концентрація підприємств в одних руках може створити велику монополію, що є неприпустимим», — зазначає він.

Експерт абсолютно правий, коли говорить, що у випадку появи інших постачальників послуг та демонополізації ринку (своєрідного його розбавлення іншими новими фігурантами) в майбутньому підприємства конкуруватимуть між собою. Звісно, це завжди потребує від будь-якого власника підприємства поліпшення якості послуг, створення конкурентних тарифів (тобто їх зниження) та залучення інвестицій.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/prodam-chimalenke-v-dobri-ruki/>

Додаткова інформація на цю тему - Зеркало недели, Минпром, Fin.org.ua, 25.01.2019 "Максим Нефедов: "Большая приватизация — это большая проблема". Фрагменты интервью Максима Нефедова, первого заместителя министра экономического развития и торговли Украины.

— Мы все понимаем, что на большинстве государственных предприятий, как полипы, выросли посредники, которые на этих ГП зарабатывают. Мы понимаем, что зарабатывают они вопреки закону, у нас есть даже масса уголовных дел от НАБУ до ГПУ, которые это подтверждают. Но это — полбеда.

Главная проблема в том, что те объекты, которые мы продаем, никто брать не хочет. Мы так долго рассказывали всем о священном государственном имуществе, которое никому нельзя отдавать, что дошли до того, что спрос на большую часть объектов большой приватизации практически отсутствует. А это объекты крупные, часто градообразующие, продать их за одну гривню — это политическое самоубийство. И я даже не уверен, что во власти есть люди, которые могут или имеют право это сделать, даже если этого будет требовать ситуация.

Сейчас у нас есть объекты не готовые к продаже, то есть теоретически их можно частично подготовить: выгнать посредников, разобраться с кредиторами, завершить суды. Надо признать, что у государства сейчас нет ресурсов этим заниматься. Как кадровых, так и финансовых. Потому что **основательная подготовка к продаже требует инвестиций, времени, денег, кадров. На все объекты нам ресурсов не хватит. Мы можем заниматься только некоторыми из них, как правило, самыми большими.** У команды нашего фонда частных инвестиций на пике было до 12 инвестиций, не больше. Говорить о том, что государство сможет нормально подготовить все объекты большой приватизации, — обманывать себя.

Это, кстати, объясняет и отсутствие спроса. **Наши бриллианты в короне большой приватизации — ОПЗ, "Центрэнерго", облигации — это советское наследство. Для нас они титаны нашей промышленности, уникальные предприятия и гордость страны. Но для большинства западных инвесторов их уникальность имеет в основном музейный смысл. Это не значит, что эти объекты не могут работать или не могут быть прибыльными, но думать, что все хотят эти активы, — ошибка. Даже наши олигархи не хотят.**

— За гривню хотят. Но, правду говоря, если бы уж очень хотели, то давно бы уже все получили по старым схемам. Как произошло с большим количеством государственных активов. Мы не видим безумной заинтересованности со стороны отечественного бизнеса к объектам приватизации, даже для них уже есть в мире более интересные вещи, в которые можно инвестировать средства.

Обозреватель, Украинские новости, ГлавКом, 24.01.2019

Энергосообщество ожидает скорейшего решения по "зеленым" аукционам в Украине

Энергетическое сообщество рассчитывает, что законопроект №8449-д о введении с 2020 года "зеленых" аукционов будет принят уже в феврале-марте 2019 г.

Об этом заявил директор секретариата Энергетического сообщества **Януш Копач** (Janez Kopač) на дискуссионной панели "Украинского Дома в Давосе" в рамках Всемирного экономического Форума в Давосе (Швейцария).

"Мы помогли разрабатывать законопроект о "зеленых" аукционах и надеемся, что второе чтение будет в феврале-марте, и его принятие станет новой эрой для инвестиционной среды в сфере ВИЭ", - сказал он.

Ранее сообщалось, что энергохолдинг "ДТЭК" поддерживает инициативу внедрения системы аукционов и готов в них участвовать. Об этом заявил генеральный директор компании **Максим Тимченко**. "Мы готовы участвовать в новой системе аукционов, к которой Украина придет, я в этом убежден. Мы максимально активно поддерживаем изменения в законодательство, потому что они нужны. Это то, что происходит сегодня во многих странах, это даст выигрышную ситуацию как для компаний, которые строят, так и для потребителя", - сказал он.

По словам заместителя директора ЕБРР в Украине **Марины Петров**, внедрение новой системы поддержки возобновляемой энергетики на основе "зеленых" аукционов позволит формировать справедливую цену электроэнергии и способствовать становлению нового конкурентного рынка.

Урядовий портал, 24.01.2019

Міненерговугілля продовжує роботу в напрямку відкритості та прозорості енергетичного сектору, – Максим Немчинов

Державний секретар Міністерства енергетики та вугільної промисловості **Максим Немчинов** взяв участь у підсумковому заході USAID «Ініціатива з протидії корупції та підвищення фіскальної прозорості в енергетичному секторі в Україні» (Прозора енергетика), що здійснює аналітичний центр DiXi Group.

Проект стартував у 2016 році. Його метою було покращення рівня прозорості у вітчизняному енергетичному секторі. Робити це планувалося через розкриття, аналіз та оприлюднення інформації, прихованої від широкого загалу.

«Така співпраця Міненерговугілля з DiXi Group здійснюється щодо оприлюднення даних у формі відкритих даних, а також впровадження Ініціативи прозорості видобувних галузей, що передбачено Планом дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» на 2018-2020 роки», - зазначив Максим Немчинов. Одним із напрямків співпраці є Аудит даних та оприлюднення наборів даних у форматі open data.

Важливим напрямком співпраці, за словами Максима Немчинова, є оптимізація аналізу даних...

Відзначив державний секретар і ефективну роботу в напрямку впровадження ПІВГ в Україні. Зокрема, цього року розпочато спільну з DiXi Group роботу над реалізацією онлайн-платформи для оприлюднення всіх даних згідно з вимогами стандарту ПІВГ, яка б могла оптимізувати роботу компаній, міністерства та інших органів влади для централізованого звітування/збору, агрегації та оприлюднення даних про видобувний сектор.

«ДЕНЬ», 24.01.2019

Вибори і економіка***Бізнес визначив 10 пріоритетів на 2019 рік***

Алла Дубровик-Рохова

Бізнес-спільнота Європейської Бізнес Асоціації виділила **10 пріоритетів**, важливих для розвитку бізнесу на 2019 рік. Вони направлені на створення комфортних умов європейського рівня для роботи та забезпечення відчутних кроків для розвитку країни.

Десятий пріоритет

— впровадження закону про ринок електроенергії з 1 липня 2019 року, а також запровадження аукціонів для купівлі/продажу електричної енергії виробленої із відновлюваних джерел енергії, що сприятиме рівномірному розвитку галузі та залученню інвестицій. На законодавчому рівні це допоможе закріпити прийняття проекту закону 8449-д щодо зміни державної підтримки виробників електроенергії з альтернативних джерел енергії.

У ЄБА сподіваються, що думку бізнесу буде почуто і рік подвійних виборів не стане причиною гальмування в країні.

<https://m.day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/vybory-i-ekonomika>

«ДЕНЬ», 24.01.2019

Давос-2019. 22 січня. Концентрат***Країни з передовими технологіями матимуть значні переваги й у геополітиці***

Олександр Домбровський, народний депутат України

«НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВА ЕНЕРГЕТИКА — ЦЕ НАШЕ МАЙБУТНЄ»

Наступну сесію було присвячено питанням енергетики!!!

Досить вдалим є перехід до зеленої енергетики. Згадувався той факт, що до 2050 року планується 50% перехід на сонячну та вітрову енергію.

Низьковуглецева енергетика — це наше майбутнє, й воно вже дуже стрімко наближується, але має наблизитися швидше.

В рамках обговорень було відзначено, що 2018 рік був «роком електрифікації». Виконавчий директор ІЕА повідомив, що попит на електрику зростає швидше, аніж можна уявити. Це пояснюється зростанням доходів, особливо в країнах, що розвиваються.

Драйвер номер один щодо попиту на енергію може здивувати багатьох, але це кондиціонери! Особливо активно ними користуються в Індії, Китаї та АСЕАН, тому вони й є основними споживачами енергії в світі.

Директор ІЕА також додав, що ми й надалі потребуватимемо нафту, чисте вугілля, газ та, звісно, ВДЕ, але електрика — майбутнє енергетики.

Профільний китайський міністр повідомив, що наприкінці 2018 року вже всі мешканці Китаю мали доступ до електрики, й це є величезним досягненням для другої економіки в світі. Він також додав, що в них є панівною низьковуглецева «зелена» стратегія. До 2020 року не викопна низьковуглецева енергія та природний газ складатимуть відповідно 15% та 10% первинної енергії. У 2030 році ці цифри становитимуть 20% та 15%. Вони також планують скоротити викиди CO₂ на 60 — 65 %, порівняно з 2005 роком. До 2035 року чиста енергетика стане основним сектором енергетики Китаю.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/davos-2019-22-sichnya-koncentrat>

Эхо Давоса: инвесторы делают ставку на украинскую зеленую энергетику

Андрей Гаценко

В украинскую энергетику придут крупные инвестиции. **На экономическом форуме в Давосе подписали соглашения между норвежской NBT, французской Total и Европейским банком реконструкции и развития о реализации проекта ветровой энергетики "Сиваш". Сумма инвестиций составит около 150 млн евро.** И это далеко не первый проект, когда иностранцы вкладывают деньги в украинские возобновляемые источники энергии (ВИЭ).

- Приход (в Украину) NBT, Total показывает, что Украина теперь - второй по размеру европейский рынок. **NBT будет иметь еще больше проектов.** Иностранные инвесторы возвращаются в Украину, - сказал во время подписания документа президент ЕБРР.

Правда, решение об одобрении этого проекта было принято еще в конце осени прошлого года.

Всего же норвежская компания NBT планирует построить около 700-800 МВт ветровых мощностей в Украине.

- В Украине один из самых высоких в мире зеленых тарифов, - поясняет эксперт по энергетике **Дмитрий Марунич**. - Поэтому ничего сверхъестественного в таких инвестициях нет. Украина взяла на себя обязательство повысить долю ВИЭ и пока что справляется с этим. Возобновляемая энергетика хорошо развивалась в 2012-2013 годах, потом в 2014-2015 годах был провал. Это было связано с тем, что упал курс гривны, было падение экономики... Однако сейчас тренд развернулся, и условия такие, что за 5-7 лет вложения в эту сферу окупаются. Поэтому западные банки хорошо кредитуют такие проекты.

- Нужно понимать, что за это платит потребитель, а прибыль получают западные компании, - говорит Дмитрий Марунич. - Такие проекты не создают много новых рабочих мест, поэтому не стоит рассчитывать, что он как-то сильно повлияет на экономику Украины.

Кроме того, уверен эксперт, существуют и другие риски, связанные с зеленой энергетикой...

Существует риск, что через 5-7 лет, когда доля ВИЭ вырастет до 4-5% от общей украинской генерации, их будет нечем резервировать.

<https://kp.ua/economics/629209-ekho-davosa-ynvestory-delauit-stavku-na-ukraynskuui-zelenuui-enerhetyku>

Інформація на цю тему – «Голос України», 25.01.2019 «На Сиваші зявиться одна з найбільших вітрових станцій Європи».

er.gov.ua, 25.01.2019

До уваги суб'єктів ОРЕ!

В рамках реалізації Закону України "Про ринок електричної енергії", на час перехідного періоду – до впровадження нового ринку, на ОРЕ України з 01.01.2019 року розпочали роботу нові суб'єкти – оператори системи розподілу (ОСР) та електропостачальники (Постачальники). При цьому, змінюються умови купівлі-продажу електричної енергії для ОСР, Постачальників та алгоритми формування і визначення обсягів купівлі-продажу електричної енергії ОСР та Постачальників, що впливає на розрахунки на роздрібному ринку електричної енергії.

Зазначені обставини потребують виконання періодично (щомісяця та в разі необхідності протягом місяця) великого обсягу робіт ДП "Енергоринок", ОСР та ДП "НЕК "УКРЕНЕРГО" для здійснення організаційно-технічних заходів щодо організації процесу купівлі-продажу електричної енергії на ОРЕ України.

В зв'язку з цим, суб'єкти господарської діяльності, які мають намір здійснювати купівлю-продаж електричної енергії на ОРЕ України, за п'ять робочих днів до 1-го числа розрахункового місяця, повинні надати ДП "Енергоринок" належним чином оформлені документи, зокрема, договір купівлі-продажу електричної енергії з усіма додатками та документи згідно з вимогами Порядку реєстрації автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії на ОРЕ України (крім Акта перевірки готовності АСКОЕ суб'єкта ОРЕ до формування даних для розрахунків).

Інформуємо, що Радою ОРЕ доручено Оператору системи передачі та Операторам системи розподілу надати до 25.01.2019 до ДП «Енергоринок» коректні облікові дані комерційного обліку електричної енергії, включаючи дані макету 30900 та дані АСКОЕ, починаючи з 01.01.2019 по 23.01.2019, з урахуванням Тимчасового порядку взаємовідносин між ДП «НЕК «УКРЕНЕРГО», ОСР, ДПЕ, Постачальниками і Виробниками, та забезпечити в подальшому надання до ДП «Енергоринок» коректної інформації.

Тимчасовий порядок взаємовідносин між ДП «НЕК «УКРЕНЕРГО», ОСР, ДПЕ, Постачальниками та Виробниками погоджено Радою ОРЕ - http://www.er.gov.ua/data/tumch_porjadok.pdf

UAenergy.org, Бизнес.Цензор.Нет, 25.01.2019

Регулятор видав компанії Фірташа ліцензію на постачання електроенергії

ТОВ "РГК Трейдінг" отримало ліцензію на постачання електроенергії. Таке рішення прийняла Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

"РГК Трейдінг" вже має ліцензію постачальника природного газу з 2013 року та планує зайнятись поставками електроенергії.

Відповідно до вимог ліцензування, компанія вже розробила сайт для покупців газу та електроенергії. Проте умови оплати та ціни електроенергії вкажуть лише після отримання відповідної ліцензії НКРЕКП.

ТОВ "РГК Трейдінг" через кіпрську T.G.I. GAS HOLDINGS LIMITED належить Дмитру Фірташу, який також є власником низки газорозподільних та газопостачальних компаній в Україні. Також Фірташ є власником холдингу Group DF, що об'єднує активи у сфері хімічної промисловості, енергетичній інфраструктурі.

Деловая столица, Обозреватель, Украинские новости, 112 канал, 25.01.2019

Рыночное ценообразование в энергетике – основа энергобезопасности, - эксперт

По словам энергоэксперта Юрия Корольчука, Украине необходимо наращивать добычу энергоресурсов. На это нужны колоссальные средства, поэтому их цена должна быть рыночной. "Да, действительно, ты должен, чтобы наращивать добычу ресурса, будь то газ, или уголь, это ресурс, который есть в Украине. И соответственно ты должен вкладывать средства (в добычу энергоресурсов, - ред.). Вложенные средства сегодня выросли очень существенно и на оборудование, и на

сервисные услуги, и на обслуживание. Поэтому говорить, что это будет дешево, нельзя", - отметил он

В качестве примера, когда рыночная цена позволяет инвестировать в наращивание добычи, Корольчук приводит Укргаздобычу и ДТЭК.

"ДТЭК добывает фактически 24 млн тонн угля. Они нарастили за прошлые годы практически на 3 млн добычу. Вложили также 2 миллиарда долларов. И на газ также мы тратим эти средства. Компания Укргаздобыча 28 млрд гривен вложила в прошлом году в развитие: на бурение новых скважин, освоение новых месторождений. То есть, мы должны понимать, что необходимо вкладывать во все эти сферы", - подчеркнул он.

Корольчук также привел конкретные цифры - сколько Украина тратит на закупку импортных энергоресурсов.

"Например, по итогам 2018 года, мы потратили на эти цели (закупка энергоресурсов, - ред.) - на нефтепродукты 5 млрд долларов в прошлом, в позапрошлом 3 миллиарда потратили, то есть 2 миллиарда долларов плюс. Уголь мы закупили на 3 миллиарда долларов, закупили на 2,5 миллиарда долларов. Также больше уже потратили. На ядерное топливо цена не меняется, там 6 млрд долларов стабильно. И на природный газ мы также потратили - это 14 млрд долларов", - заявил он.

<http://www.dsnews.ua/economics/rynochnoe-tsenoobrazovanie-v-energetike-osnova-energobezopasnosti--25012019171900>

Урядовий портал, 28.01.2019

Україна та Норвегія започатковують одразу кілька стратегічних ініціатив у сфері енергетики, – заява глав урядів

Україна та Королівство Норвегія, керуючись Спільною декларацією про партнерство та висловлюючи бажання посилити співпрацю в особливо важливій для обох держав сфері, започатковують одразу кілька важливих енергетичних ініціатив. Відповідну заяву щодо посилення українсько-норвезького співробітництва у сфері енергетики підписали глави урядів України та Норвегії. Документ, зокрема, передбачає, що Норвегія започаткує українсько-норвезьку ініціативу з підвищення енергоефективності будівель громадського призначення, скорочення споживання енергоресурсів, а Україна створює сприятливі умови для зростання торгівлі та інвестицій, у тому числі, шляхом посилення антикорупційних заходів.

Обидві країни посилюють діалог у контексті прагнення України інтегруватися до європейського енергетичного ринку, а також посилюють взаємодію у сфері ядерної безпеки. Для цього у складі Українсько-норвезької міжурядової комісії буде створено окрему робочу групу. За планом вона опрацьовуватиме спільні проекти з підвищення безпеки атомних електростанцій України, посилення прикордонного контролю та безпеки радіоактивних джерел для запобігання потраплянню радіоактивних речовин до сторонніх осіб.

Окремий напрямок взаємодії – обмін інформацією та досвідом щодо управління нафтовими ресурсами, регуляторною політикою та процедурами ліцензування. Між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Дирекцією водних ресурсів та енергетики Королівства Норвегія буде започатковано програму співпраці.

Інформація на цю тему – «Урядовий кур'єр», 29.01.2019 «Від протидії агресорові до розвитку енергетики», Любов Дмитренко. Урядовий портал, Укринформ, 28.01.2019 «Володимир Кістіон: Україну і Норвегію об'єднає великий енергетичний потенціал».

сайт НТСЕУ, 31.01.2019

Д.В. Яценко, Ph.D-студент, Національний технічний університет України «КПІ ім. І. Сікорського», Інституті енергозбереження та енергоменеджменту (кафедра енергопостачання) Університет Південно-Східної Норвегії

Міждержавні відносини між Україною та Норвегією почалися одразу після здобуття нашою країною незалежності. Стартом дипломатичних відносин став візит Міністра закордонних справ Т. Столтенберга у лютому 1992 р., під час якого було підписано Протокол про встановлення дипломатичних відносин. Упродовж 27 років з дипломатичної площини співробітництво поширилося також на торговельно-економічну, культурно-гуманітарну та наукову сфери народного господарства. За цей період договірно-правова база між країнами нараховує 33 чинні документи, включаючи міждержавні, міжурядові та міжвідомчі угоди й меморандуми.

До того ж офіційний Осло підтримує Україну в прагненні євроінтеграції. Також Норвегія сприяє на рівні ООН та інших міжнародних організацій проведенню демократичних, правових та економічних реформ. Продуктивний досвід українсько-норвезьких відносин став поштовхом для розширення сфер співпраці і в енергетиці. 28 січня під час українсько-норвезького бізнес форуму Глава Уряду Норвегії, Ерна Солберг, заявила, що енергетика це той напрямок, який потребує уваги і що Уряд Норвегії вирішив посилити свою підтримку України в цій сфері. Та в цей же день прем'єри обох країн підписали контракти на суму близько \$ 1,5 млрд, з яких \$ 1 млрд - інвестиції у відновлювану енергетику.

Це рішення Уряду Норвегії цілком вивірене, беручи до уваги досвід співробітництва у різних сферах і готовність інвестувати в будівництво вітрових електростанцій та малих ГЕС. Як зазначено в <https://ukraineinvest.com/the-norwegian-ukrainian-business-forum-in-oslo/> договір включає:

- Підписання Спільної заяви про зміцнення норвезько-українського енергетичного співробітництва;
- Підписання договору про закупівлю між норвезькою компанією Scatec Solar та українською компанією «SM Invest&Construction» із загальним обсягом інвестицій - 180 млн євро;
- Підписання угоди між норвезькою компанією NBT з поновлюваних джерел енергії та власниками інвестиційного фонду "Фінансові Стратегії" з України щодо розробки вітроелектростанції 742 МВт на півдні України. Загальна сума інвестицій - 1 млрд євро;
- Підписання угоди з Norsk Solar щодо будівництва сонячної електростанції на Київщині на загальну суму 9,2 млн євро.

Цілком зрозуміло бажання інвестора вкладати активи в "зелену" енергетику, існування державних гарантій, прозорі схеми роботи і прості зрозумілі тарифи. Для України інвестиції в енергетику це, перш за все, створення робочих місць. Перехід на відновлювані джерела допомагає підвищити енергетичну безпеку та скоротити викиди вуглекислого газу. З іншого боку при реалізація подібних проектів потрібно брати до уваги межу можливості керування системою. В договорі також зазнача-

ється про обмін досвідом впровадження сучасного обладнання, досягнень науки та інженерної техніки, особливо це корисно у сфері гідроенергетики, так як Норвегія є одним із світових лідерів в ефективному використанні потенціалу водних ресурсів.

Деловая столица, Минпром, 29.01.2019

Зеленое электричество. Когда украинцы по платежкам заметят приход норвежцев на Сиваш

Алексей Шевнин

Решение иностранных инвесторов о строительстве мощной ветряной электростанции на Сиваше продолжило восходящий тренд возобновляемой энергетики Украины.

Одна из лучших для нас новостей со Всемирного экономического форума в Давосе - это **объявление норвежской компании NBT о планах построить в Украине дополнительно 700-800 МВт ветряных мощностей**. По словам ее гендиректора **Юара Викена**, в ближайшие месяцы строительство начнется в Запорожской области. О серьезности этих намерений говорит **подписание рамочного соглашения между NBT, ее французским партнером, производителем электроэнергии Total Eren, и Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР) по другому проекту**. Речь идет о привлечении **260 млн евро** для сооружения комплекса ветроэлектростанций на северном берегу озера Сиваш, расположенного в Херсонской области на админгранице с оккупированным Крымом. Напомним, что осенью ЕБРР уже выделил на эти цели 150 млн евро, и теперь денег будет достаточно для реализации проекта.

Сейчас на Сиваше уже есть небольшой ветропарк мощностью 3 МВт, его в прошлом году и купила NBT. **Компания хочет построить тут как минимум 67 ветроустановок общей мощностью до 250 МВт**, которые смогут обеспечивать электричеством от 50 тыс. домохозяйств.

О крупных инвестициях в украинскую возобновляемую энергетику объявляют и другие иностранные компании. Однако понять значение планируемого строительства можно только в масштабах всей отрасли.

По данным Минэнергоугля, в 2018 г. Украина увеличила производство электрической энергии на 2,5%, до 159,35 млрд кВт-ч. Причем из альтернативных источников (ВЭС, СЭС, биомасса) произвели всего 1,63%, 2,6 млрд кВт-ч. Это малая доля, но, с другой стороны, по сравнению с 2017 г. она увеличилась на 38,8%. А все потому, что в 2018 г. у нас кратно повысились темпы запуска новых мощностей по генерации энергии из возобновляемых источников (куда включаются также малые ГЭС). И сейчас, по данным Госэнергоэффективности, в стране работает 2240 МВт таких "зеленых" мощностей, из них 813 МВт (36%) установлено в прошлом году, что почти в три раза больше, чем годом ранее.

И хотя сейчас введение в строй новых ВЭС, СЭС и других "зеленых" генераторов существенно не утяжеляет наши платежи, если эти мощности будут прирастать такими же темпами, как в прошлом году (+30-40%), через несколько лет "зеленый" тариф может ощутимо сказаться на цене электричества для конечных потребителей. Нужно учитывать, что с 1 июля нас ждет новый рынок электроэнергии, которая будет продаваться на биржах, но и тогда государство в лице "гарантированного покупателя" будет обязано выкупать "зеленую" электроэнергию по завышенному тарифу, а затем продавать ее по рыночному, то

есть терпеть убытки на этих операциях. В "Энергоатоме", который в первый год работы рынка должен будет их компенсировать, уже оценили, что за год сумма составит **15 млрд грн.**

Додаткова інформація на цю тему – Апостроф, 29.01.2019 «Огромные барыши и бездумная эксплуатация: что не так с "зеленой" энергетикой в Украине», Виктор Авдеенко. Соглашение по проекту ветровой энергетики "Сиваш" (по названию озера, вдоль берега которого планируется разместить ветряки) было подписано 23 января в рамках Всемирного экономического форума в Давосе в присутствии президента Украины **Петра Порошенко.**

Как написала в Facebook глава офиса Национального инвестиционного совета **Юлия Ковалив**, Total Eren и NBT в последующие 18 месяцев инвестирует в строительство ветрового парка более 350 миллионов евро. При этом, по ее словам, финансирование проекта в размере 150 миллионов евро предоставит ЕБРР вместе с консорциумом банков.

"Условия финансирования являются коммерческой тайной, кредит (ЕБРР, - "Апостроф") привлекает девелопер проекта - французская Total Eren и норвежская NBT", - уточнила Юлия Ковалив в комментарии изданию.

На сегодня крупнейшая в Украине ветровая электростанция – Ботиевская ВЭС в Запорожской области, которая принадлежит ДТЭК **Рината Ахметова.**

Проект "Сиваш", соглашение по которому было подписано в Давосе, безусловно, является позитивным шагом, считает директор спецпроектов научно-технического центра "Психея" **Геннадий Рябцев.** "Проект, безусловно, хороший. Хорошо, что в нем участвуют достаточно известные компании", - заявил он в комментарии. По его словам, иностранные участники проекта наверняка предоставят для него свое оборудование и специалистов.

Вместе с тем, как отметил в разговоре с изданием эксперт программы "Энергетика" аналитического центра "Украинский институт будущего" **Андреан Прокип**, этот проект мало чем отличается от других подобных.

По словам экспертов, развитию возобновляемой энергии в Украине способствует так называемый зеленый тариф, начавший действовать в 2009 году, который на сегодня, несмотря на постепенное снижение, все равно остается наиболее высоким в сравнении аналогичными "экологическими" тарифами в странах, где стимулируется "зеленая" энергетика.

Именно с действием "зеленого тарифа" связан определенный бум строительства мощностей альтернативной энергетики, в частности, ветровой.

Однако тем, кто решил вложиться в альтернативную энергетику в нашей стране, стоит поспешить. И дело не только в том, что упомянутый "зеленый тариф" будет и дальше снижаться. Андреан Прокип напомнил, что в конце прошлого года Верховная Рада приняла в первом чтении законопроект об условиях производства электроэнергии из альтернативных источников. Так, согласно документу, **начиная с 2020 года, государство будет поддерживать только тех производителей электроэнергии из возобновляемых источников, которые участвуют в "зеленых" аукционах.**

"Все хотят до 2020 года получить более высокую ставку", - пояснил эксперт "бум" на рынке "зеленой" энергетики в нашей стране.

Эксперты отмечают, что большинство ветровых и солнечных электростанций строятся в районах расположения атомных электростанций - Южно-Украинской

АЭС в Николаевской области и Запорожской АЭС - в Запорожской. "Строят не там, где нужно, а там, где выгодно", - говорит Геннадий Рябцев.

"Проблема в том, что резкое увеличение доли возобновляемой энергии, фактически, отбирает мощности, в первую очередь, атомной энергетики, которая выдает ровный график", - соглашается Андриан Прокип. По его словам, для покрытия дефицита электроэнергии в пиковые периоды ее потребления необходимо увеличивать производство на тепловых электростанциях(ТЭС), которые в Украине работают на газе и угле, а также на объектах гидроэнергетики. Он отметил, что с такой же парадоксальной проблемой раньше сталкивалась Германия, когда увеличение мощностей возобновляемой энергии "вынуждало наращивать использование угля для балансирования".

Facebook, 29.01.2019

«Пропоную Верховній Раді розпочати нову сесію з першочергового розгляду принципово важливих для енергетичної безпеки України законопроектів»

Викторія Войцицька

Пропоную Верховній Раді розпочати нову сесію з першочергового розгляду принципово важливих для енергетичної безпеки України законопроектів.

По-перше, мова йде про пакет законопроектів стосовно атомної енергетики, яка є основою енергосистеми країни. **Проекти 5550д та 7471д гармонізують українське ядерне законодавство з нормами Євросоюзу і вимогами МАГАТЕ.** Серед іншого, суспільство отримає можливість забезпечувати постійний нагляд за об'єктами атомної енергетики. **Проект закону 2021а** унормовує порядок використання об'єктів у захисних зонах ядерних установок. **Проект Закону 2336** надає можливість ефективно планувати закупівлі ядерного палива.

По-друге, слід розглянути **проект закону 9406** щодо стабілізації фінансового стану водоканалів і підприємств теплогенерації. Його ухвалення дозволить комунальним підприємствам позбутися боргової кабали та поступово розпочати відновлення занедбаної за десятиліття інфраструктури. Це дає українцям надію на чисту воду і тепло за справедливими цінами у власних помешканнях.

Проект закону 8527д забезпечить функціонування державного енергетичного нагляду на перехідний період. **Кабінет Міністрів за півтора роки не спромігся утворити орган державного енергонагляду, як це передбачав Закон «Про ринок електричної енергії».** Сьогодні система енергонагляду в Україні повністю дезорганізована. 8527д тимчасово «гасить пожежу» у галузі, унормовуючи перехідний період, протягом якого **функції з енергетичного нагляду продовжать виконувати відповідні підрозділи НЕК «Укренерго».**

І принципово важливий для мене **проект закону 8449д** щодо запровадження «зелених» аукціонів в енергетиці. Нагадаю, надвисокий «зелений» тариф у тому вигляді, як він працює в Україні сьогодні, – це узаконена схема заробітку надприбутків на кожному споживачі електроенергії в Україні. **«Зелений» тариф у нас – один з найвищих на планеті. І це ризик, перш за все, для самої ж відновлювальної енергетики України.**

У світі давно існує система аукціонів, яка дозволяє прибутково працювати «зеленим» інвесторам і при цьому гарантує галузі стабільний розвиток і збільшення частки відновлювальної енергії в енергобалансі.

В Україні система аукціонів ніяк не працює. Кожен квартал затримки старту

аукціонів коштує споживачам сотні мільйонів гривень. **Тому я вимагаю негайного розгляду 8449д на засіданні Комітету з питань ПЕК з подальшим винесенням для голосування в зал вже на наступному тижні.**

Колеги, давайте виконувати свою роботу своєчасно і якісно. Українці на це заслуговують.

Урядовий портал, 30.01.2019

**«Енергетична утилізація сміття – перспективний бізнес
для розвитку екологічно чистих міст»**

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження **Сергій Савчук** представив учасникам конгресу «Бізнес для розумних міст» Концепцію енергетичної утилізації сміття в Україні, розроблену Держенергоефективності спільно з експертами КМДА, НКРЕКП.

«Сміття – це той ресурс, який можна перетворити з екологічної проблеми на джерело необхідної суспільству енергії та точку росту економіки», – наголосив Сергій Савчук.

Так, щорічно населенням країни збирається близько 10 млн тонн сміття, з яких близько 94% вивозиться на сміттєзвалища. На сьогодні в Україні вже налічується понад 5 тис. санкціонованих полігонів, а несанкціонованих – у рази більше.

Переробляючи близько 10 млн тонн сміття на рік, можна заміщувати в еквіваленті до 1 млрд м³ газу.

Розроблена концепція передбачає створення законодавчих стимулів для роздільного збору, вивезення та перероблення сміття, а також подальшої генерації енергії. **«Важливо – перетворити енергетичну утилізацію сміття на економічно найбільш вигідний варіант поводження з відходами»,** – повідомив Сергій Савчук та пояснив, що сміттєпереробні заводи зможуть отримувати доходи за перероблення відходів, виробництво теплової та електричної енергії, реалізацію вторинної сировини чи альтернативного палива.

Формування нової системи поводження із сміттям для подальшої генерації енергії вирішить енергетичні, економічні та екологічні проблеми українських громад.

Із Концепцією енергетичної утилізації сміття в Україні можна ознайомитися за [посиланням](#).

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/energetichna-utilizaciya-smittya-perspektivnij-biznes-dlya-rozvitku-ekologichno-chistih-mist>

Додаткова інформація на цю тему – «Урядовий кур'єр», 24.01.2019 «На сміттєзвалищі запрацювала «зелена» електростанція», Олександр Данилець. На макухівському сміттєзвалищі під Полтавою ввели в експлуатацію електростанцію, яка виробляє енергію з метану, що накопичується у товщі твердих побутових відходів. Біоелектростанція вироблятиме 5 млн кВт/год на рік. Таку потужність забезпечить газогенераторна установка австрійської компанії.

Згідно з постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, ціна 1 кВт, виробленого на макухівському сміттєзвалищі, – 4,75 грн (з ПДВ). Така сама ціна на електроенергію, вироблену з біопалива, й в інших містах України. Вкладені у будівництво електростанції 35 млн грн розраховують повернути за п'ятирічку. Згідно з розрахунками, метану в макухівському ТПВ вистачить на 10-15 років роботи станції.

Схожий проект реалізували в Кременчуці, потужність тамтешньої електростанції дещо менша — 500 кВт/год.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/na-smittyezvalishi-zapracuyovala-zelena-elektrostan/>

НКРЕКП, 30.01.2019

До уваги ліцензіатів з виробництва електричної енергії

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, продовжує послідовно впроваджувати реформу ринку електричної енергії, однією з кроків якої є ліцензування діяльності учасників, які будуть провадити діяльність з виробництва електричної енергії на новому ринку електричної енергії.

На виконання положень Закону України «Про ринок електричної енергії» (Закон), постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (Постанова), було затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (Ліцензійні умови), що встановлюють вимоги до ліцензіатів на новому ринку електричної енергії.

Відповідно до пункту 2 Постанови, ця постанова вводиться в дію з 1 липня 2019 року, крім глави 1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (що визначає, зокрема, перелік документів, що має надаватися до заяви про отримання ліцензії з виробництва електричної енергії), яка вводиться в дію з 1 квітня 2019 року.

Згідно із пунктом 8 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (Закон), **діяльність з виробництва електричної енергії здійснюється на підставі чинних ліцензій, виданих до дня набрання чинності цим Законом, до дати, з якої починає діяти новий ринок електричної енергії.**

Таким чином у разі наміру суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з виробництва електричної енергії на підставі чинних ліцензій, виданих до дня набрання чинності Законом (11.06.2017), провадити діяльність з виробництва електричної енергії на новому ринку електричної енергії, який починає діяти з 01.07.2019, зазначені суб'єкти господарювання мають отримати нові ліцензії з виробництва електричної енергії відповідно до вимог глави 1 Ліцензійних умов, яка вводиться в дію з 1 квітня 2019 року.

З орієнтовним переліком ліцензіатів з виробництва електричної енергії, які отримали ліцензії з виробництва електричної енергії до 11.06.2017, можливо ознайомитись [тут](#).

<http://www.nerc.gov.ua/?news=8669>

Додаткова інформація на цю тему – РБК-Україна, 30.01.2019 «В Україні почали ліцензування виробників електроенергії для нового ринку».

Під ліцензування потрапляють близько 340 суб'єктів.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП) почала ліцензування виробників електроенергії для роботи на новому ринку. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Facebook глави НКРЕКП **Оксани Кривенко**.

За її словами, регулятор почав ліцензування виробників електроенергії для роботи у новому ринку. Цей процес має бути завершений **до 01 липня 2019 року**.

"Всього підпадають під переліцензування близько 340 суб'єктів. Нові

ліцензійні умови посилюють вимоги до діяльності підприємств. Виробники, діяльність яких буде ліцензована, зможуть працювати не тільки на ринку на добу наперед, а і на ринку двосторонніх договорів", - зазначила Кривенко.

Нагадаємо, раніше регулятор дав інструкцію по скаргами на якість електроенергії. Така скарга розглядається протягом 15 днів, а у разі проведення вимірювань - протягом 30 днів. У випадку недотримання вказаних строків компанія зобов'язана надати компенсацію.

Зазначимо, з 1 січня 2019 року почала діяти нова модель роздрібного ринку електричної енергії.

<https://www.rbc.ua/ukr/news/ukraine-nachali-litsenzirovanie-proizvoditeley-1548833766.html>

«Энергореформа», 30.01.2019

Сетевые компании являются одними из наиболее перспективных на рынке – глава ДТЭК

ДТЭК, крупнейший частный энергохолдинг Украины, считает сегмент энергорынка в виде дистрибуции сетевых компаний одним из наиболее перспективных на рынке, заявил генеральный директор энергохолдинга Максим Тимченко агентству "Интерфакс-Украина" в Давосе, комментируя объявленные планы по покупке "Киевобл-" и "Одессаоблэнерго".

"Будущее не только энергетики, но и экономики страны будет зависеть от того, на каком уровне будет развита инфраструктура, включая линии электропередач и сетевое оборудование. Вот здесь мы видим точку приложения своих инвестиций. И я убежден, что эти компании будут расти в стоимости", – сказал он в кулуарах "Украинского завтрака", организованного Фондом Виктора Пинчука.

В начале января 2019 года ДТЭК заявил о намерении сконцентрировать 68,2949% акций АО "Одессаоблэнерго" и 93,9978% ЧАО "Киевоблэнерго", принадлежащие группе VS Energy. В этом же месяце "ДТЭК Нефтегаз" стала собственником 24,99% акций "Киевоблэнерго" и 16,773013% "Одессаоблэнерго".

М.Тимченко отметил, что сделка еще не закрыта. "У нас идет процесс. Когда мы получим все необходимые разрешения, тогда можно говорить, что сделка состоялась", – указал он, уточнив, что по завершении будут объявлены основные ее условия.

"Нефтегазовый бизнес достаточно прибыльный. Правильное инвестирование и нахождение верных решений позволяет нам за счет ресурсов "Нефтегаза" инвестировать в приобретение наших сетевых активов и активов, в которых мы видим будущие перспективы", – пояснил он появление "ДТЭК Нефтегаза" в числе акционеров указанных облэнерго.

По его словам, ДТЭК будет рассматривать возможности дополнительных приобретений в этом сегменте рынка, где государство уже заявило о планах приватизировать в этом году пять облэнерго. "Мы будем смотреть на возможности, которые появляются на рынке", – сказал гендиректор.

При этом он напомнил, что в отношении монопольного законодательства генерация и дистрибуция имеют существенные различия. "Сетевая компания изначально определена как природная монополия. Выстроена такая система контроля регулятора над естественными монополиями, что ни один из игроков не рискнет злоупотреблять монопольным положением", – пояснил М.Тимченко.

Говоря о текущем состоянии этого сегменте рынка, **глава ДТЭК**

констатировал, что сегодня ЛЭП и оборудование сетевых компаний в стране недоинвестированы, уровень износа очень высок, что требует серьезного подхода и изменения ситуации. Он выразил уверенность, что "рано или поздно" будет изменена схема тарифообразования – внедрены принципы стимулирующего тарифообразования (РАВ-тарифы).

"Я в это верю, потому что инвесторы должны иметь мотивацию снижать эксплуатационные расходы, активно инвестировать, развивать сети. Без изменения правил игры это будет невозможно. Жизнь показала, что сегодняшняя модель тарифообразования устаревшая: она не мотивирует много вкладывать, а как раз наоборот", – сказал М.Тимченко.

По его мнению, перед сетевыми компаниями стоят большие и интересные вызовы, в связи с цифровизацией, появлением распределенной генерации, возможностью домохозяйств устанавливать солнечные панели и системы хранения и внедрением в мире других новых технологий. "Во всех этих примерах ключевую роль играют распределительные сети, сетевая компания – насколько она подготовлена и готова отвечать требованиям новым технологиям. Поэтому здесь мы видим большую перспективу. Я надеюсь, что реформа будет продолжена, и мы видим, как создавать дополнительную стоимость сетевых компаний", – заявил глава ДТЭК.

Он уточнил, что уже сегодня более 50% контактов сетевых компаний холдинга с потребителем происходят через интернет.

Комментируя первый этап реформы энергорынка, запущенный 1 января 2019г., М.Тимченко отметил, что анбандлинг и возможность выбирать поставщика электроэнергии – пример, когда конкуренция начинает появляться в секторе электроэнергетики.

"Наверное, сегодня еще рано говорить, насколько успешно это произошло. Но важно, что это произошло – это уже чем-то успех. Важно, что есть реальная конкуренция: мы знаем по тем регионам, где мы работаем, что выходят новые компании и предлагают различные услуги и тарифные планы для потребителя", – сказал глава ДТЭК. Он добавил, что холдинг также пытается соответствовать новой рыночной конкурентной среде.

Говоря о дальнейших этапах реформы, М.Тимченко среди сложностей указал вопросы по сведению баланса в целом по стране – задаче, которая находится в руках государственных регуляторов и таких госкомпаний, как "Укрэнерго" и "Энергорынок". По его оценкам, с точки зрения вторичного законодательства очень много сделано и необходимо отдать должное регулятору, однако с точки зрения готовности системы еще остаются вопросы.

"Я надеюсь, что эти сложности будут временными и мы придем к системе, которая позволит каждому украинцу почувствовать, что у него есть право выбора, что он может требовать от поставщика качества и выбирать разные режимы потребления по тарифу", – заявил глава ДТЭК.

<http://reform.energy/news/setevye-kompanii-yavlyayutsya-odnimi-iz-naibolee-perspektivnykh-na-rynke-glava-dtek-10449>

Апостроф, 30.01.2019

Бум возобновляемой энергетики в Украине: стало известно о серьезной угрозе

Бездумное развитие в Украине возобновляемой энергетики может привести к разбалансировке энергетической системы страны. Таково мнение директора

спецпроектів научно-технічного центру "Психея" **Геннадій Рябцев**. "Если будут реализовываться все проекты возобновляемой энергетики так же бездумно, как они реализуются сейчас, то уже после 2020 года система может быть разбалансированной", - сказал Рябцев.

Он отметил, что в ЕС проекты альтернативной энергетики реализуются с учетом развития энергетических систем всей Европы, тогда как в Украине такие объекты "строятся совершенно без всякой зависимости от нужд ОЭС".

Большинство ветровых и солнечных электростанций в Украине строятся в районах расположения атомных электростанций - Южно-Украинской АЭС в Николаевской области и Запорожской АЭС - в Запорожской. "Строят не там, где нужно, а там, где выгодно", - пояснил Рябцев.

"Проблема в том, что резкое увеличение доли возобновляемой энергии, фактически, отбирает мощности, в первую очередь, атомной энергетики, которая выдает ровный график", - считает эксперт программы "Энергетика" аналитического центра "Украинский институт будущего" **Андріан Прокип**.

сайт НТСЕУ, 31.01.2019

Представники Громадської організації «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України» (НТСЕУ) Олександр Дупак, Віце-президент-Голова Виконкому та Юрій Борзилов, Виконавчий директор НТСЕУ, взяли участь у Щорічних загальних зборах Членів Оптового ринку електричної енергії України. Захід відбувся 31 січня 2019 р. у приміщенні великої зали комплексу «Ультрамарин».

На зборах виступили **Ольга Буславець**, генеральний директор Директорату енергетичних ринків Міненерговугілля, **Олександр Домбровський**, в.о.голови Комітету з питань з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки Верховної Ради України, **Юрій Гнатюк**, директор ДП «Енергоринок».

Із звітом виступив Голова Ради ОРЕ України **Борис Лісовий**.

На Загальних зборах обираються Члени Ради ОРЕ України. До складу Ради ОРЕ України відповідно до ДЧОРЕ (п.6 ч.ІІ) входять 10 Голосуючих директорів - по 5 від Класу Виробників і Класу Постачальників, а також 5 Неголосуючих директорів - по одному представнику від органу державного управління (Міненерговугілля), органу державного регулювання (НКРЕКП), Антимонопольного комітету України, оптового постачальника (ДП «Енергоринок») та оператора магістральних та міждержавних електромереж (ДП НЕК «Укренерго»). Голова Ради ОРЕ обирається строком на 1 рік простою більшістю голосів Голосуючих директорів.

Від Класу ВИРОБНИКІВ обрано:

Запайшиков Костянтин Володимирович,

радник президента ДП НАЕК «Енергоатом»;

Лісовий Борис Григорович,

радник гендиректора ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО»;

Маляр Дмитро Миколайович,

комерційний директор АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО»;

Помилуйко Ярослава Валеріївна,

директор з економіки ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО»;

Сирота Ігор Григорович,

гендиректор ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО».

Від Класу ПОСТАЧАЛЬНИКІВ обрано:

Березовська Катерина Вікторівна,

радник гендиректора АТ «ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»;

Козачук Олег Іванович,

в.о. гендиректора АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»;

Протопопова Ірина Миколаївна,

радник гендиректора АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»;

Сагура Олександр Вікторович,

голова наглядової ради АТ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»;

Судак Ігор Олександрович,

член наглядової ради ПрАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО».

На своєму першому засіданні члени Ради обрали Головою Ради ОРЕ України Сагуру Олександра Вікторовича, голову наглядової ради АТ «Прикарпаттяобленерго».

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Status Quo, NewsMir, 03.01.2018

«Турбоатом» підписав договір на 500 мільйонів

АО "Турбоатом" (Харьков) підписало с ГП НАЭК "Энергоатом" ОП "Атомкомплект" Договір на виготовлення і поставку робочих лопаток 5-й ступені с комплектуючими к роторам низкого тиску турбіни К-1000-60/3000. Вони необхідні для виробничих потреб енергоблоків №1, 2 Хмельницької АЕС і енергоблока №4 Ровенської АЕС.

Сума договору становить 506,1 млн грн. Робочі лопатки виготовляються з титанового сплаву ВТ6. АО "Турбоатом" розробила власну конструкцію робочої лопатки і технологія її виготовлення.

Во время сборки происходит 100-процентная подгонка всех рабочих лопаток друг к другу и к диску. Эта технология позволяет обеспечить надлежащее качество ряда лопаток, а также значительно сократить срок монтажа.

"Турбоатом", начиная с 2015 года, уже изготовил 7 рядов аналогичных лопаток, которые успешно эксплуатируются на Южно-Украинской и Хмельницкой АЭС.

http://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/03.01.2019/turboatom_podpisal_dogovor_na_500_millionov/

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 16.01.2019 «Турбоатом» готує к здачі перший корпус конденсатора для Южно-Украинской АЭС». В январі поточного року ОАО "Турбоатом" підготує к здачі перший корпус конденсатора для Южно-Украинской АЭС. Всього буде виготовлено 4 таких корпуси, кожен з яких складається з 8-ми модулів.

За последние годы "Турбоатом" освоил изготовление конденсаторов нового исполнения - блочно-модульного с нержавеющей титановыми охлаждающими трубками. С 2010 года "Турбоатом" изготовил 18 таких конденсаторов, а еще 2 находятся сейчас в производстве.

В 2018 году были изготовлены и отгружены конденсаторы для Запорожской и Южно-Украинской атомных электростанций, среди которых два круглых конденсатора КП-1650. Также было изготовлено три рабочих колеса: для Днестровской ГАЭС четвертое колесо, первое из трех для Киевской ГАЭС и уже пятое - для ГЭС Ларджи (Индия).

Додаткова інформація на цю тему – Українські Новини, 30.01.2019 «Турбоатом» переобрав гендиректором Суботіна». Акціонери найбільшого виробника турбінного устаткування заводу "Турбоатом" (Харків) перебрали генеральним директором **Віктора Суботіна. Повноваження Суботіна були продовжені до 22 квітня 2023 року.**

75,22% акцій відкритого акціонерного товариства "Турбоатом" належить державі, компанія управляється Фондом державного майна.

12,8% акцій заводу належить КУА "Сварог Есет Менеджмент" бізнесмена **Костянтина Григоришина**.

Inshe.tv, Інтерфакс-Україна, Енергореформа, Бізнес.Цензор.Нет, 04.01.2019

Владелец АТБ будет добывать уран в Николаевской области

Владелец АТБ **Геннадий Буткевич** стал совладельцем ООО Атомные Энергетические системы Украины, сообщается на сайте Министерства юстиции. Буткевичу принадлежит 83,4% акций компании. Также акциями владеют харьковские бизнесмены **Александр Настенко** (8,3% акций) и **Виталий Якименко** (8,3%).

В феврале 2017 года Государственная служба геологии и недр выдала без аукциона Атомной Энергетической системе Украины лицензии на геологическое изучение и разработку четырех месторождений урановых руд в Днепропетровской и Николаевской областях.

Лицензии выданы сроком на пять лет.

По данным youcontrol, уставный капитал АЭСУ 25 тыс. грн, зарегистрировано в августе 2015 года. На сегодня собственником 100% общества является U-Tech Energy (штат Делавэр США). На момент основания Даниилу Беляеву принадлежало 75% «АЭСУ», Александру Настенко – 12,5%, Виталию Якименко и Роману Дружбину – по 6,25%. Александр Настенко сегодня остается руководителем компании.

В течение ближайших трех лет компания намерена инвестировать более 1 млрд гривен в рамках реализации проектов разведки урановых месторождений.

АЭСУ нацелена на строительство мини-реакторов нового поколения, которые способны обеспечить новый уровень безопасности эксплуатации АЭС. Малые модульные реакторы — одно из самых популярных направлений развития атомной энергетики и реакторных технологий в мире, и Украина начала освоения этого рынка. В частности, летом 2018 АЭСУ и Holtec International (США) подписали Меморандум о взаимопонимании по совместному продвижению введения малых модульных реакторов SMR-160 в Украине.

Интерфакс-Україна, Бізнес.Цензор.Нет, Енергореформа, UA Energy, 15.01.2019

«Енергоатом» оголосив про початок громадських слухань щодо будівництва блоків №3-4 Хмельницької АЕС

Держпідприємство "НАЕК "Енергоатом" оголосило про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) запланованих до будівництва третього і четвертого блоків Хмельницької АЕС (Х3/Х4).

Згідно з оголошенням на сайті держпідприємства, слухання відбудуться з 11 до 21 лютого 2019 року в дев'яти містах. Крім того, протягом січня-лютого заплановано експертні консультації з Білоруссю, Польщею та Австрією в рамках транскордонної процедури ОВНС.

У НАЕК нагадують, що два блоки з реакторами ВВЕР-1000 виробництва

Škoda JS по 1000 МВт кожний планується побудувати на наявному майданчику Хмельницької АЕС.

Згідно зі звітом, основним видом палива ХЗ/Х4, починаючи з першого завантаження, будуть збірки Westinghouse, альтернативним - компанії "ТВЕЛ".

... будівництво блоків Хмельницької АЕС планується розпочати в 2021 році. Готовність брати участь у завершенні будівництва блоків шляхом виробництва двох комплектів реакторних установок підтвердила чеська Skoda.

ЮУАЕС, 16.01.2019

В інформцентрі ЮУАЕС пройшов День Одеської політехніки

В інформаційному центрі «Імпульс» Южно-Українського енергокомплексу 14 січня пройшов День Одеського національного політехнічного університету (ОНПУ). У його перебігу представники закладу вищої освіти та його колишні випускники - нині працівники ВП ЮУАЕС - зустрілися з южноукраїнськими ліцеїстами, старшокласниками та їх батьками. Захід організовано в рамках роботи з профорієнтації за підтримки управління кадрів підприємства.

«Сьогодні кафедра атомних електростанцій Одеської політехніки веде підготовку з трьох напрямків: атомна енергетика (експлуатація АЕС), радіаційний контроль і моніторинг на атомних електростанціях, а також фізична ядерна безпека, - зазначає кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри АЕС Одеського національного політехнічного університету **Олег Зотєєв**. - У завдання фахівців, що навчаються на нашій кафедрі, входить оволодіння знаннями з проектування, виробництва, монтажу, наладки та експлуатації ядерних енергетичних установок, контролю та моніторингу радіаційної обстановки на АЕС, а також забезпечення фізичної ядерної безпеки енергоблоків. Крім цього, Одеська політехніка, як найстаріший і найбільший виш Півдня України технічного напрямку, забезпечує професійну підготовку фахівців-електриків, турбіністів, механіків, матеріалознавців тощо. Таким чином, наш виш перед випускниками шкіль і ліцею міста Южноукраїнськ відкриває досить широкі горизонти».

Цей заклад вищої освіти став альма-матер для понад 900 працівників підприємства, 240 з яких сьогодні обіймають керівні посади. У їх числі генеральний директор ВП ЮУАЕС Володимир Лісніченко та головний інженер підприємства **Микола Феофентов**. Усього за роки існування кафедра атомних електростанцій ОНПУ випустила близько 4,5 тисяч фахівців для атомної галузі.

Енергоатом, 17.01.2019

Президія НАН України започаткувала нову Цільову програму наукових досліджень у сфері ядерних та радіаційних технологій

Нову Цільову програму наукових досліджень Національної академії наук України «Ядерні та радіаційні технології для енергетичного сектору і суспільних потреб» на 2019-2023 роки започатковано постановою Президії НАНУ. Постанову було прийнято 16 січня за результатами засідання Президії Академії, яке відбулось під головуванням президента НАНУ **Бориса Патона** і було присвячене підсумкам виконання Цільової комплексної програми наукових досліджень «Наукове забезпечення розвитку ядерно-енергетичного комплексу та перспективних ядерних технологій» (була започаткована у лютому 2016 року).

У постанові відзначається, що зважаючи на актуальність, важливість і

перспективність результатів, одержаних за підсумками виконання Цільової програми у 2016-2018 роках, Президія вважає за доцільне започаткувати нову Цільову програму наукових досліджень на 2019-2023 роки.

У своїй доповіді на засіданні Президії Національної академії наук України президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** висловив подяку Президії НАНУ та особисто її президенту Борису Патону за постійну увагу до актуальних питань ефективної та безпечної експлуатації українських атомних електростанцій, зокрема за значний внесок Академії у роботу з диверсифікації джерел постачання свіжого ядерного палива на українські АЕС.

«Енергетична галузь України – це, без перебільшення, економічна запорука державного суверенітету. Своєю надійною роботою ДП «НАЕК «Енергоатом» стабільно підтримує нормальне функціонування всієї енергосистеми України, що особливо важливо в умовах дефіциту органічного палива та застарілих проблем зношеної теплової генерації», - зазначив президент Енергоатома. Він наголосив, що «займаючи в структурі генеруючих потужностей 26%, частка атомної електроенергії у загальному виробництві вже давно перевищує 50%. А в окремі періоди останніх років в умовах воєнної агресії з боку РФ та проблем із постачанням на теплові електростанції вугілля антрацитової групи – частка виробництва електроенергії на АЕС навіть перевищувала 68,5%».

Президент Енергоатома наголосив, що атомна енергетика є одним з найбільш економічно ефективних низьковуглецевих джерел енергії, адже робота українських АЕС щорічно запобігає викидам 117 млн тонн CO₂ в атмосферу, а ціна атомної електроенергії є найнижчою в Україні у порівнянні з іншими енергогенераціями: в 3,4 рази дешевше ніж електроенергія вугільних теплових електростанцій та в 1,2 рази дешевша за електроенергію, вироблену на гідроелектростанціях.

Національна Академія наук України має значний науково-технічний потенціал у матеріалознавчому напрямку діяльності, розвинену експериментальну й методичну базу та багаторічний досвід науково-технічних досліджень у галузі атомної енергетики, унікальність кадрового потенціалу та здатна вирішувати різноманітні практичні завдання для ядерної енергетики за найвищими міжнародними стандартами.

Резюмуючи виступ, президент НАЕК "Енергоатом" наголосив, що Компанія підтримує оцінку щодо важливості і актуальності результатів, отриманих у рамках виконання програми «Наукове забезпечення розвитку ядерно-енергетичного комплексу та перспективних ядерних технологій» для подальшого і безпечного функціонування атомно-енергетичного комплексу держави; схвалює започаткування нової Цільової програми наукових досліджень на 2019-2023 рр., а також сприятиме реалізації заходів, передбачених цією програмою, та роботі наукової ради програми.

Mind.kiev.ua, УКРИНФОРМ, Інтерфакс-Україна, Енергореформа, 18.01.2019

Україна отримала згоду від Westinghouse на передачу технології по виробництву ядерного палива – Насалик

«Україна за всі роки незалежності не спромоглася побудувати жодного ядерного об'єкта. За останні три роки ми розпочали будівництво чотирьох ядерних об'єктів. Один із них це будівництво заводу по виробництву ядерного палива в Україні. Ми повністю завершили переговорний процес, отримали повну згоду Westinghouse на його технологію і... через три роки ми можемо завершити повністю процес заводу по виробництву ядерного палива в нашій державі», - заявив Міністр

енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик**.

Також міністр наголосив, що збагачення урану буде відбуватися за межами нашої країни, оскільки Україна не має статусу ядерної держави.

В 2017р віце-президент і управляючий директор компанії Westinghouse у Північній Європі **Азіз Даг** заявляв, що Westinghouse не бачить реальних економічних або будь-яких інших причин для будівництва такого заводу. Однак, топ-менеджер також додав, якщо Україна все-таки зважиться на будівництво заводу, то Westinghouse готові підтримати такі ініціативи.

В минулому році про свою зацікавленість викупити долю росіян у проекті з будівництва заводу заявила китайська China National Nuclear Corporation. Китайські партнери також пропонували забезпечити повне фінансування проекту та провести тристоронні переговори за участю російської сторони.

На сьогодні «НАЕК «Енергоатом» імпортує ядерне паливо від двох виробників – російської компанії «ТВЕЛ» та американської Westinghouse.

УНН, 18.01.2019

Україна у 2021 році купуватиме більше половини ядерного палива в США

Сергей Савинцев

У 2021 р. поставки ядерного палива від американської компанії Westinghouse у процентному співвідношенні будуть більшими, ніж від російської компанії "ТВЕЛ", повідомив міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик**.

За його словами, зараз Україна отримує 46% ядерного палива від Westinghouse, а 54% від "ТВЕЛ".

Окрім цього міністр зазначив, що через три роки в Україні повинен завершитись процес будівництва заводу по виробництву ядерного палива.

"Ми повністю завершили перемовний процес. Отримали повну згоду Westinghouse на його технологію і вже через три роки можемо повністю закінчити процес будівництва заводу по виробництву ядерного палива в нашій державі. Тобто, за межами нашої держави збережеться лише збагачення урану, оскільки ми його проводити не можемо, адже втратили статус ядерної держави", - зазначив Насалик.

ХАЕС, 18.01.2019

Хмельницька АЕС оголошує про публічні обговорення (громадські слухання) щодо продовження терміну експлуатації першого енергоблока

З метою реалізації права громадян та їх об'єднань на участь у розгляді питань і процесі прийняття рішень, пов'язаних з використанням ядерної енергії, а також права на отримання повної та достовірної інформації про діяльність ядерного об'єкта, ХАЕС повідомляє про початок публічного обговорення (громадських слухань) щодо продовження терміну експлуатації першого енергоблока.

Основним документом, на підставі якого Державна інспекція ядерного регулювання України прийме рішення щодо можливості продовження терміну експлуатації енергоблока №1 ХАЕС (ВВЕР-1000) є Звіт з періодичної переоцінки безпеки, який розробляється, у тому числі, з врахуванням результатів громадських обговорень, проведених у населених пунктах зони спостереження атомної електростанції. Продовження терміну експлуатації атомних енергоблоків, за умови підтвердження регулюючим органом рівня їх безпеки, є визнаною світовою практикою та дозволяє зберегти існуючий рівень енергогенерації в країні.

Проектний термін експлуатації першого енергоблока ХАЕС вичерпано 13 грудня 2018 року. Нині тривають ремонтні та модернізаційні роботи, які плануються виконати за 257 діб.

Енергоатом, ЗАЕС, 18.01.2019

Фахівці служби аналізу безпеки Запорізької АЕС

готуються до продовження терміну експлуатації енергоблока №5

У 2020 році закінчується проектний термін експлуатації енергоблока №5 Запорізької АЕС. Головне завдання служби аналізу безпеки (САБ) в цьому напрямку - представити звіт з періодичної переоцінки безпеки енергоблока в Держатомрегулювання до кінця травня 2019 року.

«Також в планах на 2019 рік щодо блока №5 - реалізація заходів Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків (КзППБ) з урахуванням повного спектру вихідних подій для всіх регламентних станів реакторної установки в імовірнісному аналізі безпеки для енергоблока», - розповідає про плани на поточний рік начальник САБ **Олександр Депенчук**.

Така робота була виконана фахівцями служби в минулому році при продовженні терміну експлуатації енергоблока №4.

ЮУАЕС, 18.01.2019

Інформцентр ЮУАЕС відвідали студенти Університету третього віку

В інформаційному центрі Южно-Українського енергокомплексу 18 січня побували літні южноукраїнці - слухачі факультету «Література та прикладне мистецтво» Університету третього віку. Для них тут провели лекцію про безпечний і екологічно чистий виробіток електроенергії та ролі підприємства в забезпеченні енергонезалежності України.

За словами соціального працівника комунального закладу «Університет третього віку м. Южноукраїнська» **Наталії Гончар**, на базі Університету вже декілька років успішно реалізується програма навчання осіб пенсійного віку з різних сфер життєдіяльності. Така форма роботи з літніми людьми дає їм можливість безкоштовно отримувати певний рівень знань у літературі, прикладному мистецтві, в царині права, фізичного здоров'я, комп'ютерної грамотності тощо.

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 18.01.2019

Чи готова Україна до зняття з експлуатації діючих АЕС?

**Ірина Головка, керівник енергетичного відділу
Центра екологічних ініціатив «Екодія»**

В Україні працюють 15 атомних енергоблоків. Усі вони були спроектовані за радянських часів, більшість з них збудовано до здобуття Україною незалежності.

Робочий ресурс блоків вичерпується, і незабаром їх доведеться закрити.

Зняття з експлуатації (ЗЕ) охоплює всі види діяльності, починаючи з припинення роботи ядерної установки у технічному значенні та поводження з радіоактивними відходами, що у кінцевому результаті приводить до звільнення установки від радіоекологічного контролю.

Закриття та безпечне зняття з експлуатації атомних станцій потребує значних коштів, які мають накопичуватися, поки АЕС ще працюють.

За визнаною міжнародною практикою, кошти на потреби зняття з експлуатації

АЕС закладаються у тариф на атомну електрику. Вони накопичуються у спеціальному фонді,... залежно від форми власності станцій і законодавства країни. Тобто АЕС повинні самі "заробити" на своє закриття, що є виправданим, адже стадія зняття з експлуатації є невіддільною частиною життєвого циклу атомної станції.

Україна не має достатньо коштів для ЗЕ атомних електростанцій. На це є причини.

Перша: до 2004 р. грошей для зняття АЕС з експлуатації взагалі не накопичували.

Друга причина: після 2005 р. грошей відкладалося недостатньо. У 2004 р. за сприяння Європейського банку реконструкції та розвитку та Європейської комісії було ухвалено Закон України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки", який зобов'язав оператора українських атомних станцій — ДП НАЕК "Енергоатом" — відраховувати кошти для фінансування заходів, пов'язаних із припиненням і зняттям з експлуатації ядерних установок (фінансовий резерв для зняття з експлуатації, ФРЗЕ).

З 2005-го по 2016 р. "Енергоатом" у спецфонді було накопив 3525,668 млн грн. За нинішнім курсом це становить трохи більше 100 млн євро.

З 2016 р. підготовка до ЗЕ українських АЕС здійснюється на підставі Концепції зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України...

Таким чином, загальні витрати на ЗЕ одного блока атомної станції оцінюються авторами Концепції на рівні 2303–2934 млн грн, що за курсом грудня 2012-го становило 288–367 млн дол., а за курсом вересня 2018-го — лише 82–105 млн дол.

Проте ці розрахунки базуються на застарілій інформації та макроекономічних показниках, що втратили свою актуальність.

Третя причина: знецінення коштів для безпечного зняття з експлуатації у спецфонді через незахищеність їх від інфляції.

Для запобігання знеціненню коштів ФРЗЕ та створення додаткового джерела доходів фонду законом передбачено можливість розмішувати ці кошти у цінних паперах, які емітуються державою, у порядку, затвердженому Кабміном. Проте у 2018-му нічого з коштів ФРЗЕ не було вкладено у цінні папери, тож вони продовжують знецінюватися на казначейському рахунку. Це пов'язано з низкою бюрократичних процедур, які необхідно було виконати...

Міжнародний досвід зняття АЕС з експлуатації. Досвід таких проектів уже мають кілька європейських країн, зокрема Німеччина та Словаччина, де закривали та демонтували енергоблоки з реакторами того ж типу, що і в Україні. Для ЗЕ двох блоків ВВЕР-440 на АЕС "Богуніце" в Словаччині у 2016 р. витратили 2,7 млрд євро (1,35 млрд на один блок), але завершення процесу очікується 2035-го. А для АЕС "Грайфсвальд" у Німеччині процес зняття з експлуатації вже фактично завершився. Тривав він із 1995 р. і коштував 6,6 млрд євро, тобто 1,32 млрд на енергоблок.

На проблему відсутності достатніх коштів для ЗЕ АЕС вказують і міжнародні партнери України. У 2017 р. ЄБРР для аналізу ситуації із підготовкою до ЗЕ, у тому числі питань фінансування, залучив іспанських фахівців з компанії Empresarios Agrupados International S.A в рамках контракту "Україна: консультант зі зняття з експлуатації за Програмою підвищення безпеки атомних електростанцій".

Висновки було презентовано відповідальним відомствам і наглядовій раді Фонду ЗЕ на початку 2018 р. Одна з рекомендацій — розробити кошторис робіт зі зняття з експлуатації енергоблоків за міжнародно визнаними методологіями та

регулярно його оновлювати. На жаль, наглядова рада Фонду з лютого минулого року не збиралася...

Без негайного вирішення питання накопичення достатніх коштів на безпечне ЗЕ українських АЕС дефіцит стане надзвичайно високим...

Поточна бездіяльність призводить до того, що мільярдне витрати на зняття з експлуатації атомних станцій ляжуть тягарем на державний бюджет України вже у недалекому майбутньому.

*Коментуючи на прохання DT.UA ситуацію, що склалась навколо Фонду зняття з експлуатації енергоблоків атомних електростанцій України, в "Енергоатомі" зазначили, що з 2004 р. компанія послідовно відстоює необхідність наповнення Фонду, а з 2006-го — захисту коштів, накопичених у Фонді, від інфляції. Про це, зокрема, президент "Енергоатома" **Юрій Недашковський** говорив в інтерв'ю DT.UA у 2006 р.*

У черговий раз це питання порушували 12 липня 2018 р. під час комітетських слухань на тему: "Ядерна енергетика України — виклики та перспективи". Захід відбувся за ініціативи комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки. Так, у своєму виступі Юрій Недашковський окремо наголосив, що замість виконання завдання Енергостратегії щодо створення повноцінного Фонду зняття з експлуатації АЕС "просто запроваджено механізм, за яким "Енергоатом" щорічно перераховує кошти до державного бюджету України, і там вони віртуально обліковуються, але цілком реально знецінюються від інфляції та девальвації".

"За сорок років експлуатації в Україні атомних електростанцій віртуально накопичено аж 3722 млн грн. Ми продовжуємо перекладати сьогоднішні проблеми на плечі майбутніх поколінь!" — зазначив президент "Енергоатому".

Недашковський звернувся до учасників засідання із пропозицією взяти під контроль комітету ВР з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки забезпечення належного розміру відрахувань і захист від інфляції коштів, які "Енергоатом" перераховує на зняття з експлуатації.

Також Юрій Недашковський доповів, що аналогічного втручання потребує і ситуація, що склалася із Фондом поводження з радіоактивними відходами, кошти якого із 2008 р., коли його було створено, використовувалися не за цільовим призначенням. "Фонд отримав 6,1 млрд грн, але ні сховища для прийняття на захоронення радіоактивних відходів від експлуатації АЕС, ні сховища для прийняття високоактивних осклованих відходів від радіохімічного перероблення відпрацьованого ядерного палива в Україні досі не створено. Ситуація потребує невідкладного виправлення", — наголосив президент компанії "Енергоатом".

*Головуючий слухань **Олександр Домбровський**, коментуючи ці питання, жорстко розкритикував позицію Міністерства фінансів, яке ігнорує зазначені проблеми, зокрема знецінювання великого обсягу коштів.*

[https://dt.ua/energy_market/chi-gotova-ukrayina-do-znyattya-z-ekspluataciyi-diyuchih-aes-300004 .html](https://dt.ua/energy_market/chi-gotova-ukrayina-do-znyattya-z-ekspluataciyi-diyuchih-aes-300004.html)

Енергоатом, ХАЕС, 21.01.2019

На Хмельницькій АЕС модернізують повномасштабний тренажер

18-19 січня цього року на ХАЕС відбулась робоча нарада з питань реалізації проекту «Модернізація систем повномасштабного тренажера (ПМТ) енергоблока

№1, включаючи моделі активної зони та моделі теплогідравліки першого контуру».

Під час стартової наради за участі представників Енергоатома, фахівців компанії GSE Performance Solution Inc. (США) та Хмельницької АЕС обговорювалися організаційно-технічні питання проекту. За словами заступника головного інженера з підготовки персоналу, керівника навчально-тренувального центру ВП ХАЕС **Володимира Ісупова**, модернізацією повномасштабного тренажера Хмельницької АЕС займатиметься команда фахівців, яка його побудувала і ввела в експлуатацію в 1997 році. Саме завдяки американській фінансовій і технічній допомозі на ХАЕС успішно функціонує ПМТ вже понад двадцять років.

Як зауважив керівник проекту **Махмуд Назем**, в рамках зустрічі були детально обговорені умови договору, а також технічні вимоги.

Модернізація тренажера – необхідна умова продовження терміну експлуатації першого енергоблока ХАЕС. «Це буде найсучасніший тренажер, який ефективно використовуватиметься при підготовці персоналу Хмельницької АЕС», - зазначив керівник навчально-тренувального центру.

РАЕС, 22.01.2019

На РАЕС обговорили проект

з удосконалення системи поводження з рідкими РАВ

На Рівненській АЕС стартував дводенний візит команди експертів проекту технічної допомоги ЄС «Визначення форм відходів, що забезпечують безпечну переробку, зберігання та захоронення радіоактивних відходів (РАВ), що зберігаються на українських ядерно-енергетичних підприємствах». Проект реалізується в рамках Програми взаємодії «Інструмент співробітництва в сфері

Відразу після візиту на Рівненську АЕС, подібне обговорення реалізації проекту, відбудеться на ХАЕС, а у лютому – на майданчиках ЗАЕС та ЮУАЕС.

Довідка. Співробітництво з Європейським Союзом у сфері енергетики НАЕК «Енергоатом» здійснює переважно через дві програми: **TACIS та INSC (ІСЯБ)**. Європейська Комісія у 1991 році розпочала співпрацю з Україною в рамках програми TACIS. Основна мета програми – надання конкретної допомоги для підвищення ядерної та радіаційної безпеки шляхом постачання новітнього обладнання, технологій тощо. Програму було завершено у 2006 фінансовому році, загальний обсяг фінансування з боку ЄС склав понад 200 млн євро.

Після завершення програми TACIS ЄК продовжила надавати допомогу в рамках нової програми – INSC, яку, згідно з рішенням Європейської Комісії, розпочато з 2007 фінансового року.

ExPro.com.ua, 23.01.2019

Східний ГЗК у 2018р збільшив виробництво уранового концентрату на 41% - до 1,2 тис т

ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» у січні-грудні 2018р у порівнянні із аналогічним періодом 2017р збільшив виробництво уранового оксидного концентрату на 41% - до 1 179,5 т загальною вартістю 3,589 млрд грн. Про це повідомляє Міністерство енергетики та вугільної промисловості.

У грудні 2018р у порівнянні із груднем 2017р ГЗК збільшив виробництва уранового концентрату у 2,8 рази - до 199,8 т. Вартість виробленої у грудні продукції становила 616,3 млн грн.

Як повідомлялося раніше, у 2017р у порівнянні з 2016р підприємство скоротило виробництво уранового концентрату на 16,8% - до 836,1 т, а також на 19,9% впав видобуток уранової руди – до 647,3 тис т.

ExPro.com.ua, 23.01.2019

Енергоатом отримає €3,6 млрд операційного прибутку від реалізації проекту «Енергоміст: Україна-ЄС»

Міністерство енергетики та вугільної енергетики 18 січня оголосило конкурс з визначення приватного партнера для реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна - Європейський Союз», в документації про який зазначено, що **очікуваний грошовий потік від операційного прибутку НАЕК «Енергоатом» складатиме €3,6 млрд.**

Згідно опублікованому наказу міністерства, строк подання заявки на участь у конкурсі - до 17:30 45 календарного дня, після публікації оголошення (до 7 березня).

Розрахункова вартість проекту відповідно до техніко-економічного обґрунтування становить €243,5 млн (в цінах 2017р). Зокрема передбачено €47,7 млн - інвестиції безпосередньо в облаштування резервного джерела живлення власних потреб, систему передачі електроенергії високовольтну лінію електропередач ПЛ-750 кВ “ХАЕС-Жешув” та €195,8 млн - інвестиції за програмами підвищення ефективності та нарощування потужності (шість енергоблоків (енергоблоки №2 і 3 Южно-Української АЕС та енергоблоки № 1, 3, 4 і 5 Запорізької АЕС).

«Відповідно до наведених розрахунків проект буде прибутковим для держави, української економіки й українського суспільства. Зокрема, його очікувана фінансова чиста дисконтована вартість для держави складатиме €740,9 млн; очікуваний грошовий потік від операційного прибутку ДП “НАЕК “Енергоатом” внаслідок його реалізації складатиме €3,6 млрд. Проект буде прибутковим, а отже, й потенційно привабливим і для приватного партнера», - йдеться в конкурсній документації.

Крім того зазначено, що внутрішня норма рентабельності інвестицій в проект (розрахована для приватного партнера) складає 26%, а чиста дисконтована вартість приватного партнера прогнозується на рівні близько €41,3 млн.

Даний проект буде на 100% профінансований приватним партнером за рахунок власного капіталу.

Внаслідок реалізації проекту планується досягти таких соціально-економічних результатів: розширення генеруючих потужностей ядерної енергетики та підвищення ефективності існуючих енергоблоків; просування України на енергетичний ринок Європейського Союзу в рамках інтеграції національного енергетичного ринку у ENTSO-E; поліпшення інвестиційного клімату в країні та інше.

Ініціатором проекту виступають три компанії: Polenergia International, EDF Trading Limited та Westinghouse Electric Sweden AB.

Як повідомляв ExPro, Україна в 2018 р. експортувала електроенергію в країни ЄС та Молдову на загальну суму \$331,94 млн, що на 40,93% більше, ніж за попередній рік.

Інформація на цю тему – UAenergy.org, Энергореформа, Интерфакс-Украина, 18.01.2019 «Насалик вважає експорт електроенергії вигідним для України». ExPro.com.ua, 18.01.2019 «Кабмін оголосив конкурс по вибору партнера для реалізації проекту «Енергоміст: Україна-ЄС».

Урядовий портал, 25.01.2019

У Міненерговугілля проведено нараду з питань узгодження позицій щодо проекту Закону України "Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електричної станції"

Нарада проведена під головуванням першого заступника Міністра **Тетяни Максимець**.

Узгоджувальна нарада проведена за участю представників Міністерства фінансів України, Міністерства екології і природних ресурсів України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Міністерства регіонального розвитку і житлово-комунальних послуг та ДП «НАЕК «Енергоатом» відповідно до пункту 6 § 33 Регламенту Кабінету Міністрів України.

Під час наради відзначено, що прийняття Закону дозволить забезпечити збільшення виробництва електроенергії до 16 226 млн кВт·год/рік, відпуску –15 415 млн кВт·год/рік, енергетичну безпеку та стабільність економічної ситуації країни. Також добудова енергоблоків забезпечить баланс виробництва електроенергії та стійкості енергетичної системи країни. Важливе значення має також вплив проекту на тариф для споживачів на прийнятному для економіки країни рівні, а також на соціально-економічний розвиток регіону, на території якого розташована ХАЕС.

Інформація на цю тему – Енергоатом, ХАЕС, 25.01.2019 «Президент Енергоатома провів на Хмельницькій АЕС нараду з питань продовження терміну експлуатації енергоблока №1».

ХАЕС, 25.01.2019

На Хмельницькій АЕС ефективно впроваджуються сучасні технології з переробки радіоактивних відходів

23-24 січня на Хмельницькій АЕС працювала група експертів проекту технічної допомоги ЄС «Визначення форм відходів, що забезпечують безпечну переробку, зберігання та захоронення радіоактивних відходів (РАВ), що зберігаються на українських ядерно-енергетичних підприємствах». Проект реалізується в рамках Програми взаємодії «Інструмент співробітництва в сфері ядерної безпеки» (ІСЯБ), який фінансується з бюджету Європейської Комісії (ЄК).

Перша технічна нарада відбулася за участю експертів консорціуму «NUKEM Technologies Engineering Services GmbH», «BS», «PLEJADES GmbH - Independent Experts», представників ДСП «Екоцентр» та НАЕК «Енергоатом», а також фахівців хімічного цеху та цеху дезактивації і поводження з радіоактивними відходами Хмельницької АЕС.

Проект розпочався восени 2018 і розрахований на три роки. Його бенефіціаром є Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, представлене НАЕК «Енергоатом» і Державним агентством України з управління зоною відчуження. Кінцевими користувачами є Хмельницька, Рівненська, Запорізька, Южно-Українська і Чорнобильська АЕС, а також «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами».

«В результаті впровадження даного проекту ми отримуємо дієві механізми для ефективного впровадження сучасних технологій і проектування відповідних установок для безпечної та економічно ефективною переробки і подальшого захоронення радіоактивних відходів, які зараз утворюються і зберігаються на

українських атомних електростанціях», - наголосив начальник ЦДПРВ ХАЕС **Сергій Коротов**.

За словами керівника групи проекту **Зорана Дрейса**, представника «PLEJADES GmbH - Independent Experts», компанії, які реалізують даний захід, разом мають понад 100 років успішного досвіду роботи в цьому напрямку.

Преступности НЕТ, Николаевские новости, 28.01.2019

Владимир Лисниченко: В 2018 году мы осуществили полную загрузку блока №3 топливом Westinghouse. И это можно считать знаковым событием
Фрагменты интервью Владимира Лисниченко, генерального директора ОП ЮУАЭС

- Хочу напомнить, что эксплуатация топлива компании Westinghouse началась на ЮУАЭС еще в 2005 году. Тогда в активную зону блока №3 впервые были загружены шесть опытных (пилотных) тепловыделяющих сборок американского производства. Через пять лет, в 2010-м, в третий блок была загружена перегрузочная партия, состоящая из 42 кассет Westinghouse. А в прошлом году мы осуществили полную загрузку этим топливом блока №3. И это можно считать знаковым событием.

Во-первых, потому что, до этого момента топливо Westinghouse на украинских АЭС эксплуатировалось только в смешанных загрузках с российским. То есть, третий блок-миллионник нашей АЭС стал первым энергоблоком в стране, который работает исключительно на топливе компании Westinghouse.

Во-вторых, в 2019 году мы сможем завершить опытную эксплуатацию этого топлива и перейти к промышленной. Перевод американского топлива в категорию промышленной эксплуатации будет означать, что это топливо без проблем смогут применять и другие страны, чьи атомные станции были построены по технологиям времен Советского Союза, - Болгария, Индия, Иран, Китай, Чехия.

Напомню, сегодня кассеты Westinghouse эксплуатируются на ЮУАЭС и на ЗАЭС (всего – на шести энергоблоках - Авт.), а в целом программа диверсификации топлива увеличена до семи из пятнадцати украинских атомных реакторов.

В наших дальнейших планах произвести полную загрузку топлива Westinghouse также в активную зону блока №2, на сегодня он загружен американским топливом на 50%. Произойти это может к 2020 году.

- Сразу хочу подчеркнуть: ни одной аварийной остановки энергоблока, связанной с эксплуатацией топлива Westinghouse, не было. Что касается внештатной ситуации, о которой Вы вспоминаете, она была зафиксирована только один раз, в 2012 году. Тогда при очередной перегрузке топлива были деформированы дистанционирующие решетки, грубо говоря, элементы каркаса. При этом проблем с разгерметизацией топлива не было.

- Учитывая, что сотрудничество Украины с Westinghouse фактически ведется с начала 2000-х годов, и за этот период наша страна не попала в тотальную зависимость, не стоит полагать, что это случится в будущем. Наоборот, диверсификация была нам необходима, чтобы выйти из зависимости от российских тепловыделяющихборок...

- Во-первых, продолжалась реконструкция системы технического водоснабжения атомной станции...

Во-вторых, мы продолжали курс на достижение целей «Энергетической стратегии Украины на период до 2030 года», которая предусматривает увеличение мощности украинских электростанций. И мы в этом смысле не исключение.

В-третьих, согласно вышеупомянутой стратегии, мы работали над проектами продления сроков эксплуатации энергоблоков ЮУАЭС...

- ...В Украине, в принципе, производство электроэнергии растет. При этом доля атомных станций в общей выработке электроэнергии до начала российской агрессии составляла примерно 48%. Сейчас она достигла 56%, а в некоторые периоды увеличивалась до 68%.

Наибольшая выработка АЭС за последние 5 лет пришлась на 2014-2015 годы. Тогда атомные станции «подхватили провал» тепловой генерации и действительно, можно сказать, уберегли энергосистему от веерных отключений. В последние 3 года количество генерированных «атомных» киловатт несколько сократилось...

Следует отметить также, что Энергоатом работает над программой замещения мощностей и в краткосрочной перспективе имеет резервы для увеличения энерговыработки на базе существующих. Поэтому говорить о вероятности каких-то веерных отключений не стоит.

- Несомненно, безопасность АЭС обеспечивается за счет последовательной реализации концепции глубокоэшелонированной защиты, основанной на применении системы физических барьеров на пути распространения радиоактивных веществ и ионизирующего излучения, а также системы технических и организационных мер по защите физических барьеров и сохранению их эффективности, с целью защиты персонала, населения и окружающей среды...

На атомной станции регулярно проходят проверки Госатомрегулирующего по соблюдению требований ядерной и радиационной безопасности, а также защищенности АЭС.

В целом, по выполнению постфукусимских мероприятий Украина является одним из лидеров в Европе...

- К сожалению, атомная энергетика, как и другие отрасли экономики страны, сталкивается с проблемой оттока кадров. Только в 2017-2018 годах, в большинстве своём, по инициативе студентов, была разорвана треть договоров на подготовку молодых специалистов для ЮУАЭС. Кроме того за этот период по собственному желанию с предприятия ушли 12% молодых специалистов. Что касается высококвалифицированных работников, к примеру, в цехе тепловой автоматики и измерений на сегодня насчитывается два десятка вакансий.

Я вижу две глобальные причины такого положения вещей. Во-первых, снижение престижа профессии атомщика, во-вторых, низкий уровень зарплаты и отсутствие жилья. Убеждён, что помочь в решении проблемы сможет повышение заработной платы и социальных гарантий атомщиков. Ведется работа с НКРЭКУ относительно повышения тарифа для атомной энергетике, в том числе в части увеличения фонда оплаты труда.

Я как депутат Николаевского областного совета в свое время выступил с предложением увеличить размер отчислений за проживание в зоне наблюдения АЭС, однако, на сегодняшний день вопрос остается открытым. Более того, даже в рамках действующего законодательства эти средства не перечислялись регионам в полном объеме, хотя, еще раз подчеркну, НАЭК «Энергоатом» свою часть финансовых обязательств четко выполняет.

Надеюсь, что эта мера временная и компенсационные поступления в бюджеты области, региона и города-спутника возобновятся. Поверьте, мы, атомщики, в этом заинтересованы не меньше территориальных громад, потому что хотим, чтобы

территория, где расположен наш энергокомплекс, была процветающей, современной, перспективной. Чтобы люди поняли, что сегодня АЭС – надежный партнер, а также залог развития и стабильности региона.

Урядовий портал, 29.01.2019

Українські фахівці пройшли навчальний курс від МАГАТЕ щодо створення сховища РАВ у глибоких геологічних формаціях

Під час навчального курсу МАГАТЕ щодо фундаментальних основ створення геологічного сховища для захоронення радіоактивних відходів (РАВ) в Україні міжнародні та українські експерти розглянули світовий досвід у цій сфері та наступні кроки у рамках національного проекту UKR9038.

«Сьогодні ми спільно з МАГАТЕ та Єврокомісією працюємо над ранньою концепцією геологічного захоронення в Україні, без якої ми не зможемо перейти до практичних кроків. Багато вже було зроблено, але ми продовжуємо переймати досвід західних колег, які вже успішно втілили подібні проекти. Зокрема, на цьому етапі ми починаємо працювати із зацікавленими представниками громадськості», – підкреслив заступник Голови Державного агентства з управління зоною відчуження **Володимир Фещенко**.

ExPro.com.ua, Українські новини, Бізнес.Цензор.Нет, Энергореформа, 29.01.2019

Westinghouse має намір відновити виробництво ядерного палива для реакторів ВВЕР-440 для поставки РАЕС

Міжнародна інжинірингова компанія Westinghouse Electric Company відновлює проект з виробництва ядерного палива, що експлуатується на реакторах типу ВВЕР-440, які були збудовані за радянськими технологіями та використовують в якості проектного палива тепловиділяючі збірки виробництва російського концерну «Росатом». Про це повідомив президент Westinghouse **Хосе Еметеріо Гутьєррез** в інтерв'ю для корпоративного журналу «Енергоатом України».

«Раніше ми вже постачали паливо ВВЕР-440 для фінської АЕС Ловііса. Оновлений дизайн такого палива, що буде відповідати потребам українських реакторів на майданчику РАЕС, вже визначено», - зазначив голова компанії.

Крім цього, за словами Гутьєрреза, у серпні 2018р представники Westinghouse провели зустріч з інженерами Рівненської АЕС (третього енергоблоку встановленою потужністю 1000 МВт) щодо впровадження палива нового постачальника.

В інтерв'ю наведена позиція «Енергоатому», згідно якої українська компанія вважає диверсифікацію джерел постачання свіжого ядерного палива для реакторів ВВЕР-440 ще одним перспективним напрямом співробітництва з Westinghouse.

ЗАЕС, Атомпрофспілка, 29.01.2019

Запорізька АЕС у рейтингу кращих атомних станцій світу

Запорізька АЕС увійшла в рейтинг кращих атомних станцій світу. Йдеться не тільки про успішне завершення будівництва масштабного об'єкта, продовження терміну експлуатації 4 енергоблока. Схвальні відгуки міжнародних експертів Запорізька АЕС отримала й за напрямком роботи відділу досвіду експлуатації. Оскільки оцінка проводилася щоквартально, і показники могли дещо змінюватися, ЗАЕС була як в п'ятірці, так і в десятці кращих АЕС. Це свідчить про ефективну працю всього багатотисячного колективу підприємства.

У 2018 році за напрямком МАГАТЕ пройшла експертна місія «Prosper», яка перевіряла всі атомні електростанції ДП «НАЕК «Енергоатом». В її висновках була відзначена організація роботи відділу досвіду експлуатації саме Запорізької АЕС.

Досвід атомних станцій світу акумулюється у ВАО АЕС або в МАГАТЕ. Потім поширюється серед АЕС.

Енергоатом, 30.01.2019

Підведено підсумки Програми з підготовки керівників вищої ланки управління НАЕК «Енергоатом»

Програма підготовки перспективного кадрового резерву на посаду президента НАЕК «Енергоатом» тривала понад три роки і включила в себе такі заходи, як: підбір і оцінка потенціалу резервістів; співбесіди з оцінювання лідерського потенціалу та результативності; розробку індивідуальних та групових планів навчання та розвитку; навчання в МІМ-Київ та ряд розвиваючих заходів, зокрема розробку консалтингових проектів стажування у відокремлених підрозділах Компанії та у зовнішніх організаціях.

Відкриваючи захід, **Юрій Недашковський** нагадав, що потреба системно зайнятися підготовкою резерву на заміщення вищих керівних посад у Компанії стала очевидною вперше у 2005 році: «Ми зрозуміли, що необхідно формувати потужну методичну базу, створювати організаційні інструменти в самій Компанії та за її межами. У 2009 році Енергоатом спільно з Європейською Комісією розпочав проект створення в Україні Національного центру підготовки керівного персоналу. Результатом цього проекту стало створення навчального центру «Академія керівників атомної енергетики» та розробка всіх заходів необхідних для підготовки керівників Компанії».

Президент Компанії, зокрема, зазначив, що реалізація подібної за масштабами та результатами програми підготовки кадрового резерву керівників вищої ланки управління в Компанії сталася вперше.

«Весь обсяг робіт, який ми спільно виконали в цьому проекті, дозволив нам призначити на керівні вакантні посади Компанії підготовлених фахівців із числа перспективного кадрового резерву президента...», - зазначив Юрій Недашковський.

Активну участь у розвиваючих заходах взяли керівники Компанії – президент і вище керівництво.

http://www.energoatom.kiev.ua/ru/press_centra-19/novosti_kompanii-20/p/podvedeny_itogi_programmy_po_podgotovke_rukovoditelej_vyssego_zvena_upravlenia_n_aek_energoatom-44667

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

ГСП Чернобыльская АЭС, 21.01.2019

Перевірка основної функції НБК — запобігання витоку радіоактивності

16 січня розпочалися комплексні випробування системи радіаційного контролю нового безпечного конфайнменту. Протягом випробувань симулюються аварійні ситуації та перевіряється реакція на них окремих систем.

У випробуваннях взяли участь основні учасники проекту НБК: ДСП ЧАЕС, НОВАРКА, Група управління проектом «План здійснення заходів на об'єкті «Укриття» (далі: ГУП) та Державна інспекція ядерного регулювання України.

Зі сторони ГУП, яка забезпечує експертну підтримку ЧАЕС, випробування коментує провідний інженер **Максим Савельєв**: «Це — останній етап випробувань, які проводить підрядник [НОВАРКА — ред.] у присутності представників замовника та ГУП. Мета — переконатися, що система радіаційного контролю працює згідно з проектними критеріями.

Після випробувань усіх систем планується провести 72-годинну симуляцію роботи НБК із залученням усього обладнання. Проводити симуляцію буде Чорнобильська АЕС під контролем компанії-підрядника НОВАРКА.

У випадку успішного проходження симуляції та випробувань, НБК буде готовий до отримання дозволу на дослідно-промислому, а згодом і на промислому експлуатацію.

ГСП Чернобыльская АЭС, 23.01.2019

Центр візуалізації зняття з експлуатації ЧАЕС: змоделювати безпеку

На початку січня 2019 року Уряд Норвегії схвалив продовження проекту «**Центр візуалізації зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС**». Проект реалізується Чорнобильською АЕС та Інститутом енергетичних технологій Норвегії (далі: IFE, з норв. Institutt for Energiteknikk).

Новий проект спрямований на розвиток створеного у 2016 році Центру візуалізації зняття з експлуатації ЧАЕС (далі: ЦВЗЕ). ЦВЗЕ впроваджує сучасні технології віртуальної реальності, 3D моделювання та візуалізації для підвищення ефективності та безпеки проведення робіт на етапах зняття ЧАЕС з експлуатації.

Для візуалізації інформації спеціалісти Чорнобильської АЕС, що пройшли навчання у рамках проекту, створюють детальну 3D модель об'єкту, де відбуватиметься робота. Модель містить у собі точне розташування обладнання, персоналу та інструментів у приміщенні. Після цього на основі обстежень у модель вноситься картограма радіаційного забруднення. Модель готова до обрахунків.

Крім вищесказаного, ЦВЗЕ використовується при проведенні періодичних інженерних і радіаційних обстежень, при виконанні демонтажних робіт, для зберігання та передачі інформації про об'єкти ЧАЕС для поколінь фахівців, які братимуть участь у роботах на наступних і завершальних етапах зняття з експлуатації, для інформування громадськості, а також для навчання персоналу.

Співпраця над ЦВЗЕ розпочалася у 2006 році з пропозиції допомоги Уряду Норвегії у знятті ЧАЕС з експлуатації. **Однак повною мірою реалізувати плани ЧАЕС та IFE вдалося після підписання у 2012 році міжурядової угоди між Україною та Норвегією про співробітництво у сфері ядерної та радіаційної безпеки, зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему.**

За кошти, виділені Урядом Норвегії, було закуплено обладнання для майбутнього ЦВЗЕ...

ГСП Чернобыльская АЭС, 23.01.2019

Дозвіл на експлуатацію огорожувального контуру отримано

22 січня 2019 року Державна інспекція ядерного регулювання України видала Державному спеціалізованому підприємству «Чорнобильська АЕС» окремий дозвіл Серії ОД №000033\11 на право провадження діяльності з експлуатації наявних будівельних конструкцій в межах II черги ЧАЕС, які виконують функції

огороджувального контуру нового безпечного конфайнменту (НБК), після їх підсилення та герметизації.

Підставою для видачі дозволу є позитивний висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки наданого ДПС ЧАЕС пакету документів та проведене Держатомрегулюванням у період з 14 по 17 січня 2019 року інспекційне обстеження. У ході даного обстеження було підтверджено спроможність ДСП ЧАЕС здійснювати заявлену діяльність з експлуатації зазначених конструкцій.

Довідково.

Проект «Підсилення та герметизація будівельних конструкцій II черги ЧАЕС, що виконують функції захисного контуру НБК» тривав протягом 35 місяців.

Зеркало недели, Интерфакс-Украина, Капитал, ГлавКом, 29.01.2019

Україна і Білорусь проведуть демаркацію кордону в зоні відчуження Чорнобильської АЕС

Прикордонні служби України та Білорусі затвердили план демаркації спільного кордону на 2019 рік. У Державному прикордонному комітеті Білорусі повідомили, план був затверджений на 20-му засіданні спільної білорусько-української демаркаційної комісії в Гомелі.

"У поточному році будуть продовжені роботи з очищення смуги кріплення білорусько-українського кордону та встановлення прикордонних знаків. Крім того, демаркаційна комісія займеться винесенням державного кордону з карти на місцевість і в зоні відчуження Чорнобильської АЕС", - йдеться в повідомленні.

Нагадаємо, проект демаркації державного кордону між Україною і Білоруссю був затверджений в листопаді 2014 року. Сама демаркація була розпочата у листопаді 2013 року з того, що було встановлено перший прикордонний знак. Довжина спільного кордону держав становить майже 1100 кілометрів. У 2018 році сторони домовилися завершити демаркацію кордону в Чорнобильській зоні.

Українські Новини, 31.01.2019

Японські компанії зацікавлені в участі в будівництві об'єктів сонячної енергетики в Чорнобильській зоні відчуження, - Міненерго

Японські компанії зацікавлені в участі в будівництві об'єктів сонячної енергетики в Чорнобильській зоні відчуження. Про це сказано в повідомленні Міністерства енергетики і вугільної промисловості.

"Генеральний директор директорату енергетичних ринків Міненерго **Ольга Буславець** 30 січня провела зустріч із представниками японських компаній, зокрема директором компанії Deloitte ToucheJapan **Нішімото Масатоші**, виконавчим директором компанії Green Power Development Japan **Секія Єми** та представниками уряду Японії. Керівники компаній висловили свою зацікавленість щодо участі в будівництві об'єктів сонячної енергетики обсягом до 1,2 ГВт у Чорнобильській зоні відчуження", - йдеться в ньому.

Згідно з повідомленням, під час зустрічі обговорювалися основні економічні та технічні аспекти будівництва проекту сонячної електростанції. Як повідомляли Українські Новини, ТОВ "Солар Чорнобиль" (Київ) 5 жовтня відкрило на території Чорнобильської атомної електростанції (ЧАЕС) сонячну електростанцію потужністю 1МВт. Після реалізації цього проекту компанія планує реалізувати в Чорнобилі проекти сонячної енергетики ще на 99 МВт

PI3HE

AtomInfo.Ru, 04.01.2019

NEI перечислил семь вещей, которые должен знать об атомной энергетике новый состав парламента США

Институт NEI, выступающий в качестве лоббистов атомной отрасли, опубликовал список из семи пунктов, которые должен знать об атомной энергетике новый состав парламента США.

1) В дебатах по вопросам климата и чистой энергетике должна учитываться положительная роль атомной энергетике. Атомные станции США вырабатывают 56% от общего объёма чистой электрогенерации в стране.

2) Атомная энергетика играет ключевую роль для американской инфраструктуры. АЭС обеспечивают надёжность электроснабжения, работая в базовом режиме. Также они обеспечивают рабочие места - 100 тыс. напрямую и до 475 тыс. косвенно.

3) От конгресса США во многом зависит развитие в стране атомных технологий следующего поколения.

4) Регулирование в ядерной области должно быть организовано правильным образом. Нельзя, чтобы регуляторы заходили за линию и вводили новые бюрократические слои, не дающие значимого эффекта для безопасности.

5) Настало время найти выход из тупика, в котором оказалась проблема ОЯТ. Федеральное правительство обязано предложить атомным станциям окончательное решение этой проблемы, но не может этого сделать, так как вопрос приобрёл острую политическую окраску. Теперь политикам необходимо прислушаться к учёным.

6) Атомная энергетика укрепляет национальную безопасность США. Многие не понимают этого, но наличие мощного атомного парка позволяет диктовать волю страны при выработке международных норм в сфере использования атомной энергии. Соединённые Штаты постепенно уступают лидирующие позиции РФ и Китаю.

7) Ядерный экспорт создаёт отечественные рабочие места. Авторы списка NEI отмечают, что экспорту АЭС большое значение сегодня придаётся в России и Китае, но не в США.

AtomInfo.Ru, 11.01.2019

DoE рассчитывает, что TerraPower вернётся в США

Заместитель министра энергетики США Дэн Брюлетт (Dan Brouillette) выразил надежду на то, что компания "TerraPower" "вернётся назад" в Соединённые Штаты. Об этом сообщает агентство "NucNet".

Основатель компании "TerraPower" Билл Гейтс в своём новогоднем обращении признал, что планы компании построить первый реактор на бегущей волне в Китае маловероятны из-за "недавних политических изменений", под которыми он подразумевал введённые в США санкции против атомной отрасли КНР.

7 января 2019 года, Дэн Брюлетт в разговоре с журналистами высказался за "возвращение" "TerraPower" в США - то есть, за строительство первого TWR в Соединённых Штатах.

"Мы надеемся, что сможем работать с ними и вернуть их обратно", - сказал чиновник. Брюлетт также сообщил, что министерство несколько раз общалось с Гейтсом по поводу "TerraPower".

Он выразил надежду на то, что правительство США сможет "упростить" процесс выдачи разрешений на новое строительство в атомной области, и это сделает строительство TWR в США более вероятным.

Зеркало недели, 11.01.2019

Китай запустил уже 46 ядерных реакторов

На востоке Китая после непрерывной работы в течение семи дней ввели в полную коммерческую эксплуатацию первую очередь новой атомной электростанции в провинции Шаньдун. "Хайян" в городе Хайян закончила семидневный период непрерывной работы в среду, сообщила компания Shandong Nuclear Power Co.

Отмечается, что количество работающих в материковой части КНР ядерных реакторов достигло 46, общей мощностью 45 ГВт, передает агентство Xinhua.

Инвестиции в строительство новой станции составили \$ 11,7 млрд – всего будет шесть энергоблоков. Ее первая очередь включает в себя два реактора мощностью 1,25 ГВт каждый. Первый блок был сдан в эксплуатацию в конце октября 2018 года.

Первая очередь АЭС может выработать до 20 млрд кВт.ч в год и обеспечит примерно треть густонаселенной провинции Шаньдун.

ДеПо.ua, hronika.info, Realist, 15.01.2019

Неожиданно. Экологию Земли спасет атомная энергетика – ученые

Чтобы избежать серьезных климатических изменений, передовые страны в мире переходят на возобновляемые источники энергии. Однако, некоторые эксперты уверены, что этот трюк не пройдет, ведь человечеству все равно необходима дешевая и массовая электроэнергия.

Эксперты опубликовали материал о том, почему возобновляемая энергия не решит глобальных проблем с климатом.

Их главные аргументы - использование огромного количества земель для подобных станций и их малая производительность. По подсчетам политолога Джошуа Гольдштейна и энергетика Стаффана Квиста, даже если каждая страна начнет внедрять возобновляемые источники энергии на том же уровне, что и Германия, - нам понадобится примерно 150 лет, чтобы снизить уровень углерода до безопасного.

Во-первых, вряд ли всем государствам по силам такой резкий переход, а, во-вторых, даже если это и произойдет, 150 лет - слишком длительный период для решения климатических проблем, которые уже надвигаются.

В недавнем отчете ООН указано, что у человечества осталось 12 лет, чтобы предотвратить глобальную катастрофу. Без срочных изменений, уже через 12 лет значительно возрастут риски засухи, наводнений, экстремальной жары и бедности для сотен миллионов людей.

Авторы указывают, что страхи и риски ядерной энергии слишком преувеличены. Например, по их словам, количество ядерных отходов намного меньше, чем количество токсичных отходов от угля и другого ископаемого топлива.

Гольдштейн и Квист также утверждают, что количество погибших в результате Чернобыльской катастрофы тускнеет по сравнению с количеством людей, которые умерли от неядерных промышленных инцидентов.

Правда, называя взрыв на ЧАЭС в 1986-м - единственным фатальным

событием в ядерной энергетике за последние 60 лет, специалисты не указывают аварии на станции Тримайл-Айленд в 1979-м и разрушение станции Фукусима-1 в 2011-м, которые также привели к серьезному радиоактивному загрязнению.

Однако, политолог и энергетик уверены, что мы должны снять стигму с ядерной энергетике, поскольку она может стать единственным способом, чтобы как можно скорее предотвратить климатическую катастрофу.

Показательно, что известным адептом ядерной энергии является основатель Microsoft миллиардер **Билл Гейтс**. Несколько недель назад он опубликовал блог о том, что изучил в 2018-м и что хочет изменить в 2019-ом.

Одним из пунктов было изменение национальной энергетической политики и убеждение лидеров США вернуть продвинутые технологии производства ядерной энергии для улучшения состояния окружающей среды в будущем.

atomic-energy.ru, 17.01.2019

Framatome займётся внедрением «толерантного» топлива

Компания Framatome (бывшая составная часть французской AREVA, вновь ставшая самостоятельной компанией после прошедшей в 2018 году реорганизации AREVA), получила грант от Министерства энергетики США (DOE) на сумму 49 млн долларов для ускорения разработки и коммерциализации толерантного топлива.

Напомним, вопрос о разработке «толерантного» (безаварийного) ядерного топлива (в западных странах обозначается аббревиатурой EATF – enhanced accident tolerant fuel) – получил актуальность после аварии 2011 года в Фукусиме, когда выяснилось, что цирконий, который ранее использовался как материал для оболочек тепловыделяющих сборок и считался безопасным материалом, в специфических температурных условиях, возникших в Фукусиме, реагирует с водой с выделением водорода, что усиливает риск пожарной опасности.

Поэтому во многих странах мира, использующих атомную энергию, рассматривается вопрос о разработке топлива, лишённого этих недостатков. В частности, значительного успеха в этом отношении достигла российская топливная компания Росатома ТВЭЛ, предложившая проект «толерантного» топлива с керамической оболочкой твэлов.

Framatome, в свою очередь, разрабатывает как линейку различных видов толерантного топлива для различных типов реакторов. Один из их проектов, например, представляет собой оболочки топливных элементов из оксида хрома и металлического хрома, что должно обеспечить более безопасные условия эксплуатации топлива. В испытаниях этих видов топлива принимают участие французские СЕА и EDF, а также швейцарская АЭС Гесген. Также в 2017 году было объявлено о намерениях испытывать хромированные твэл на энергоблоке №2 американской АЭС «Вогтль».

В качестве более дальней перспективы Framatome продолжает исследования по топливным элементам с использованием карбида кремния.

Framatome является одной из трех компаний, работающих с Минэнерго США в вопросах разработки толерантного топлива. Двумя другими компаниями, этой тематикой, являются также Global Nuclear Fuel (GNF) и Westinghouse, обещающие коммерциализировать свой проект толерантного топлива а 2025 году. Предполагается, что на новое поколение топлива должны будут в 2030-х гг. перейти все американские АЭС, которые к тому моменту получают лицензии на продление эксплуатации.

AtomInfo.Ru, 19.01.2019

Westinghouse получил 93,6 млн долларов на нужды программы ATF-топлива

Компания "Westinghouse" получила финансирование от министерства энергетики США на сумму 93,6 миллионов долларов на нужды разработки толерантного (противоаварийного, ATF) топлива по программе "EnCore".

В рамках своих исследований компания рассматривает варианты ATF-топлива на ближне- и долгосрочную перспективы.

В ближнесрочной перспективе (первая стадия программы исследований) компания намерена разработать и внедрить оболочки твэлов с хромовым покрытием, а также топливные таблетки ADOPT с повышенной плотностью.

На второй стадии программы предполагается разработка оболочек твэлов из карбида кремния и высокоплотных таблеток из уран-кремниевое топлива.

Полученные от министерства средства "Westinghouse" совместно с "General Atomics", нацлабораториями и университетами используют для ускорения работ по оболочкам из карбида кремния с целью выйти на загрузку опытной партии в один из коммерческих реакторов в США в 2022 году.

Также средства будут задействованы для работ по опытной партии твэлов "EnCore", планируемой к загрузке в активную зону реактора блока №2 АЭС "Byron" весной 2019 года.

AtomInfo.Ru, 20.01.2019

Профсоюзы назвали позором решение EDF отдать заказ на 9 парогенераторов компании МНІ

Профсоюзы назвали "позором" решение компании EDF отдать заказ на производство девяти парогенераторов замены для французских АЭС японской компании МНІ.

Негодование профсоюзных лидеров вызвал тот факт, что EDF не отдала данный заказ своей собственной дочерней компании "Framatome".

"Это был заказ, в котором мы нуждались", - заявил журналистам представитель профсоюза CGT на заводе "Le Creusot" **Жан-Дюк Мерсье**.

В компании EDF, в свою очередь, поясняют, что политика компании не допускает автоматической передачи заказов своим дочерним фирмам.

"Mitsubishi Heavy Industries" принимала участие в тендере на девять парогенераторов наравне с "Framatome" и одержала в нём победу, уточняют в EDF. Тендер был объявлен в октябре 2017 года.

Ранее МНІ являлась фигурантом арбитражного разбирательства, касающегося поставок парогенераторов замены на американскую АЭС "San Onofre".

Ни японская компания, ни французский заказчик не поясняют, какие меры будут приняты в контракте на поставку парогенераторов замены для французских АЭС с целью не допустить повторения истории с парогенераторами АЭС "San Onofre".

Терминал, 21.01.2019

Евросоюзу предложили обратиться за опытом к третьим странам при закрытии атомных объектов

На сессии Европарламента в Страсбурге рассматривался предложенный Еврокомиссией проект решения о создании специальной программы для финансирования работ по закрытию атомных объектов и утилизации радиоактивных отходов. Программа должна охватить, в том числе, вывод из эксплуатации энергоблоков 1-4 на АЭС «Козлодуй» в Болгарии и АЭС «Богунце» V1 в Словакии.

Как свидетельствует размещенный в базе данных документ с внесенными в него поправками Европарламента, предполагается, что «вывод из эксплуатации ядерных установок должен осуществляться с использованием наилучших имеющихся технических знаний, в том числе из третьих стран... в целях обеспечения безопасности и максимально возможной эффективности с учетом передовой международной практики».

Под третьими странами в документе подразумеваются страны, не входящие в ЕС.

Единственная болгарская АЭС «Козлодуй» была построена при активном участии СССР и введена в эксплуатацию в 1974 году. Она является одной из крупнейших в восточной Европе, но в 2006 году Болгария в рамках выполнения требований о вступлении в Евросоюз была вынуждена закрыть первые четыре блока этой станции, на которых работали реакторы ВВЭР-440. Сейчас на станции работают пятый и шестой блоки с реакторами ВВЭР-1000 установленной электрической мощностью 1000 МВт каждый.

Новая газета, 22.01.2019

Япония выделит более 1 млрд рублей на хранение радиоактивных отходов в Приморье

Япония потратит 1,158 млрд рублей на создание в Приморье центра по хранению радиоактивных отходов, которые остались от времен «холодной войны», сообщила пресс-служба Законодательного собрания Приморского края.

«Участвуя в финансировании работ по его ликвидации, Япония обеспечивает и собственную безопасность от потенциальных угроз со стороны утилизируемых в Приморье радиационных объектов. Опасаясь последствий аварии подобной Фукусиме, японская сторона направляет средства на обеспечение радиационной безопасности на Дальнем Востоке», — говорится в сообщении.

По словам директора Дальневосточного центра по обращению с радиоактивными отходами (ДальРАО) **Константина Сиденко**, данное соглашение не предусматривает ввоз в Россию радиоактивных отходов из Японии, так как это запрещено российским законодательством.

EIR Center, 22.01.2019

У Південній Кореї відмовляться від будівництва нових АЕС

Південна Корея має намір відмовитися від будівництва нових АЕС. Повідомляється, що Південна Корея в найближчі роки не буде вести будівництво нових АЕС на своїй території, так як вони можуть становити велику загрозу в разі аварії, як, наприклад, сталося в 2011 році в Японії на АЕС «Фукусіма».

Замість цього було прийнято рішення розвивати альтернативні джерела енергії і продовжувати використання вже існуючих станцій, в тому числі і атомних. Всього в Південній Кореї розташовано 24 атомних реактора, які виробляють 22,5 ГВт енергії. Атомна енергетика є ключовою в країні — на неї припадає 27% всієї електроенергії. При цьому близько 70% виробляється на теплових електростанціях, що спалюють вугілля, газ або мазут і серйозно забруднюють атмосферу.

Bellona.ru, 22.01.2019

Нужны ли России отходы Белорусской АЭС?

В Островце обсудили Доклад по стратегической экологической оценке стратегии по обращению с отработавшим топливом Белорусской АЭС. Представители общественности и эксперты считают, что Доклад показал неготовность Беларуси к обращению с опасными отходами, и требуют отложить пуск станции.

Представители общественности пояснили, что в Докладе отсутствует ключевая информация, требуемая белорусским законодательством и необходимая для дальнейшего принятия решения, в частности, экономические оценки вариантов обращения с ОЯТ, их юридическая обоснованность, а также адекватные экологические оценки в части их хранения и транспортировки.

Отложенный пуск как наиболее реалистичная из альтернатив

Именно к такому варианту призвали общественные активисты на слушаниях в Островце, и, действительно, в сложившихся условиях он выглядит наиболее обоснованным. Это даст Беларуси время как для поиска приемлемых решений обращения с ОЯТ и оценки их экономической составляющей, так и для оценки своих финансовых возможностей.

REGNUM, 24.01.2019

Японские СМИ пишут о кризисе в атомной отрасли страны (инфографика)

Стала известна реакция Японии на решение японской корпорации Hitachi о приостановке программы строительства новых АЭС в Великобритании.

Japan Times в редакционной колонке подводит итоги того, что происходит в атомной отрасли страны. Вьетнам отложил на неопределенное время строительство АЭС с франко-японским реактором АТМЕА-1, ситуация со строительством АЭС «Синоп» в Турции не менее туманна — Турцию не устраивает сметная стоимость проекта. В конце 2018 года от планировавшегося ранее строительства АЭС в Британии окончательно отказалась корпорация Toshiba.

В результате все до одного японские проекты строительства АЭС за рубежом оказались закрыты или заморожены. С учетом того, что в самой Японии после катастрофы на АЭС «Фукусима-1» в 2011 году атомное строительство не ведется, Japan Times констатирует, что отрасль атомного реакторостроения Японии вошла в тяжелый кризис. **Если ведущие корпорации страны в ближайшее время не получат серьезных мер поддержки со стороны правительства, наступивший кризис закончится уходом японских компаний с мирового рынка строительства АЭС.**

Вмешается ли в происходящее профильное министерство, будет ли изучен вопрос действующим правительством, покажет время.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 24.01.2019

Буде сонячна електростанція

Василь Чепурний

Депутати Менської міської ради надали в оренду вінницькому підприємству «САНВІН 28» 18 гектарів землі для побудови сонячної електростанції. Вона має з'явитися вже до кінця цього року. Вінничани обіцяють працевлаштувати майже 20 осіб, які матимуть зарплату 7-8 тис. грн. А міський голова **Геннадій Примаков** повідомив, що потужність станції становитиме 9 МВт.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 25.01.2019

Шість нових дахових сонячних станцій запрацювали у Хмельницькому науніверситеті

Ірина Козак

Шість нових дахових сонячних станцій запрацювали у Хмельницькому науніверситеті. Їх встановлено на чотирьох навчальних корпусах, корпусі фізвиховання та спортивно-екологічному. Сонячну енергію відтепер використовуватимуть практично у всіх будівлях університету.

Известия, 25.01.2019

Беспилотник Greenpeace атаковал завод по переработке ядерного топлива во Франции

Беспилотник Greenpeace сбросил дымовую шашку на завод по переработке ядерного топлива на западе Франции, сообщил представитель корпорации Orano, владеющей заводами.

Инцидент произошел в коммуне Ла-Аг 25 января. Системы защиты комплекса зафиксировали вторжение в запретную зону двух беспилотных летательных аппаратов, один из которых сбросил шашку на крышу хранилища с отработавшим топливом. Данная атака, как отметили в компании, не привела к снижению уровня безопасности, заводы работают в штатном режиме, пишет Actu Orange.

В свою очередь, международная экологическая организация осудила уязвимость комплекса в Ла-Аге, где сосредоточено наибольшее количество радиоактивных материалов в Европе. Соответствующая публикация была сделана на странице Greenpeace в Twitter.

27 февраля прошлого года Парижский суд постановил арестовать двух активистов Greenpeace на два месяца за запуск салюта на атомной электростанции в коммуне Каттеном.

В начале июля экологические активисты вновь попытались доказать уязвимость подобных объектов в республике. Они разбили беспилотник в виде Супермена о здание действующей во Франции атомной электростанции (АЭС) Бюже.

Європейська правда, Телеканал новин 24, ГлавКом, РБК-Украина, 26.01.2019

Німеччина відмовиться від вугільної енергетики до 2038 року

До кінця 2038 року Німеччина повинна відмовитися від використання вугілля для виробництва електроенергії. Таке рішення прийняла урядова комісія з питань вугілля під час засідання, що тривало майже 21 годину, повідомляє Deutsche Welle.

При цьому у 2032 році планується перевірити, чи можливо перенести термін відмови від вугільної енергогенерації на 2035 рік.

Ця відмова коштуватиме країні 40 мільярдів євро, які протягом 20 років мають отримати з федерального бюджету землі, де видобувається вугілля (Бранденбург, Північний Рейн-Вестфалія, Саксонія, Саксонія-Ангальт).

Сьогодні вугільні теплоелектростанції мають у Німеччині загальну потужність 12,5 гігаватт та виробляють приблизно третину всієї електроенергії країни.

Раніше Німеччина вже прийняла рішення відмовитися до 2022 року від атомної енергетики. Але для того, щоб країна могла виконати національні та міжнародні цілі із захисту клімату, ФРН має пришвидшити перехід на екологічно чисту електроенергію.

До 2050 року викиди двоокису вуглецю в країні мають складати 80-95 відсотків від показників 1990 року.

AnalitikaUA.net, 29.01.2019

Эксперт: Члены ЕАЭС не питают особых иллюзий

по поводу проекта формирования общего рынка электроэнергетики

Члены Евразийского экономического союза (ЕАЭС) не питают особых иллюзий по поводу проекта формирования общего рынка электроэнергетики. Об этом свидетельствует хотя бы то, что изначально предполагалось формирование единого рынка электроэнергетики, а затем слово «единый» было заменено на «общий». Это означает, что члены Союза намерены идти по пути интеграции своих энергосистем, но при сохранении специфики национальных рынков. Такое мнение выразил в интервью

эксперт в области энергетической безопасности **Ваге Давтян**.

Ранее, выступая в Москве по случаю перехода председательства в ЕАЭС к Армении, глава правительства **Никол Пашинян** назвал создание общего рынка электроэнергии одним из приоритетных направлений для Еревана. По его словам, нужно активизировать усилия по выработке согласованной энергетической политики в рамках ЕАЭС и решению проблем, связанных с дискриминацией при ценообразовании в сфере энергоресурсов.

Как известно, концепции общих рынков электроэнергии, нефти/нефтепродуктов и газа уже утверждены главами государств-участников ЕАЭС. Единые энергетические рынки планируется создать до 2025 года.

По мнению Давтяна, базовая проблема заключается в том, что в странах-членах ЕАЭС очень низкий спрос на импорт электроэнергии.

Что касается России, то здесь генерация в десятки раз превосходит производство остальных членов Союза. При этом в Армении и Кыргызстане — традиционный профицит мощностей. Особенно эта проблема прослеживается в Армении, которая из-за ограниченности экспортных возможностей в условиях профицита не в состоянии обеспечить эффективность своей энергосистемы.

Из стран-членов Союза лишь Россия и Казахстан добывают газ, следовательно, себестоимость произведенной электроэнергии у них будет значительно ниже, чем в Беларуси, где более 90% генерации осуществляется за счет газа, импортируемого из РФ. То же самое относится и к Армении, где ТЭС производят более 40% электроэнергии.

Исходя из этого, и белорусская, и армянская генерация будут неконкурентоспособными. Именно поэтому Минск призывает сначала запустить общий рынок газа и лишь затем перейти к общему рынку электроэнергии. Примерно аналогичной позиции придерживаются также российские компании, задействованные в производстве электроэнергии, многие из которых единогласно заявляют, что не желают работать в рамках новой модели.

Наряду с этим в ЕАЭС нет консенсуса также касательно гармонизации национальных рынков по наднациональным правилам. Формирование общего рынка прежде всего предполагает либерализацию.

Эксперт призывает не списывать со счетов и проблемы, имеющиеся в других секторах энергетической интеграции ЕАЭС: «налоговый маневр» России, повышение Минском тарифов на транзит российской нефти, запрет на импорт российского бензина в Казахстан железнодорожным транспортом. Все это так или иначе будет влиять на диалог сторон также в сфере электроэнергетики.

Підготовлено Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>